

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΘΕΜΑ:

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ: Η ΣΥΜΒΟΛΗ, ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ.

Της φοιτήτριας:
Ιωάννας Μελετλίδου

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:
Κα Γεωργία Ζαφειρίου

Θεσσαλονίκη 2007

Η παρούσα εργασία αφιερώνετε σε όλους εκείνους που χωρίς την πολύτιμη βοήθεια τους δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια. Θέλω να ευχαριστήσω την Κα Γεωργία Ζαφειρίου για την υπομονή που έδειξε και την ομαλή συνεργασία που υπήρξε μεταξύ μας. Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω το προσωπικό της βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού που με στήριξε πραγματικά κατά την διάρκεια της έρευνας. Τέλος, δεν πρέπει να παραλείψω την οικογένεια και τους φίλους μου που ήταν παρών και με βοήθησαν με κάθε μέσο για την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7 - 9
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	10
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	11 - 12
Κεφάλαιο 1 : Βιβλιογραφική Επισκόπηση	
1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ.....	14
1.1 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ 5 ^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ.....	14
1.2 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ.....	14 - 15
1.3 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΕΡΑΠΕΙΟΥ.....	15
1.4 ΑΡΧΑΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ – ΡΩΜΗ.....	15 - 16
1.5 ΔΟΜΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΚΟΣΜΟ.....	16
1.5.1 Δελτιοκατάλογοι βιβλιοθηκών	16
1.5.2 Ανάπτυξη συλλογής.....	16
1.5.3 Προσωπικό.....	16
1.5.4 Αρχιτεκτονική βιβλιοθήκης.....	17
1.6 ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ – ΕΥΡΩΠΗ(14 ^{Ος} – 9 ^{Ος} αι).....	17 – 18
1.7 ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ – ΕΛΛΑΔΑ(13 ^{Ος} - 9 ^{Ος} αι).....	19
1.8 ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΛΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	20
1.8.1 Ορισμός Λαϊκής/Δημοτικής βιβλιοθήκης.....	20
1.8.2 Νομικό καθεστώς Δημοτικών βιβλιοθηκών.....	21
1.9 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΗΜΕΡΑ.....	22 - 23
1.10 ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΜΕΣΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ	23 - 24
1.10.1 DEWEY.....	23 - 24
1.10.2 ΑΒΕΚΤ.....	24
1.11 ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΗΜΕΡΑ.....	25
1.11.1 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ.....	25
1.11.2 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΕΦΗΒΟΥΣ.....	26
1.11.3 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΝΤΕΣ	26
1.12 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΙ.....	27
1.13 ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.....	28
1.13.1 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ.....	29 - 31
Κεφάλαιο 2: Δήμος Ελευθερίου Κορδελιού	
2 ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ.....	33
2.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ	33
2.2 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ.....	34
2.2.1 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ.....	34
2.2.2 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.....	35
2.2.3 ΚΑΠΗ.....	35
2.2.4 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ.....	36
2.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ	36

2.3.1	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	37
Κεφάλαιο 3: Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού		
3	Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού.....	40
3.1	ΙΣΤΟΡΙΚΟ	40
3.2	ΣΥΛΛΟΓΗ.....	40
	3.2.1 ΚΥΡΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ.....	41
3.3	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	42
	3.3.1 ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ.....	42
	3.3.2 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ.....	42
	3.3.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ.....	42
	3.3.4 ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΠΑΛΑΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.....	43
	3.3.5 ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ.....	43
	3.3.6 ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ.....	43
	3.3.7 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ.....	43
	3.3.8 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ.....	43
3.4	ΚΟΙΝΟ.....	44
3.5	ΠΑΙΔΙΚΟ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ.....	44
3.6	ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	45
3.7	Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ.....	46
3.8	ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.....	46
	3.8.1 Γενικές αρχές οργάνωσης του χώρου των βιβλιοθηκών.....	46
3.9	ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ.....	47
3.10	ΛΟΙΠΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	47
	3.10.1 Ευελιξία – προσαρμοστικότητα – επεκτασιμότητα.....	47
3.11	ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ	48
3.12	ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ.....	48
	3.12.1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	49
	3.12.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ/ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ.....	50
	3.12.3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΕ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	52
	3.12.4 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ...	52
	3.12.5 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.....	54 - 55
	3.12.6 ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ...	55 - 56
	3.12.7 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ.....	57
	3.12.8 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	58
3.13	ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ.....	59 - 60
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία		
4.1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	62 - 63
4.2	ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ.....	63 - 64

4.2.1	ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ	
4.2.1.1	ΦΥΛΛΟ.....	65
4.2.1.2	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.....	65
4.2.2	ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ	
4.2.2.1	ΦΥΛΛΟ.....	66
4.2.2.2	ΗΛΙΚΙΑ.....	66
4.3	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	66 - 67
4.3.1	Η ΕΡΕΥΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΗΝ ΕΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	67
4.4	ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΥΛΙΚΟΥ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ.....	68
4.4.1	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	68 - 69
4.4.2	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	69
4.4.3	ΤΥΠΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ.....	70 - 71
4.4.4	ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	72 - 73
4.4.5	ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ.....	73
4.4.6	ΥΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ.....	73
4.4.7	ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	74
4.5	ΔΟΚΙΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	74 - 75
4.5.1	ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΈΓΙΝΑΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ (ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΥΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ).....	75 - 76
4.5.2	ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ «ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ».....	76 - 77
4.5.3	ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ.....	77
4.6	ΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΚΕΤΟ S.P.S.S (Statistical Package For Social Sciences).....	78
4.7	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΗΚΑΝ	78
 Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα έρευνας - ανάλυση στοιχείων		
5.1	ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	80
5.1.1	ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ	80
5.1.1.1	ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ.....	80 - 85
5.1.1.2	ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	85 - 87
5.1.1.3	ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ.....	87 - 93
5.1.1.4	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	93 - 94
5.1.1.5	ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	94 - 98
5.1.1.6	ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ.....	98 - 99
5.1.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ.....	100
5.1.2.1	ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ.....	100 - 103
5.1.2.2	ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ.....	104 - 109
5.1.2.3	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.....	109 - 110
5.1.2.4	ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	110 - 113
5.1.2.5	ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ.....	113 - 114

5.2	ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	
5.2.1	Απαντήσεις που έδωσαν οι χρήστες στο “ερωτηματολόγιο για μεγάλους”..	115 - 117
5.2.2	Απαντήσεις που έδωσαν οι χρήστες στις ανοιχτές ερωτήσεις στο “ερωτηματολόγιο για παιδιά”.....	117 - 119
Κεφάλαιο 6: Προτάσεις και Συμπεράσματα		
6.1	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	121
6.1.1	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ “ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ”.....	121 - 123
6.1.2	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ “ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ”.....	123 - 125
6.2	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	126 - 127
7	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	128
7.1	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	
7.1.1	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ.....	129 - 142
7.1.2	ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ.....	143 - 153
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	154 - 158

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Βιβλιοθήκη είναι ένας δημοκρατικός θεσμός μάθησης, παιδείας και πληροφόρησης. Είναι ο κατ' εξοχήν χώρος, όπου φυλάσσεται η έκφραση της δημιουργικής φαντασίας και σκέψης του ανθρώπου, στον οποίο ο καθένας έχει ελεύθερη πρόσβαση. Σκοπός της Βιβλιοθήκης είναι η συγκέντρωση, διαφύλαξη, συντήρηση, διατήρηση και διοχέτευση της γνώσης και της πληροφορίας σε οποιαδήποτε μορφή και είδος πηγής έχει αυτή διατυπωθεί. Ακόμη, είναι η διάσωση, διαφύλαξη και διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσα από πολιτιστικές και άλλες δραστηριότητες (Δημοτική βιβλιοθήκη Πολίχνης, 2004)

Με τη βοήθεια της τεχνολογίας οι ελληνικές δημόσιες βιβλιοθήκες έχουν ήδη αρχίσει την αλλαγή του παραδοσιακού τρόπου της λειτουργίας τους. Αναπτύσσουν νέες δράσεις και υπηρεσίες, παρακολουθώντας τις εξελίξεις στη βιβλιοθηκονομία, στις επιστήμες της πληροφόρησης και στην τεχνολογία.

Στην παρούσα εργασία γίνεται μία προσπάθεια ανάπτυξης του όρου Δημοτική /Δημόσια βιβλιοθήκη στο παρελθόν στο παρόν και στο μέλλον. Έπειτα, ακολουθεί έρευνα που αφορά τη γνώμη των χρηστών της Δημοτικής βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού, σχετικά με τις λειτουργίες, τις υπηρεσίες αλλά και τις βελτιώσεις που πρόκειται να γίνουν από την βιβλιοθήκη. Σημαντικό πλεονέκτημα της έρευνας, είναι οι προτάσεις σχετικά με τις βελτιώσεις της βιβλιοθήκης αλλά και τα συμπεράσματα των χρηστών που προκύπτουν από την έρευνα. Τέλος, να σημειώσω πως η βιβλιογραφία έγινε σύμφωνα με το πρότυπο Harvard.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες υπάρχει μια έντονη μελέτη σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο των θεμάτων που σχετίζονται με την μέτρηση της απόδοσης των Βιβλιοθηκών.

Οι έρευνες στοχεύουν να μετρήσουν ποιοτικά την απόδοση μιας Βιβλιοθήκης σε σχέση με την επίτευξη των στόχων της ή την πληρότητα των υπηρεσιών που αυτή προσφέρει σήμερα. (Ζάχος, 1999: σ. 2)

Για να εκτιμήσουμε, από τη σκοπιά της επιδίωξης της ποιότητας, τη δυνατότητα της Βιβλιοθήκης να επιτύχει τους συνολικούς στόχους της και την αποστολή της πρέπει να κάνουμε ανάλυση των αναγκών και των προσδοκιών των πραγματικών ή των εν δυνάμει χρηστών της. Η αναγκαιότητα αυτή πηγάζει από τον κεντρικό ρόλο που έχουν οι χρήστες στη λειτουργία της Βιβλιοθήκης. Έτσι βασικός σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να προσδιοριστεί η χρήση της Δημοτικής βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού, καθώς και οι προοπτικές ανάπτυξης της.

Ακόμη, η παρούσα εργασία αποσκοπεί να παρουσιάσει τα εξής:

- Την υπάρχουσα βιβλιογραφία σε θεωρητικό υπόβαθρο σχετικά με το ρόλο, την λειτουργία και τις υπηρεσίες των Δημοτικών/ Δημόσιων βιβλιοθηκών στο παρελθόν, στο παρόν και στο μέλλον.
- Την εν δυνάμει λειτουργία του Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού και την ανάπτυξη του σε επίπεδο δραστηριοτήτων και υπηρεσιών για τους Δημότες της.
- Την παρουσίαση της βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού σχετικά με την μέχρι τώρα λειτουργία της, τις υπηρεσίες της, τις εκδηλώσεις της, και την θέση της στο Δήμο ως φορέα πνευματικής αναμόρφωσης.
- Τις μελλοντικές επιδιώξεις και προοπτικές των Δημοτικών βιβλιοθηκών μέσα από παραδείγματα, σύμφωνα με τα πρότυπα και τα χαρακτηριστικά που έχουν διαμορφωθεί από τις βιβλιοθήκες του εξωτερικού αλλά και τις προτάσεις διάφορων φορέων.
- Τα χαρακτηριστικά των χρηστών που επισκέπτονται την βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού, ώστε, η τελευταία να μπορεί να κρίνει ανάλογα για τις μελλοντικές της επιδιώξεις.
- Τον πραγματικό ρόλο της βιβλιοθήκης τόσο στην σύγχρονη όσο και στην διαπολιτισμική κοινωνία που μας περιβάλλει.
- Το πόσο οικεία είναι η βιβλιοθήκη στους χρήστες της και σε ποιο βαθμό η βιβλιοθήκη αποτελεί τόπο επίσκεψης κατά τη διάρκεια λειτουργίας της.

- Το βαθμό χρήσης της Βιβλιοθήκης από τους χρήστες και τις κυριότερες πληροφοριακές ή άλλες ανάγκες που οι χρήστες επιδιώκουν να καλύψουν επισκεπτόμενοι την Βιβλιοθήκη.
- Τις προτιμήσεις, τα ενδιαφέροντα, αλλά και τις προτάσεις των χρηστών σχετικά με το υλικό, τη συλλογή και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.
- Την συμμετοχή του κοινού στις εκδηλώσεις, και κατά πόσο οι τελευταίες ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα του κοινού.
- Την πιθανότητα να βρεθούν λύσεις για την καλύτερη λειτουργία και μελλοντική ανάπτυξη της βιβλιοθήκης.
- Τη γνώμη των χρηστών σχετικά με τις μελλοντικές προοπτικές της βιβλιοθήκης
- Τις προτάσεις των χρηστών για βελτίωση και ανάπτυξη της βιβλιοθήκης.

Για την διεξαγωγή της έρευνας έγινε χρήση δύο ερωτηματολογίων. Χαρακτηριστικά, για τους χρήστες με ηλικία 16 και πάνω έγινε χρήση του “ερωτηματολογίου για μεγάλους” ενώ για τους χρήστες με ηλικία από 10 έως 15 ετών το “ερωτηματολόγιο για παιδιά”.

Το “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” χωρίστηκε στις παρακάτω 5 θεματικές ενότητες:

1. Δημογραφικά στοιχεία χρήστη.
2. Χρήση της βιβλιοθήκης.
3. Προτιμήσεις χρηστών.
4. Χρήση και αξιολόγηση υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.
5. Μελλοντικές βελτιώσεις.

Και το “ερωτηματολόγιο για παιδιά” με αρκετά κοινά χαρακτηριστικά, χωρίστηκε στις παρακάτω 5 θεματικές κατηγορίες:

1. Δημογραφικά στοιχεία χρήστη.
2. Χρήση συλλογής – Προσωπικές προτιμήσεις.
3. Λειτουργίες βιβλιοθήκης.
4. Χρήση και αξιολόγηση υπηρεσιών της βιβλιοθήκης.
5. Μελλοντικές βελτιώσεις.

Παράλληλα με τη διεξαγωγή της έρευνας, γινόταν και η συγγραφή της εργασίας η οποία αποτελείται από πέντε κεφάλαια και έχει ως εξής:

Κεφάλαιο 1: Βιβλιογραφική Επισκόπηση: Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται μία ιστορική αναδρομή των Δημοτικών βιβλιοθηκών από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Έπειτα,

αναλύεται διεξοδικά η διαφορά μεταξύ Δημόσιας και δημοτικής βιβλιοθήκης, αλλά και η κατάσταση που επικρατεί σήμερα σχετικά με τις υπηρεσίες και τη λειτουργία των Δημόσιων/ Δημοτικών βιβλιοθηκών. Τέλος, υπάρχει σχετική αναφορά και για τις παιδικές βιβλιοθήκες.

Κεφάλαιο 2: Δήμος Ελευθερίου Κορδελιού: Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναφορά για την ιστορία, τις παροχές και υπηρεσίες που παρέχει ο Δήμος στην τοπική κοινωνία

Κεφάλαιο 3: Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού: Στο κεφάλαιο αυτό δίνουμε μία γενική εικόνα της βιβλιοθήκης του Ελευθερίου Κορδελιού σχετικά με το ιστορικό, τη συλλογή, τις υπηρεσίες, τις εκδηλώσεις, τους χώρους αλλά και τη θέση της στο Δήμο. Επίσης, αφιερώνεται ένα μέρος σχετικά με τις μελλοντικές προοπτικές των Δημοτικών/Δημόσιων βιβλιοθηκών.

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία: Στο κεφάλαιο αυτό δίνεται με αναλυτικό τρόπο και παραδείγματα ο τρόπος με τον οποίο εργαστήκαμε για τη διεξαγωγή της έρευνας. Για παράδειγμα, αναφέρεται ο πληθυσμός από τον οποίο πάρθηκε το δείγμα, το μέγεθος του δείγματος, η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε, το εργαλείο (ερωτηματολόγιο) για τη διεξαγωγή της έρευνας, η παρουσίαση του, το πιλοτικό ερωτηματολόγιο και τέλος, τα πιθανά προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα έρευνας - ανάλυση στοιχείων: Στο κεφάλαιο αυτό, παρατίθενται τα αποτελέσματα της έρευνας με τη βοήθεια πινάκων και γραφημάτων.

Κεφάλαιο 6: Προτάσεις και Συμπεράσματα: Παρουσιάζονται οι προτάσεις των χρηστών και του ερευνητή και έπειτα παρατίθενται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα της έρευνας. Σκοπός των παραπάνω ενεργειών είναι να βελτιωθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά και να βρεθούν πιθανοί τρόποι αντιμετώπισης των προβλημάτων που προέκυψαν από την έρευνα.

Στο τέλος της εργασίας ακολουθεί παράρτημα και βιβλιογραφία.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σχεδιάγραμμα 5. 1	Σελίδα 81
Σχεδιάγραμμα 5.2	Σελίδα 82
Σχεδιάγραμμα 5. 3	Σελίδα 82
Σχεδιάγραμμα 5. 4	Σελίδα 83
Σχεδιάγραμμα 5. 5	Σελίδα 83
Σχεδιάγραμμα 5. 6	Σελίδα 84
Σχεδιάγραμμα 5. 7	Σελίδα 84
Σχεδιάγραμμα 5. 8	Σελίδα 86
Σχεδιάγραμμα 5. 9	Σελίδα 87
Σχεδιάγραμμα 5. 10	Σελίδα 90
Σχεδιάγραμμα 5. 11	Σελίδα 92
Σχεδιάγραμμα 5. 12	Σελίδα 98
Σχεδιάγραμμα 5. 13	Σελίδα 101
Σχεδιάγραμμα 5. 14	Σελίδα 102
Σχεδιάγραμμα 5. 15	Σελίδα 109
Σχεδιάγραμμα 5. 16	Σελίδα 114

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 4.1	Σελίδα 66
Πίνακας 4.2	Σελίδα 66
Πίνακας 4.3	Σελίδα 66
Πίνακας 4.4	Σελίδα 66
Πίνακας 5.1	Σελίδα 85
Πίνακας 5.2	Σελίδα 85
Πίνακας 5.3	Σελίδα 86
Πίνακας 5.4	Σελίδα 87
Πίνακας 5.5	Σελίδα 88
Πίνακας 5.6	Σελίδα 88
Πίνακας 5.7	Σελίδα 89
Πίνακας 5.8	Σελίδα 89
Πίνακας 5.9	Σελίδα 90
Πίνακας 5.10	Σελίδα 91
Πίνακας 5.11	Σελίδα 91
Πίνακας 5.12	Σελίδα 93
Πίνακας 5.13	Σελίδα 93
Πίνακας 5.14	Σελίδα 93
Πίνακας 5.15	Σελίδα 94
Πίνακας 5.16	Σελίδα 94
Πίνακας 5.17	Σελίδα 95
Πίνακας 5.18	Σελίδα 96
Πίνακας 5.19	Σελίδα 96
Πίνακας 5.20	Σελίδα 97
Πίνακας 5.21	Σελίδα 98
Πίνακας 5.22	Σελίδα 99
Πίνακας 5.23	Σελίδα 99
Πίνακας 5.24	Σελίδα 100
Πίνακας 5.25	Σελίδα 102
Πίνακας 5.26	Σελίδα 102
Πίνακας 5.27	Σελίδα 103
Πίνακας 5.28	Σελίδα 103
Πίνακας 5.29	Σελίδα 103
Πίνακας 5.30	Σελίδα 104

Πίνακας 5.31	Σελίδα 104
Πίνακας 5.32	Σελίδα 105
Πίνακας 5.33	Σελίδα 105
Πίνακας 5.34	Σελίδα 105
Πίνακας 5.35	Σελίδα 106
Πίνακας 5.36	Σελίδα 106
Πίνακας 5.37	Σελίδα 107
Πίνακας 5.38	Σελίδα 107
Πίνακας 5.39	Σελίδα 107
Πίνακας 5.40	Σελίδα 108
Πίνακας 5.41	Σελίδα 108
Πίνακας 5.42	Σελίδα 109
Πίνακας 5.43	Σελίδα 110
Πίνακας 5.44	Σελίδα 111
Πίνακας 5.45	Σελίδα 112
Πίνακας 5.46	Σελίδα 112

Κεφάλαιο 1: Βιβλιογραφική Επισκόπηση

1. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

1.1 ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ 5^{ΟΣ} ΑΙΩΝΑΣ

Πιο πολλές πληροφορίες μπορούμε να συνάγουμε για δημιουργία βιβλιοθηκών στην Αθήνα, που ήταν το κέντρο της πνευματικής ζωής στην Ελλάδα. Την εποχή των τριών τραγικών ποιητών τα δραματικά έργα υπήρχαν διαθέσιμα για τους θεατές με την αντιγραφή, δείγμα ότι υπήρχε παραγωγή βιβλίων από τον 5^ο αι. π.Χ. στην Αθήνα.

Ερείπια από κτήρια βιβλιοθηκών δεν έχουμε στην Αθήνα για να αποδείξουμε την ύπαρξή τους. Η εικόνα για τις βιβλιοθήκες βασίζεται στην έρευνα των πηγών από την αρχαία ελληνική και λατινική γραμματεία. Εκτός από τα Ομηρικά Έπη στον 8^ο αι. π.Χ. έχουμε ποίηση, φιλοσοφία και επιστήμες με τα πρώτα κείμενα που διασώζονται της Σαπφούς, του Θαλή του Μιλήσιου και του Αναξίμανδρου. Έτσι κατά τον 6^ο αι. π.Χ. είχε προετοιμαστεί το έδαφος για να υποδεχθεί μια βιβλιοθήκη. Σύμφωνα με τον Aulus Gellius, η Αθήνα είχε δημόσια βιβλιοθήκη γύρω στο 560 π.Χ. Ο τύραννος Πεισίστρατος (605-527 π.Χ.) φέρεται ότι είχε συγκεντρώσει μια συλλογή βιβλίων που αργότερα δώρισε στην Αθήνα και λειτούργησε ως δημόσια βιβλιοθήκη. Ο Gellius αναφέρει επίσης ότι η βιβλιοθήκη αυτή λειτουργούσε μέχρι το 480 π.Χ. όταν ο Ξέρξης κατέλαβε την Αθήνα και μετέφερε τη βιβλιοθήκη ως λάφυρο στην Περσία. Η χώρα αυτή κατακτήθηκε αργότερα από τον βασιλιά Σέλευκο, ο οποίος επανάφερε τα βιβλία στην Αθήνα. Ο Πεισίστρατος ήταν λάτρης της μουσικής και των τεχνών και όταν ήταν άρχοντας της Αθήνας, παρήγγειλε μια κριτική έκδοση των έργων του Ομήρου. Δεν γνωρίζουμε για την τύχη των βιβλίων στη συνέχεια, ούτε αν πραγματικά η βιβλιοθήκη λειτούργησε ως δημόσια.

Ο Αθηναίος στο έργο του Δειπνοσοφιστές αναφέρει ότι τον 6^ο αι. π.Χ. ο τύραννος Πολυκράτης ο Σάμιος φέρεται να ίδρυσε δημόσια βιβλιοθήκη στη Σάμο με έργα ίσως των φιλοσόφων της Ελεατικής Σχολής, που γράφτηκαν σε παπύρινους κυλίνδρους (Σταΐκος, Κ. Σπ., 2000)

1. 2 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

Ο φιλόσοφος Αριστοτέλης ίδρυσε στην Αθήνα το 325 π.Χ. (έμεινε ανοικτή μέχρι το 425 μ.Χ.) τη σχολή του που αρχικά ονομάστηκε Λύκειον. κατά τον Στράβωνα δημιούργησε τη μεγαλύτερη ιδιωτική βιβλιοθήκη για την υποστήριξη του διδακτικού προγράμματος του Λυκείου. Ήταν πλούσια σε κάθε γνωστικό αντικείμενο και τη θαύμαζε ακόμη και ο Κικέρων. Η βιβλιοθήκη του Αριστοτέλη αποτελούνταν από 400 βιβλία χωρισμένα σε εξωτερικά συγγράμματα, που απευθύνονταν στο ευρύ κοινό, από εσωτερικά ή διδακτικά που περιλάμβαναν τις παραδόσεις του στο Λύκειο (π.χ. Αναλυτικά, Φυσικά, Ηθικά, Όργανον) και από τα ξένα βιβλία που αγόρασε ή απόκτησε από δωρεές για να υποβοηθήσουν το έργο του και της σχολής του. Στις δύο αυτές σχολές οφείλουμε όχι μόνο τη διάσωση πολλών

έργων και παραδόσεων των ιδρυτών τους και της παλαιότερης ελληνικής γραμματείας, αλλά και την εδραίωση της συνείδησης του ρόλου του βιβλίου και της προσωπικής βιβλιοθήκης στην επιστημονική συγγραφή (Σταϊκος, 2000)

1.3 Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΕΡΑΠΕΙΟΥ

Στην Αίγυπτο το βασίλειο των Πτολεμαίων με πρωτεύουσα την Αλεξάνδρεια ξεκίνησε το 305 π.Χ. . Η Αλεξάνδρεια έγινε το κέντρο της πνευματικής ζωής και του πολιτισμού του ελληνικού κόσμου. Ο Πτολεμαίος Α΄ ο Σωτήρ (366-283 π.Χ.) ίδρυσε το Μουσείον δηλαδή τον ναό των Μουσών Την περίφημη Βιβλιοθήκη ίδρυσε ο Πτολεμαίος Β΄ ο Φιλάделφος (309-246 π.Χ.), κοντά στα συγκροτήματα των βασιλικών ανακτόρων, στο Βρουχείον, για να εξυπηρετεί τους λόγιους του Μουσείου. Σύμφωνα με ορισμένες πηγές υπήρχε δεύτερη μικρότερη βιβλιοθήκη που κτίστηκε από τον Πτολεμαίο Γ΄ τον Ευεργέτη (246-221 π.Χ.) στον περίβολο του Σεραπείου, του ναού προς τιμή του θεού Σέραπη. Αυτή η βιβλιοθήκη ήταν δημόσια και ανοικτή στο κοινό, όπως γράφει ο Αφθόνιος αναφερόμενος στη βιβλιοθήκη «τοις φιλοπονούσιν φιλοσοφεί». Δηλαδή υπήρχαν «η εντός» ή «του Βρουχείου» ή «Βασιλική» ή «του Μουσείου» και «η εκτός» ή «του Σεραπείου» ή «Ρακώτις» (από την ονομασία της περιοχής) (Σταϊκος, 2000)

1.4 ΑΡΧΑΙΟΣ ΚΟΣΜΟΣ – ΡΩΜΗ

Ο πρώτος που εμπνεύστηκε την ίδρυση δημόσιας βιβλιοθήκης στον αρχαίο κόσμο, από όσα γνωρίζουμε, και με τη σημερινή έννοια που δίνουμε στον όρο «δημόσια», είναι ο Ιούλιος Καίσαρ. Ο Καίσαρ επηρεασμένος από το μεγαλείο της Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης, όταν επέστρεψε στη Ρώμη ανέλαβε την πρωτοβουλία να συγκροτήσει μια δημόσια βιβλιοθήκη, και ανέθεσε την οργάνωσή της στον Μάρκο Τερέντιο Βάρρωνα. Το σχέδιο απέβλεπε στη δημιουργία δύο ξεχωριστών τμημάτων, όπου θα ταξινομούσαν τα κείμενα της ελληνικής και της λατινικής γραμματείας, αντίστοιχα. Δηλαδή, μια διπλοβιβλιοθήκη. Το όραμά του δεν ολοκληρώθηκε όσο ζούσε. Ωστόσο, ένας στενός φίλος του Καίσαρα και ακόλουθός του, ο Ασίνιος Πολλίων, κατόρθωσε χάρη στις πολιτικές προσβάσεις του να υλοποιήσει τα σχέδια του Καίσαρα. Έτσι, με τα λάφυρα που είχε αποκομίσει από την εκστρατεία του κατά των Πάρθων της Δαλματίας, ανέλαβε να οικοδομήσει την πρώτη δημόσια διπλοβιβλιοθήκη της Ρώμης, το 39 π.Χ. Ελάχιστα στοιχεία διαθέτουμε για τη βιβλιοθήκη αυτή: ήταν κτισμένη σε συγκρότημα δημόσιων οικοδομημάτων, στο Atrium Libertatis, και ήταν εξοπλισμένη σύμφωνα με τις επιθυμίες του Καίσαρα, δηλαδή, με δύο ξεχωριστά τμήματα, ένα ελληνικό και ένα λατινικό. Σε επιγραφή από τη βιβλιοθήκη του

Πανταίνου στην Αθήνα μαθαίνουμε ότι η βιβλιοθήκη ήταν ανοικτή από την πρώτη έως την έκτη ώρα, δηλαδή έξι ώρες από την ανατολή του ηλίου. Οι χρήστες των δημοσίων βιβλιοθηκών ήταν κυρίως άνδρες που είχαν πνευματική ή συγγραφική ενασχόληση. Το κοινό στις βιβλιοθήκες που βρίσκονταν δίπλα σε θέρμες, ιαματικά λουτρά και Ασκληπιεία υποθέτουμε ότι ήταν άνθρωποι που ήθελαν να περάσουν ευχάριστα την ώρα τους (Σταϊκος, 2000)

1. 5 ΔΟΜΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΚΟΣΜΟ

1. 5. 1 Δελτιοκατάλογοι βιβλιοθηκών

Για τους καταλόγους των βιβλιοθηκών χρησιμοποιήσαμε ως αντιπροσωπευτικότερο δείγμα τους Πίνακες του Καλλίμαχου. Ο τίτλος κάθε βιβλίου ήταν χαραγμένος στον σίλλυβο, ετικέτα που κρεμόταν από τον παπύρινο ρόλο. Οι υπάλληλοι της βιβλιοθήκης έφερναν τα βιβλία στους χρήστες και τα επανατοποθετούσαν μετά τη χρήση τους (Σεμερτζάκη, 2006: σ.24)

1. 5. 2 Ανάπτυξη συλλογής

Η ανάπτυξη της συλλογής γινόταν με δωρεές των ίδιων των συγγραφέων, με αντιγραφές στα εργαστήρια, αλλά και με λεηλασίες και λαφυραγώγηση κατά τη διάρκεια πολέμων. Δεν γνωρίζουμε σε ποιους χώρους της βιβλιοθήκης ήταν το αντιγραφείο, το γραφείο καταλογογράφησης και οι αποθήκες των παπύρων, επειδή τα απομεινάρια από ανασκαφές δεν παρέχουν πολλές διευκρινίσεις. Οι συγγραφείς δεν πληρώνονταν, ενώ θεωρούσαν τιμή τους να βρίσκεται ένα βιβλίο τους στη βιβλιοθήκη (Σεμερτζάκη, 2006: σ.24)

1. 5. 3 Προσωπικό

Ως προς το προσωπικό συνάγουμε από επιγραφές και από τη ρωμαϊκή εποχή ότι τιμητικό ήταν το αξίωμα του επιτρόπου / διευθυντή βιβλιοθηκών της Ρώμης (procurator bibliothecarum ή a bibliothecis), επινόηση του Τιβέριου. Ο procurator ήταν υψηλά αμειβόμενος ανώτερος κυβερνητικός υπάλληλος για τις δημόσιες βιβλιοθήκες της Ρώμης. Ο επιστημονικός διευθυντής, ο επιστάτης των βιβλίων από τον 2^ο αι. μ.Χ. λεγόταν armarius (>armarium = θήκη βιβλίων ή χώρος για τοποθέτηση βιβλίων) ή bibliothecarius ή custos librorum (φροντιστής βιβλίων) με πρώτη αναφορά σε επιστολή του Μάρκου Αυρήλιου. Για την υγειονομική περίθαλψη του προσωπικού υπήρχε η θέση του medicus a bibliothecis (ιατρός βιβλιοθηκών). Ο promus librorum (βιβλιοφύλαξ) ήταν επιφορτισμένος με το

καθήκον να φέρνει βιβλία από τη βιβλιοθήκη, ενώ οι librarii (servi literati) ήταν υπεύθυνοι για τη συγκόλληση των ρόλων των βιβλίων, αλλά και σκλάβοι για μικρότερες δουλειές, όπως αναγνώστες κειμένων για τους κυρίους τους. Τέλος vilicus ήταν ο έφορος, ο συντηρητής του κτηρίου και a bibliotheca ήταν ο γραφέας (Σεμερτζάκη, 2006: σ.24)

1. 5. 4 Αρχιτεκτονική βιβλιοθήκης

Από αρχιτεκτονική άποψη οι ελληνικές βιβλιοθήκες ήταν δωμάτια με βιβλία, ενώ οι ρωμαϊκές είχαν αναγνώστια. Αρκετές ρωμαϊκές βιβλιοθήκες συνδέονταν με ναούς και αργότερα με τα αυτοκρατορικά λουτρά (θέρμες), π.χ. Λουτρά Τραϊανού (109 μ.Χ.), Καρακάλα (212 μ.Χ.), Διοκλητιανού (305-206 μ.Χ.). Στην εποχή της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας η βιβλιοθήκη δεν ήταν πια μόνο αποθήκη με βιβλία. Γίνεται χώρος ανάγνωσης στις γειτονικές αίθουσες και στοές. Η έλλειψη χώρου επέτεινε την ίδρυση νέων κτηρίων βιβλιοθηκών με αναγνώστια. Οι παπύρινοι κύλινδροι και οι περγαμηνές τοποθετούνται σε κυλινδρικές θήκες και φυλάσσονται σε ξύλινα ράφια σε ορθογώνιες κόγχες στους τοίχους (Σεμερτζάκη, 2006: σ.24)

1. 6 ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ – ΕΥΡΩΠΗ (14^{0ς} – 19^{0ς} αι)

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες της αναγέννησης στην Ευρώπη προορίστηκαν για τη χρήση των μορφωμένων κυριών. Οι επικεφαλές των βιβλιοθηκών από τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα, δεν έδιναν άδεια πρόσβασης του υλικού τους στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, κάτι αντίστοιχο βέβαια, θα γινόταν εάν οι τελευταίοι είχαν ενδιαφερθεί πρωτίτερα για το περιεχόμενο των δημοσίων βιβλιοθηκών. Ακόμα και μετά από τον ανασχηματισμό, οι περισσότερες δημόσιες βιβλιοθήκες ήταν για τη χρήση των δημόσιων ανώτερων υπαλλήλων (Lerner, 1998: σ. 138).

Πιο συγκεκριμένα, οι βιβλιοθήκες που εμφανίζονται στην Αγγλία, τη Σκωτία, τη Γαλλία και τη Γερμανία ήδη από το 14ο και μέχρι το 19ο αιώνα πλησιάζουν κάπως τη σύγχρονη λαϊκή βιβλιοθήκη. Η χρηματοδότηση τους, όμως, είναι προβληματική και πολλές από αυτές γρήγορα περνούν σε χέρια ιδιωτών, ή η χρήση τους περιορίζεται μόνο σε συνδρομητές.

Οι λαϊκές βιβλιοθήκες πήραν πιο συγκεκριμένη μορφή όταν το 1945 ψηφίστηκε στην Αγγλία ο νόμος για την ίδρυση Μουσείων και σε πολλές αγγλικές πόλεις ιδρύθηκαν μουσεία σε συνδυασμό με βιβλιοθήκες. Σ' όλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα συνέχισαν να ψηφίζονται νόμοι σχετικά με τις λαϊκές βιβλιοθήκες που δεν επέφεραν όμως ιδιαίτερες αλλαγές. Ιδρύονταν λαϊκές βιβλιοθήκες όχι γιατί το απαιτούσε ο λαός, αλλά γιατί υπήρχαν

ορισμένοι ενθουσιώδεις υποστηρικτές τους που αγωνίστηκαν για τη δημιουργία τους. Στο τέλος του 19ου αιώνα ο γεννημένος στη Σκωτία, αμερικάνος πολίτης, Andrew Carnegie έδωσε ιδιαίτερη ώθηση στο κίνημα των λαϊκών βιβλιοθηκών τόσο στην Αγγλία, όσο και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στη Σκανδιναβία οι λαϊκές βιβλιοθήκες γνώρισαν επίσης, μεγάλη ανάπτυξη τον 20^ο αιώνα. Στη δημιουργία σημαντικών λαϊκών βιβλιοθηκών συντέλεσαν:

- Η μεγάλη επίδραση της Άγγλο-Αμερικανικής βιβλιοθηκονομικής πρακτικής.
- Η μακρά παράδοση νομοθετικής κατοχύρωσης και κρατικής στήριξης τους.
- Η ανάπτυξη συστημάτων, με βάση κεντρικές βιβλιοθήκες κατά περιοχές.
- Ένα εκτεταμένο σύστημα δανεισμού μεταξύ των βιβλιοθηκών
- Η κατασκευή νέων, αποτελεσματικών κτιρίων.
- Η δημιουργία και η ανάπτυξη των γραφείων βιβλιοθηκονομικών υπηρεσιών, μη κερδοσκοπικών οργανισμών που παρέχουν στις βιβλιοθήκες τυπωμένα δελτία καταλόγων, βιβλιογραφικές υπηρεσίες, υλικό για προβολή, έπιπλα, εξοπλισμό και αυτοματοποιημένες βάσεις δεδομένων
- Η παροχή υπηρεσιών σε ειδικές ομάδες ατόμων, μέσα από ένα εκτεταμένο πλέγμα δραστηριοτήτων.
- Η συμμετοχή των λαϊκών βιβλιοθηκών στην οργάνωση και την πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Το ενδιαφέρον για την ίδρυση λαϊκών βιβλιοθηκών εξαπλώνεται σ' όλο τον κόσμο και μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η υπηρεσία, που έχει στόχο την προώθηση της ειρήνης και της πνευματικής ευημερίας των ατόμων, εκδίδει το 1949 τη " Διακήρυξη των Λαϊκών Βιβλιοθηκών" το πρώτο πραγματικά διεθνές κείμενο σχετικά με το ρόλο που μπορούν να παίξουν και τις υπηρεσίες που πρέπει να προσφέρουν οι λαϊκές βιβλιοθήκες

Η διακήρυξη εκδόθηκε και πάλι, με ορισμένες αλλαγές, το 1972. Και σήμερα, όμως, μετά από τόσα χρόνια είναι πολύ σημαντικοί και επίκαιροι οι στόχοι που τίθενται.

Σύμφωνα μ' αυτήν η λαϊκή βιβλιοθήκη είναι ο δημοκρατικός θεσμός ο οποίος προσφέρει παιδεία, κουλτούρα και πληροφόρηση και προωθεί την ιδέα της ειρήνης και της κατανόησης μεταξύ των λαών (Δημοτική βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, 1990)

1.7 ΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ – ΕΛΛΑΔΑ (13^{ος} - 19^{ος} αι)

Στη χώρα μας η πνευματική ιστορία και οι προσπάθειες να διατηρηθούν ή ακόμα και να δημιουργηθούν σχολεία και βιβλιοθήκες αρχίζει στις αρχές του 13ου αιώνα.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας τα μοναστήρια έσωσαν πολύτιμα ελληνικά, εκκλησιαστικά και κλασικά βιβλία. Και η αντιγραφική παλαιών χειρογράφων, από μορφωμένους μοναχούς συνεχιζόταν αδιάκοπα. Έτσι, δημιουργήθηκε μια πλούσια πνευματική κληρονομιά, που βοήθησε την παιδεία να μπει στην υπηρεσία του ελληνικού πάθους για ελευθερία και ανεξαρτησία. Μεγάλη ήταν και η συμβολή των πνευματικών ανθρώπων στον αγώνα του υπόδουλου ελληνισμού.

Οι ελληνικές βιβλιοθήκες κατόρθωσαν να σώσουν την ελληνική παιδεία με το να συγκεντρώνουν και να φυλάζουν, ολοένα και πιο πολλά βιβλία από τις προσφορές των Ελλήνων του Εξωτερικού και τις συλλογές που έστελναν οι έμποροι ή οι λόγιοι των παροικιών. Κάθε μοναστήρι, κάθε ναός, και κάθε Κοινότητα είχε και τη βιβλιοθήκη της. Ο Άνθιμος Γαζής αναφέρει ότι βιβλιοθήκες βρίσκονταν σε πολλά σχολεία της Ελλάδος, αλλά ότι ήταν ατελείς. Είναι πάντως βέβαιο ότι υπήρχαν βιβλιοθήκες και προπάντων σε μοναστήρια και σε σχολές. Η πρώτη βιβλιοθήκη στην ελεύθερη Ελλάδα ιδρύθηκε στην Αίγινα, από τον Καποδίστρια. Με την ίδρυση του Εθνικού Πανεπιστημίου μεταφέρθηκε το 1903 στην Εθνική Βιβλιοθήκη, της οδού Πανεπιστημίου, δωρεά των αδελφών Βαλλιάνου.

Στα 1920 υπήρχαν 6 δημόσιες βιβλιοθήκες: Εθνική, Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Σάμου, Ανδρίτσαινας. (Δαράκη, 1986: 36)

Ειδικότερα όμως, ως πρώτες βιβλιοθήκες ανοικτές στο ευρύτερο κοινό θεωρούνται οι βιβλιοθήκες των αρχών του 19ου αιώνα που λειτουργούν όταν ο ελληνισμός έχει μπει στο στάδιο της πνευματικής αναγέννησης και οικονομικής ανάπτυξης και διαθέτει την δυνατότητα να οργανώνει παρόμοιους φορείς. Τον Νοέμβριο του 1824 με εγκύκλιο που εξέδωσε η κοινότητα των Αθηνών πληροφορούσε τους κατοίκους ότι εκτός από τη λειτουργία σχολείων προβλεπόταν να λειτουργήσει «βιβλιοθήκη δημόσιος» στο τζαμί της Κολώνας. Άλλες αξιόλογες βιβλιοθήκες ήταν οι βιβλιοθήκες Ζαγοράς, Δημητσάνας, Κοζάνης (1762-1813). Επίσης, ιδρύεται η Δημοτική της Αθήνας 1836, η Δημοτική Βιβλιοθήκη του Πειραιά 1874, η Λέσχη Ποντίων της Νάουσας 1925, Καρδίτσας 1927, Θεσσαλονίκης 1932, δημοτικής βιβλιοθήκη Πατρών 1948, Αιγίου 1948, Καλλιθέας 1954. Το ρεύμα ίδρυσης βιβλιοθηκών εντείνεται στις δεκαετίες '70 και '80 (Σεμερτζάκη, 2006)

1. 8 ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ / ΛΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΗΜΕΡΑ

1. 8. 1 Ορισμός Λαϊκής/Δημοτικής βιβλιοθήκης

Η λαϊκή βιβλιοθήκη/ Δημοτική βιβλιοθήκη μπορεί να οριστεί σαν η βιβλιοθήκη που έχει ιδρυθεί και χρηματοδοτηθεί από μία τοπική αρχή (Δήμο ή κοινότητα) ή σε μερικές

περιπτώσεις από ένα κεντρικό κυβερνητικό σώμα, στη διάθεση όλων όσων επιθυμούν να τη χρησιμοποιήσουν χωρίς καμία προκατάληψη ή διάκριση. Οι Λαϊκές βιβλιοθήκες διοικητικά διακρίνονται σε Δημοτικές και Δημόσιες βιβλιοθήκες.

Η λαϊκή βιβλιοθήκη πρέπει να ιδρύεται σύμφωνα με διεθνή πρότυπα, που έχουν διαμορφωθεί από τη Διεθνή Ένωση Βιβλιοθηκών «IFLA». Τα πρότυπα αυτά θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας την οποία και εξυπηρετεί. Πιο συγκεκριμένα τα πρότυπα αυτά αφορούν:

- Στην ίδρυση: Η λαϊκή βιβλιοθήκη πρέπει να έχει την μορφή ενός ανεξάρτητου φορέα.
- Στη συλλογή: Το μέγεθος της συλλογής θα πρέπει να είναι ανάλογο με τον πληθυσμό στον οποίο απευθύνεται. Η θεματολογία της συλλογής και ο ρυθμός αύξησης της πρέπει να αντιστοιχεί στο μέγεθος του επωφελούμενου πληθυσμού.
- Στο προσωπικό: Ο αριθμός των εργαζομένων απαιτείται να είναι ανάλογος του πληθυσμού, του μεγέθους της συλλογής και των δραστηριοτήτων της βιβλιοθήκης. Κατά κύριο λόγο σε μια Δημοτική βιβλιοθήκη είναι αναγκαία η ύπαρξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.
- Στην κτιριακή υποδομή: Σε ότι αφορά στην κτιριακή υποδομή πρωτεύοντα ρόλο παίζει η επιλογή της τοποθεσίας ώστε να επιτυγχάνεται η ευκολότερη δυνατή πρόσβαση του κοινού.

Ο αριθμός των λαϊκών – δημοτικών βιβλιοθηκών δεν είναι με ακρίβεια καθορισμένος. Πολύ περισσότερο δεν φαίνεται να είναι σαφής η εικόνα για το ποιες βιβλιοθήκες λειτουργούν κάτω από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

Σε μια πρώτη προσπάθεια απογράφης που έγινε από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο καταγράφηκαν 1.566 βιβλιοθήκες σε όλη την χώρα. Σε αυτές περιλαμβάνονται 962 λαϊκές βιβλιοθήκες εκ των οποίων 43 είναι δημόσιες και 686 είναι δημοτικές και Κοινοτικές.

Οι αριθμοί όμως αυτοί μπορεί να οδηγήσουν σε λανθασμένα συμπεράσματα. Σημαντικός αριθμός των βιβλιοθηκών που έχουν καταγραφεί, αποτελεί απλή εικονική πραγματικότητα. Πολλές είναι οι περιπτώσεις βιβλιοθηκών που υπάρχουν κατά όνομα όντας ουσιαστικά κάποιο δωμάτιο αποθήκη με σκονισμένα βιβλία μουσειακής αξίας, χωρίς προσωπικό (Κορκίδη, 2003)

1. 8. 2 Νομικό καθεστώς Δημοτικών βιβλιοθηκών

Σήμερα οι λαϊκές βιβλιοθήκες λειτουργούν στα οργανωτικά πλαίσια ενός Νομικού Προσώπου Δημόσιου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ), μιας δημοτικής επιχείρησης ως τμήμα του δήμου, ή ως πνευματικό κέντρο. Αντίστοιχα και η διοικητική τους αρχή διαφέρει ανά περίπτωση:

Δήμαρχος, Πρόεδρος, Αντιδήμαρχος, Δημοτικός σύμβουλος κ.λ.π. Η πολυμορφία αυτή έχει άμεση επίδραση στην οργάνωση και λειτουργία των Δημοτικών βιβλιοθηκών.

Διοικητικά όπως όλοι οι Ο.Τ.Α., εποπτεύονται από το υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, και ειδικότερα από την Διεύθυνση Οργάνωσης και Λειτουργίας Ο.Τ.Α.

Η ίδρυση, συντήρηση και ανάπτυξη μιας δημοτικής βιβλιοθήκης που καλείται όπως προειπώθηκε, να παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην τοπική κοινωνία, είναι άμεσα εξαρτώμενη από την πολιτική βούληση της εκάστοτε Δημοτικής αρχής. Μπορεί εύκολα να διαπιστωθεί ότι πίσω από το έργο και τις διακρίσεις ορισμένων δημοτικών βιβλιοθηκών βρίσκεται, εκτός από τη φιλοπονία και το μεράκι των εργαζομένων, και μια δημοτική αρχή πρόθυμη να υιοθετήσει προτάσεις, να ενισχύσει προσπάθειες και να διαθέσει τα αντίστοιχα κονδύλια. Υπάρχουν, ωστόσο, πολλές περιπτώσεις που αυτό δεν συμβαίνει, οπότε κάθε προσπάθεια για εξέλιξη είναι αδύνατη. Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίο να επισημάνουμε μια κυρίαρχη διαφορά που υπάρχει μεταξύ των δημοτικών και των δημόσιων βιβλιοθηκών.

Αν και ουσιαστικά οι δημοτικές βιβλιοθήκες παίζουν τον ίδιο ρόλο με τις δημόσιες, εξυπηρετούν το ίδιο κοινό, εργάζονται για τους ίδιους στόχους και αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα, εντούτοις δεν απολαμβάνουν τα αντίστοιχα «προνόμια» των δημόσιων βιβλιοθηκών που λόγω του νομικού τους και θεσμικού τους πλαισίου και της άμεσης εποπτείας τους από το Υπουργείο Παιδείας απολαμβάνουν.

Οι Δημοτικές βιβλιοθήκες έτσι, παραμένουν μακριά από τα νέα δίκτυα που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια και χρηματοδοτήθηκαν κυρίως από τους πόρους των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης (ΚΠΣ).

Κατ' αυτόν τον τρόπο βλέπουμε τις δημόσιες βιβλιοθήκες να αναπτύσσονται σταθερά, και τις δημοτικές να «αργοπεθαίνουν» περιμένοντας μάταια, τις περισσότερες φορές κάποια δημοτική αρχή που θα αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα και θα ασχοληθεί με το θέμα βιβλιοθήκη (Κορκίδη, 2003)

1. 9 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΗΜΕΡΑ

Η οργάνωση του υλικού των συλλογών των βιβλιοθηκών, στην αρχή, δεν είχε μεγάλες απαιτήσεις. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε η ανάγκη καταγραφής των στοιχείων που χαρακτήριζαν τα τεκμήρια σε καταλόγους. Η πρώτη οργάνωση περιοριζόταν στην απλή καταγραφή σε χειρόγραφους καταλόγους και αργότερα σε δελτικοκαταλόγους και στην

ταξιθέτηση των τεκμηρίων με κάποια λογική σειρά, σύμφωνα με την κρίση του υπευθύνου της συλλογής.

Στη φάση αυτή ανάπτυξής τους, η οργάνωση και λειτουργία των βιβλιοθηκών θεωρήθηκε αντικείμενο υψίστης επιστημονικής απασχόλησης και επικράτησε η άποψη ότι αποτελούσε έργο των μελετητών και των λόγιων της εποχής, αντίληψη η οποία επικράτησε μέχρι τα μέσα του εικοστού αιώνα.

Η χρήση νέων μέσων καταγραφής της γνώσης επιτάχυνε την έρευνα και αυξήθηκαν τα προϊόντα της διάνοιας των ανθρώπων, με συνέπεια τη σημαντική αύξηση των τεκμηρίων των συλλογών των βιβλιοθηκών, η οργάνωσή των οποίων απαιτούσε μεθόδους και τακτικές σύνθετες, οι οποίες μπορούσαν να αποκτηθούν με ειδική εκπαίδευση.

Σήμερα η εξέλιξη των βιβλιοθηκών και των άλλων μονάδων πληροφόρησης προχωρά ακόμα περισσότερο και στηρίζεται στην αντίληψη ότι η πληροφόρηση αποτελεί κοινωνικό αγαθό και σημαντικό παράγοντα όχι μόνο της εκπαίδευσης αλλά και της γενικότερης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των λαών. Για το λόγο αυτό η οργάνωση των πληροφοριών και η διάχυσή τους τα τελευταία χρόνια, έχει αποκτήσει μεγάλη σημασία σε πολλούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Σε μερικές από τις δραστηριότητες αυτές υπάρχει πλούτος πηγών πληροφόρησης, οι περισσότερες από τις οποίες είναι πολύ σημαντικές και συχνά ανταγωνιστικές.

Οι βιβλιοθήκες και οι άλλες μονάδες πληροφόρησης χαρακτηρίζονται υπηρεσίες αρμόδιες για τη συγκέντρωση και οργάνωση των ενδεδειγμένων εκάστοτε πληροφοριών για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών για εκπαίδευση, έρευνα, επαγγελματική στήριξη και καθημερινότητα συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων.

Παρά τις κάποιες ιδιαιτερότητες στη λειτουργία τους, οι μονάδες πληροφόρησης διέπονται από τις αρχές διοίκησης και οργάνωσης επιχειρήσεων, που επιδιώκουν την αποδοτικότερη λειτουργία τους, με τη μεγιστοποίηση του παρεχόμενου από αυτές έργου με μικρο-μακροοικονομικά κριτήρια ανάπτυξης. Έχουν στόχους και πρόγραμμα δράσης για την επίτευξή τους, διενεργούν ελέγχους πορείας εργασιών και εφαρμόζουν μηχανισμούς βελτίωσης, όταν χρειάζεται (Τσάφου, 2006)

Ακόμη, σήμερα μπορεί κανείς να θεωρήσει τη Βιβλιοθήκη ως πύλη πληροφόρησης, ως δηλαδή ένα μέσο με τη βοήθεια του οποίου ο χρήστης έρχεται σε επαφή με την πληροφορία που επιθυμεί, αλλά η οποία όμως βρίσκεται κάπου αλλού. Το γεγονός αυτό δεν προϋποθέτει αναγκαστικά τη χρήση της τεχνολογίας της πληροφόρησης για την εκτίμηση απομακρυσμένων βάσεων δεδομένων, αλλά τη χρήση της υπηρεσίας διαδανεισμού, τη χρήση των υπηρεσιών πληροφόρησης και την παροχή βοήθειας από τους βιβλιοθηκονόμους για την εξεύρεση πολύπλοκων πηγών πληροφόρησης. Η ανάληψη περαιτέρω ρόλων από μια

Βιβλιοθήκη εξαρτάται από το γενικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί. Έτσι, μια Βιβλιοθήκη με εμπορικό χαρακτήρα κατέχει το ρόλο του διανομέα πληροφορόρησης. Μια Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη μπορεί να θεωρήσει τον εαυτό της ως έναν «αντιπρόσωπο μάθησης». Το γεγονός αυτό θα προϋπέθετε την εξασφάλιση ενός περιβάλλοντος που θα διευκόλυνε την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, τη διδασκαλία ανάκτησης πληροφοριών και τη διδασκαλία διαχείρισης της πληροφορόρησης. Μια δημόσια Βιβλιοθήκη υπάρχει το ενδεχόμενο να θεωρεί τον εαυτό της ως ένα μέσο ενθάρρυνσης δημιουργικών εργασιών, όπως είναι ο δανεισμός κασετών ήχου, ψηφιακών δίσκων, πινάκων ζωγραφικής ή αρχείων καλλιτεχνικών εκθέσεων και κονσέρτων.

Ο λόγος καταγραφής των διαφορετικών ρόλων της Βιβλιοθήκης, πριν ξεκινήσει κανείς τη διαδικασία ανάπτυξης δεικτών αποτίμησης, σχετίζεται με την παροχή μιας λίστας ελέγχου, με τη βοήθεια της οποίας εξασφαλίζεται ότι οποιαδήποτε ομάδα δεικτών αποτίμησης αντανακλά το σύνολο των δραστηριοτήτων της Βιβλιοθήκης και όχι απλώς τα τμήματά τους. Η καταγραφή αυτή μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερος χρήσιμη για το προσωπικό της Βιβλιοθήκης, ειδικά αν δεν είχε την εμπειρία πραγματοποίησης τέτοιου είδους ασκήσεων στο παρελθόν. Οι ασκήσεις αυτές κεντρίζουν το ενδιαφέρον του προσωπικού για τον πραγματικό σκοπό της Βιβλιοθήκης και επομένως δίνεται περισσότερη έμφαση στο στρατηγικό σχεδιασμό και στην ανάπτυξη δεικτών αποτίμησης για τις διάφορες υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης (Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2001)

1. 10 ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΜΕΣΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

2. 10.1 DEWEY

Ένα μοναδικό επιστημονικό έργο, η Συνοπτική Έκδοση της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey, κυκλοφορεί για πρώτη φορά στα ελληνικά από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ). Η έκδοση αυτή, αίτημα πολλών ετών, έρχεται να καλύψει συγκεκριμένες ανάγκες των ελληνικών βιβλιοθηκών, σε μια περίοδο που η ταξινόμηση της γνώσης θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για να διευκολυνθεί η πρόσβαση στον αυξανόμενο όγκο των πληροφοριών. Το ΕΚΤ, αξιοποιώντας την πολυετή εμπειρία του στην ανάπτυξη και διαχείριση του ηλεκτρονικού περιεχομένου και την υποστήριξη των βιβλιοθηκών, ολοκλήρωσε με επιτυχία το έργο της μετάφρασης και έκδοσης της 13ης Συνοπτικής Έκδοσης της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey, στο πλαίσιο του έργου "Υποστήριξη της Εκπαιδευτικής Πράξης από Κινητές Βιβλιοθήκες" του ΕΠΕΑΕΚ. Το έργο υλοποιήθηκε με

την υποστήριξη του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τη συνεργασία της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκάρων. Τα δικαιώματα της έκδοσης εξασφαλίστηκαν από το OCLC (Online Computer Library Center) Forest Press. Την έντυπη μορφή του έργου θα ακολουθήσει στο άμεσο μέλλον η ηλεκτρονική μορφή. Επίσης, με την Ελληνική μετάφραση της Συνοπτικής Έκδοσης Dewey συμβάλλει στην ενιαία εφαρμογή ενός διεθνώς αναγνωρισμένου συστήματος ταξινόμησης και στην καθιέρωση ενός κοινού ταξινομικού εργαλείου στις ελληνικές βιβλιοθήκες (Εθνικό ίδρυμα ερευνών / Εθνικό κέντρο τεκμηρίωσης, 2003: σ 20 - 22)

1. 10.2 ABEKT

Εφαρμογή που έχει αναπτυχθεί πλήρως από το ΕΚΤ, αποτελεί μια ολοκληρωμένη λύση για την οργάνωση βιβλιοθηκών και τη διάθεση βιβλιογραφικών δεδομένων. Είναι ένα από τα ελάχιστα λογισμικά παγκοσμίως που χειρίζεται πολύγλωσσο περιεχόμενο, και ειδικότερα πολυγλωσσικά βιβλιογραφικά δεδομένα μεγάλης ποικιλίας περιοδικών, εφημερίδων, εικόνων, video, μουσικής, κ.λπ.). Η διεπαφή χρήσης (user interface) του ABEKT διατίθεται στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, γεγονός που καθιστά δυνατή τη χρήση του και από φορείς άλλων χωρών. Αξίζει να σημειωθεί ότι με την εγκατάσταση του ABEKT περισσότερες ελληνικές βιβλιοθήκες έχουν:

- Αυτοματοποιηθεί πλήρως, χρησιμοποιώντας ένα σύστημα για το οποίο δεν απαιτείται μεγάλο κόστος εξοπλισμού, εγκατάστασης και υποστήριξης,
- Έχουν αναπτύξει, σε εθνικό επίπεδο, τεχνογνωσία στη χρήση των βιβλιοθηκονομικών προτύπων και κανόνων (MARC, ISBD, AACR) με τη συμβολή και την υποστήριξη των στελεχών του ΕΚΤ, είναι σε θέση να επικοινωνούν (κυρίως μέσω του συστήματος αυτοματισμού που διαθέτουν) και να ανταλλάσσουν δεδομένα και υπηρεσίες, τόσο μεταξύ τους όσο και με βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο(Εθνικό ίδρυμα ερευνών / Ένωση Ελλήνων βιβλιοθηκάρων, 2003: σ. 158)

1. 11 ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

1. 11. 1 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΜΑΘΗΤΕΣ

Μαθητές όλων των ηλικιών πρέπει να μπορούν να βασίζονται στη Δημοτική βιβλιοθήκη για να συμπληρώνουν τις δυνατότητες και τα μέσα που τους παρέχονται από τα άλλα

ιδρύματα. Όσοι ακολουθούν ατομικές σπουδές θα μπορούσαν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους σε βιβλία και πληροφόρηση ολοκληρωτικά από τη λαϊκή βιβλιοθήκη.

Η βιβλιοθήκη οργανώνει συζητήσεις, ιστορίες, αναγνώσεις έργων, πρακτικές δραστηριότητες, βραδιές για ερασιτεχνικές ενασχολήσεις και διαγωνισμούς, όλα σχεδιασμένα έτσι ώστε να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή τους και να παρακινούν την εξερεύνηση του αποθέματος της βιβλιοθήκης.

Προσκαλεί ταλαντούχους και ενδιαφερόμενους ενήλικες -κατά προτίμηση επαγγελματίες παρουσιαστές και τεχνίτες ή επιδέξιους ερασιτέχνες- να εκθέσουν, να επιδείξουν και να μιλήσουν για τις ασχολίες τους ή τις ερασιτεχνικές τους ενασχολήσεις.

Λαμβάνει υπόψη τις ερασιτεχνικές ενασχολήσεις των παιδιών, τα σπορ, τις εμπειρίες και τα ενδιαφέροντα τους.

Παρακινεί τα ταλέντα και τη δημιουργικότητα των παιδιών βοηθώντας τα να δημιουργούν τις δικές τους ομάδες, να γράφουν και να ανεβάζουν τα δικά τους έργα και να κάνουν εκθέσεις-

Ενθαρρύνει ακόμα και τα πολύ μικρά παιδιά να απολαμβάνουν οικογενειακές επισκέψεις στη βιβλιοθήκη προσφέροντας τους παιχνίδια, επιτραπέζια κ.λπ. καθώς και διάφορα βιβλία και εικόνες.

Συγκεντρώνει και εκθέτει συλλογές με τις εργασίες των παιδιών όπως: ζωγραφική, φωτογραφίες, κρίσεις για βιβλία που διάβασαν. Διατηρεί στενούς δεσμούς με τα σχολεία.

Υποδέχεται το παιδιά που έρχονται στη βιβλιοθήκη με μια κατάλληλη για την ηλικία τους γενική εισαγωγική ξενάγηση ως προς τη διάταξη και τη χρήση της. Αυτό επιτυγχάνεται συνήθως με οργανωμένες επισκέψεις από τάξεις σχολείου.

Ενθαρρύνει τα παιδιά να βοηθούν στη λειτουργία της βιβλιοθήκης τους.

Τα παιδιά των μειονοτικών ομάδων αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες προκειμένου να καταφέρουν να ζουν ευτυχισμένα μέσα σε μια ξένη κοινότητα χωρίς να χάσουν τη δική τους πολιτιστική κληρονομιά. Η βιβλιοθήκη έχει συνείδηση αυτού του κινδύνου και παρέχει αρκετό υλικό για την ιστορία και τον πολιτισμό των χωρών από τις οποίες έχουν έρθει οι ομάδες των μεταναστών, καθώς και βιβλία και περιοδικά για τα παιδιά στη γλώσσα τους (Συνέδριο για το παιδί και το βιβλίο, 1994: σ. 23)

1. 11. 2 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΕΦΗΒΟΥΣ

Η παραγωγή της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους στη χώρα μας έχει διαγράψει μια ανοδική πορεία ‘ ποσοτική και ποιοτική ‘ κατά την τελευταία εικοσαετία γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με την ελλιπή ή περιορισμένη επαφή με τον κόσμο των βιβλίων. Αυτό

το οξύμωρο σχήμα μπορεί να αμβλυνθεί με την καλλιέργεια της φυλαναγνωσίας στους νέους αναγνώστες. Και πράγματι οι σύγχρονοι συγγραφείς για παιδιά και νέους έχουν στρέψει την προσοχή τους σε θέματα της επικαιρότητας και του καθημερινού προβληματισμού, που συγκινούν τους νέους, όπως είναι : το οικολογικό πρόβλημα, η μοναξιά, ο ρατσισμός, το AIDS, τα ναρκωτικά, η οικογένεια με τις νέες μορφές της(πυρηνικά, μονογονεϊκή κ. λ. π.), το διαζύγιο και η υιοθεσία. Θέματα ταμπού που θίγονται με ευαισθησία και ευθύνη(ερωτικό ξύπνημα του εφήβου, σωματική ή πνευματική αναπηρία, θάνατος κ.α). Επίσης ανοίγουν νέους δρόμους έμπνευσης για τους δημιουργούς. Τέλος, η επαφή των εφήβων με την ποιοτική ρεαλιστική νεανική λογοτεχνία δρα σε τρία διαδοχικά επίπεδα: καλλιεργεί τη φυλαναγνωσία, αναπτύσσει την κριτική σκέψη και συμβάλλει στη διαμόρφωση στάση ζωής, δηλαδή στον ουσιαστικό ανθρωπισμό, καθώς ο έφηβος συνειδητοποιεί κοινωνικά προβλήματα και δεδομένα και ανακαλύπτει τον (πάσχοντα συνάνθρωπο) σ' ένα κόσμο απάνθρωπο όπως ο σημερινός (Συνέδριο για το παιδί και το βιβλίο, 1994: σ. 24)

1. 11. 3 ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΟΥΝΤΕΣ

Στους αναγνώστες που πάσχουν από φυσικές αναπηρίες ή είναι περιορισμένοι σε ιδρύματα δίνεται η δυνατότητα, όσο μπορούν, να κάνουν χρήση όλων των υπηρεσιών βιβλιοθήκης που γενικά υπάρχουν. Η αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών τους απαιτεί σύνδεση με εθνικούς και τοπικούς οργανισμούς και παροχή υπηρεσιών βιβλιοθήκης στο ίδιο τους το σπίτι ή τα ιδρύματα. Ένα μείζον πρόβλημα που αντιμετωπίζει πολλές φορές η βιβλιοθήκη είναι ο εντοπισμός αυτών των μελών της κοινότητας που οι αναπηρίες τους τα εμποδίζουν να κάνουν πλήρη χρήση των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη δημοσιότητα, τη βοήθεια άλλων φορέων που λαμβάνουν πρόνοια για τις ανάγκες τους και από συστάσεις φίλων. (Συνέδριο για το παιδί και το βιβλίο, 1994: σ. 25)

1. 12 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΟΙ

Ο βιβλιοθηκονόμος αναπτύσσει διαδικασίες για την οργάνωση των πληροφοριών και παρέχει υπηρεσίες οι οποίες βοηθούν και εκπαιδεύουν άλλους ανθρώπους ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν, εντοπίζουν, έχουν πρόσβαση και χρησιμοποιούν πληροφορίες και πληροφοριακές πηγές (άρθρα, βιβλία, περιοδικά, κ.τ.λ.). Στον χώρο εργασίας, ο βιβλιοθηκονόμος είναι συνήθως επαγγελματίας με πτυχίο ή μεταπτυχιακό στη Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της Πληροφόρησης, εκπαιδευμένος να αναλύει τις

πληροφοριακές ανάγκες που υπάρχουν και να παρέχει διάφορες πληροφοριακές πηγές για να καλυφθούν αυτές οι ανάγκες. Παρόλο που παραδοσιακά οι βιβλιοθηκονόμοι ταυτίζονται με τις συλλογές βιβλίων, εντούτοις έχουν ευθύνη για την οργάνωση και ανάκτηση πληροφοριών σε πολλές μορφές και μέσα, όπως πηγές στο Διαδίκτυο, ψηφιακούς δίσκους, φωτογραφίες, βιντεοκασέτα, εφημερίδες, περιοδικά και βάσεις δεδομένων. Σε μια μεγάλη βιβλιοθήκη, δεν εργάζονται μόνο βιβλιοθηκονόμοι: εργάζονται επίσης βοηθοί Τα συγκεκριμένα καθήκοντα ποικίλλουν πολύ, ανάλογα με το μέγεθος και το είδος της βιβλιοθήκης. Οι περισσότεροι βιβλιοθηκονόμοι εργάζονται σε κάποιον από τους ακόλουθους τομείς της βιβλιοθήκης:

- Εξυπηρέτηση χρηστών — Βοήθεια σε χρήστες που διεξάγουν έρευνα να εντοπίσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται, μέσω δομημένης συζήτησης-συνέντευξης. Η βοήθεια μπορεί να περιλαμβάνει καθοδήγηση για τη χρήση των βάσεων δεδομένων και άλλων ηλεκτρονικών πληροφοριακών πηγών, προμήθεια εξειδικευμένου υλικού από άλλες πηγές, ή παροχή πρόσβασης σε και φροντίδα για σπάνιο και πολύτιμο υλικό. Μερικές φορές αυτή η βοήθεια παρέχεται από άλλο προσωπικό της βιβλιοθήκης, το οποίο έχει τύχει κάποιας εκπαίδευσης, πρακτική την οποία κάποιοι απορρίπτουν.
- Τεχνικές υπηρεσίες — "Παρασκηνιακές" εργασίες που αφορούν την παραγγελία υλικού και συνδρομές σε βάσεις δεδομένων, τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλον εξοπλισμό, την καταλογογράφηση και την επεξεργασία του νέου υλικού.
- Ανάπτυξη συλλογής — Παρακολούθηση του συνόλου της συλλογής και επιλογή συγκεκριμένων βιβλίων και ηλεκτρονικών πηγών.
- Ηλεκτρονικές πηγές — Διαχείριση βάσεων δεδομένων στις οποίες οι βιβλιοθήκες έχουν συνδρομή από εξωτερικούς προμηθευτές.
- Οι Υπεύθυνοι συστήματος αναπτύσσουν και διαχειρίζονται βιβλιοθηκονομικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου.(Wales, 2005)

1. 13 ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ο Οργανισμός Παιδικών και Εφηβικών Βιβλιοθηκών ιδρύθηκε το 1979 και από τα τελευταία στοιχεία προκύπτει πως κατά μέσον όρο 2.400 παιδιά την ημέρα ζητούσαν να εξυπηρετηθούν από αυτόν, και μάλιστα σε περιοχές όπου η πρόσβαση στο βιβλίο δεν είναι αυτονόητη (Κύθηρα, Σέρρες, Ηλεία, Καρδίτσα) (Κοντολέων, 2006)

Η απόλαυση των βιβλίων και η συνήθεια της χρήσης της βιβλιοθήκης και του υλικού της αποκτώνται πιο εύκολα στα πρώτα χρόνια της ζωής (Δήμος Θεσσαλονίκης, 1990)

Η παγκόσμια πείρα και πρακτική έχει αποδείξει ότι οι καλύτεροι αναγνώστες γίνονται αυτοί που έμαθαν να διαβάζουν από τη μικρή παιδική τους ηλικία. Με βάση αυτά τα βιολογικά και ψυχολογικά δεδομένα όλες οι πολιτισμένες χώρες του κόσμου δίνουν σήμερα ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία στο θέμα «παιδική Βιβλιοθήκη». Παράλληλα η παιδική Βιβλιοθήκη, σωστά θεμελιωμένη κι οργανωμένη, βοηθά θετικά και το έργο της αγωγής. Η αδιαμόρφωτη ακόμα παιδική ψυχή, συνεπαρμένη από τις περιπέτειες και τη δράση των ηρώων του παιδικού βιβλίου, ταυτίζεται μαζί τους, χαίρεται για τις επιτυχίες, λυπάται για τις ταλαιπωρίες τους και μέσα στο παιδικό μυαλό σχηματίζεται η πρώτη ορθή κρίση όταν θριαμβεύει το δίκιο και το καλό. Η συναισθηματική και συγκινησιακή αυτή κινητοποίηση βάζει τα πρώτα θεμέλια της πνευματικής του συγκρότησης, διαγράφοντας τα πλαίσια της μελλοντικής του εξέλιξης και της ολόπλευρης ανάπτυξης της προσωπικότητας του.

Το παιδί ωστόσο πρέπει, όπως άλλωστε τονίσαμε, να βοηθηθεί να γνωρίσει και ν' αγαπήσει το καλό παιδικό βιβλίο που θα το διασκεδάσει, θα το διδάσκει και θα το οδηγεί. Ένα καλό κι ευχάριστο βιβλίο είναι για το παιδί ένα παιχνίδι. Μέσα του κρύβει χαρές κι εκπλήξεις, θα ψάξει λοιπόν να τις ανακαλύψει, με το διάβασμα που μετουσιώνεται σε παιχνίδι. Αλλά όπως ξέρουμε το παιχνίδι στηρίζεται σε βιολογική και ψυχολογική ανάγκη του παιδιού με τεράστια παιδαγωγική αξία. Το διάβασμα λοιπόν ενός καλού παιδικού βιβλίου κεντρίζει τη φαντασία του, το ωριμάζει συναισθηματικά, ανοίγει ορίζοντες στη σκέψη του και επιταχύνει την πνευματική του ανάπτυξη.

Εδώ διαγράφεται το χρέος μας να βοηθήσουμε το παιδί να βλέπει σαν παιχνίδι το διάβασμα που θα το ταξιδεύει σε φανταστικούς, υπαρκτούς, ή μυθικούς κόσμους. Να συνηθίσει να βλέπει το βιβλίο σαν τον καλύτερο του φίλο κι όχι σαν αντικείμενο εξαναγκασμού και καταπίεσης, όπως βλέπουν τα περισσότερα παιδιά το σχολικό βιβλίο.

Λύση στο πρόβλημα αυτό θα δώσουν οι παιδικές Βιβλιοθήκες. Ο αδιαμόρφωτος και εύπλαστος κόσμος του παιδιού που μαθαίνει να περνά ευχάριστα κι ωφέλιμα τον ελεύθερο χρόνο του στο περιβάλλον μιας Βιβλιοθήκης έχει ν' αποκομίσει πολύπλευρη ωφέλεια. Η μεγάλη άλλωστε ανάπτυξη των παιδικών Βιβλιοθηκών, σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο αυτόν ακριβώς το σκοπό επιδιώκει: να συνηθίσουν τον παιδικό πληθυσμό, όπου κι αν βρίσκεται, στα νηπιαγωγεία, στους παιδικούς σταθμούς, στα σχολεία, στα χωριά και στις γειτονιές της πόλης, ν' αγαπά το βιβλίο, να το κάνει αχώριστο σύντροφο του και να είναι το καταφύγιο του στις ελεύθερες ώρες του.

Η συνήθεια να διαβάζει το παιδί, στο παιδικό τμήμα της δημόσιας Βιβλιοθήκης ή στην παιδική Βιβλιοθήκη της γειτονιάς του, έχει πολύπλευρη παιδαγωγική αξία: να χρησιμοποιεί

ευχάριστα κι ωφέλιμα τις ώρες του, ν' αναπτύσσει την αισθηματική του και τη σκέψη του, ν' αναζητά καινούργιες ολοένα πηγές γνώσης και εμπειρίας κι η προσωπικότητα του να ολοκληρώνεται και να τελειοποιείται. Η ελευθερία εκλογής βιβλίων τονώνει την αυτοπεποίθηση του. Η συχνή παράλληλα παρουσία του μέσα στο περιβάλλον της Βιβλιοθήκης το αναγκάζει να προσαρμόζεται και να ρυθμίζει τη συμπεριφορά του ανάλογα με τις ανάγκες των άλλων, να σέβεται την κοινή ησυχία, να μην λερώνει και να μην φθείρει τα βιβλία και να συνειδητοποιεί ότι ανήκουν σε όλους.

Τέλος, το παιδικό τμήμα της δημόσιας Βιβλιοθήκης μπορεί να είναι ανοιχτό προπάντων τις ώρες που δεν λειτουργούν τα σχολεία καθώς και τις Κυριακές και τις γιορτές. Έτσι τα παιδιά θα επωφελούνται και θα συνηθίσουν να βλέπουν την παιδική Βιβλιοθήκη σαν τον καλύτερο τους φίλο. Το τμήμα αυτό θα είναι εφοδιασμένο με βιβλία όλων των ειδών. Ταξιδιωτικά, βιογραφικά, περιπετειώδη, και προπάντων παιδικής κλασικής λογοτεχνίας που τα παιδιά τα προτιμούν.

Είναι από όλους παραδεκτό ότι το βιβλίο είναι ένα μέσο με απεριόριστες δυνατότητες, για την πνευματική ανάπτυξη και την αισθητική καλλιέργεια του παιδιού (Δαράκη, 1986: σ. 70)

Η λαϊκή βιβλιοθήκη επομένως έχει ένα ιδιαίτερο καθήκον να παρέχει την ευκαιρία για τη φιλική και ατομική επιλογή των βιβλίων και του άλλου υλικού από τα παιδιά, θα πρέπει να παρέχονται ειδικές συλλογές και, αν είναι δυνατόν, ξεχωριστά τμήματα. Η παιδική βιβλιοθήκη μπορεί τότε να γίνει ένας ζωντανός χώρος γεμάτος ερεθίσματα όπου διάφορες δραστηριότητες που θα γίνονται πηγή πολιτιστικής έμπνευσης. (Δήμος Θεσσαλονίκης, 1990)

1. 13. 1. ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ

Τα παιδιά που πρωτομπαίνουν στη παιδική βιβλιοθήκη δεν έχουν στο μεγαλύτερο ποσοστό καμιά εξοικείωση με το βιβλίο. Σε σπάνιες περιπτώσεις έτυχε να αποκτήσουν κάποιο βιβλίο όχι σχολικό που τους χάρισαν οι μεγάλοι ή τα εικονογραφημένα που αγорάσανε στο περίπτερο.

Δέχονται όμως από παντού ένα πλήθος πληροφορίες που συχνά δεν μπορούν να κατανοήσουν. Η πληροφόρηση που δεν αφήνει χρόνο για την αφομοίωση αλλά έρχεται η μία πίσω από την άλλη σαν βομβαρδισμός φυσικό είναι να δημιουργεί σύγχυση και κορεσμό. Και ίσως αυτή είναι η αιτία που τα παιδιά μοιάζουν συχνά απαθή χωρίς ενδιαφέρον για συγκεκριμένα θέματα και με μειωμένη περιέργεια. Κάτι που κρατάει ακόμα τα παιδιά κλειστά και δύσπιστα είναι που οι μεγάλοι, ο δάσκαλος ή ο βιβλιοθηκάριος τους παρουσιάζονται σαν ειδήμονες που αυτοί μόνο γνωρίζουν τι είναι σωστό και τι λάθος και προσπαθούν να το επιβάλουν.

Η δική τους γνώμη σχεδόν ποτέ δεν ακούγεται – δεν υπάρχει διάλογος.

Ούτε στην οικογένεια το παιδί βρίσκει κατανόηση και βοήθεια. Οι γονείς και γενικά τα ενήλικα μέλη της οικογένειας κατέχοντας από άγχος για να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της καθημερινότητας και για να ικανοποιήσουν το πάθος της κατανάλωσης. Όλοι είναι κουρασμένοι όλοι βιάζονται.

Η ζωή στην πόλη είναι αδυσώπητη και στο χωριό στερημένη. Όλοι περιμένουν κάτι που συχνά δεν έρχεται. Μέσα σ' αυτήν την ατμόσφαιρα μεγαλώνουν τα παιδιά καθηλώνονται κι αυτά μαζί με τους γονείς μπροστά στην τηλεόραση και αυτή είναι η μόνη σχεδόν επικοινωνία μεταξύ τους. Το σχολείο πάλι είναι απρόσωπο. Πολλές φορές ο δάσκαλος δεν ξέρει ούτε τα ονόματα των μαθητών του.

Η γειτονιά δεν υπάρχει- δεν υπάρχει το παιχνίδι στο δρόμο, οι παρέες η ομάδα. Έτσι η παιδική βιβλιοθήκη της γειτονιάς, αυτή τη στιγμή έρχεται να παίξει ένα καθοριστικό ρόλο πάνω στην ψυχική υγεία και στη διαπαιδαγώγηση του παιδιού. Έχει σαν στόχους:

- Την ομαδική ζωή
- Ηρεμία
- Διάλογο
- Δίηγηση
- Ανάγνωση

Στην παιδική βιβλιοθήκη υπάρχει ατμόσφαιρα. Ο χώρος είναι ανεξάρτητος ήρεμος. Το παιδί τον αισθάνεται δικό του. Είναι μόνο του, αυτενεργεί, δεν τον υπερπροστατεύουν ούτε τον καταπιέζουν με λίγα λόγια είναι ήσυχο και ελεύθερο να κάνει τις επιλογές του.

Σκοπός του βιβλιοθηκονόμου είναι να ξυπνήσει το ενδιαφέρον του παιδιού για το βιβλίο. Μέσα από εκδηλώσεις ή και βραδιές βιβλίου ο βιβλιοθηκονόμος αρχίζει μαζί τους να αναλύει μεθοδικά ή να κουβεντιάζει με τα παιδιά κεντρίζοντας έτσι την κριτική τους διάθεση και προσπαθώντας να έχουν όλοι τις ίδιες ευκαιρίες να μιλήσουν. Προσπαθεί ακόμη να κρατιέται ένας πολιτισμένος τόνος στην κουβέντα να σέβεται ο ένας τον άλλο να στηρίζει ο καθένας τη γνώση του ψύχραιμα χωρίς οξύτητα και αντιδικία. Έτσι το παιδί καλλιεργεί το κριτικό του πνεύμα ασκεί τα εκφραστικά του μέσα συνηθίζει στο διάλογο και στην ομαδική εργασία μαθαίνει να διηγείται και αποκτά φαντασία βιβλιοθηκονόμος καταφεύγει επίσης στην βοήθεια οπτικοακουστικών μέσων που συμπληρώνουν πολύ αποτελεσματικά τη δουλειά μας.

Πολύ βοηθούν και οι επισκέψεις συγγραφέων ή καλλιτεχνών που καλεί ο βιβλιοθηκονόμος κατά καιρούς για να μιλήσουν στα παιδιά για ένα θέμα, όπως για μουσική, ζωγραφική, για

ένα βιβλίο, για το θέατρο, για ένα κοινωνικό θέμα όπως οι ηλικιωμένοι, τα ανάπηρα παιδιά, ο πόλεμος (Ένωση Ελλήνων βιβλιοθηκάρων, 1984: σ. 158)

Κεφάλαιο 2: Δήμος Ελευθερίου Κορδελιού

2. ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

2. 1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ

Με το Προεδρικό Διάταγμα αριθ. 555 της 13.8.1982 η Κοινότητα Ελευθερίου και ο Συνοικισμός Νέου Κορδελιού ενώθηκαν και αποτέλεσαν από κοινού το σημερινό Δήμο

Ελευθερίου Κορδελιού, διατηρώντας και τα δύο τοπωνύμια, γεγονός που δεν συναντάτε σε άλλες περιοχές της χώρας μας. Τα Ελευθέρια κατά τον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ήταν η θέση στην οποία είναι σήμερα ο Συνοικισμός αυτός. Ήταν στρατώνας των Άγγλο-Γαλλικών στρατευμάτων. Στα ξύλινα αυτά παραπήγματα που έμενε ο στρατός και αφού πέρασαν στη δικαιοδοσία της Πρόνοιας εγκαταστάθηκαν προσωρινά το έτος 1920 πρόσφυγες Πόντιοι από τη Ρωσία. Αργότερα μετά τη Μικρασιατική καταστροφή στεγάστηκαν και από διάφορα μέρη της Πίκρας Ασίας πρόσφυγες γιατί αυτός ο συνοικισμός μέχρι και το 1928 χρησιμοποιήθηκε ως Κέντρο Διαμονής Προσφύγων. Οι εναπομείναντες πρόσφυγες, αφού έμειναν μέχρι το 1936 στη συνέχεια ίδρυσαν τον Συνοικισμό Χαρμανκιοϊ που σημαίνει στην τουρκική γλώσσα "αλωνότοπος", γιατί ως τέτοιος χρησιμοποιήθηκε ο συνοικισμός επί Τουρκοκρατίας. Το 1924 μετονομάστηκε σε ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ γιατί πέρασε από κει ο Ελευθέριος Βενιζέλος και η Κοινότητα πλέον ονομάστηκε επίσημα - Κοινότητα Ελευθερίου. Το Νέο Κορδελιό ιδρύθηκε το 1924 από πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν από την Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων (ΕΑΠ) και πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία 1922-1924 και άλλες πόλεις της Ελλάδας (εσωτερικούς μετανάστες). Η πλειονότητα όμως των κατοίκων καταγόταν από την παραλιακή κωμόπολη της Μικράς Ασίας το Κορδελιό της Σμύρνης. Ξακουστό προάστιο 13χμ. έξω από τη Σμύρνη. Γνωστό επίσης με τα ονόματα Περαία και Καρσί-Γιακά, δηλαδή "πέρα μακριά" όπου πριν από τη Μικρασιατική καταστροφή στην πόλη κατοικούσαν περίπου 15.000 Έλληνες. Έτσι ο συνοικισμός σε ανάμνηση της γενέτειρας των κατοίκων ονομάστηκε Κορδελιό και φέρει ως σήμερα την ονομασία αυτή. Αργότερα κατά τα έτη 1927-1928 εγκαταστάθηκαν στον συνοικισμό αυτό από την Επιτροπή Αποκατάστασης Προσφύγων, πρόσφυγες από το Βασιλικό της Ανατολικής Θράκης. Σε όλους αυτούς τους πρόσφυγες προστέθηκαν Σαρακατσάνοι που ήρθαν από γειτονικές χώρες. Σήμερα πανελλαδικά θεωρείται ο Δήμος με τις περισσότερες οικογένειες Σαρακατσάνων (6.000 άτομα). Τέλος τη δεκαετία του 1990 ένας μεγάλος αριθμός Παλινοστούντων επέλεξε το Δήμο Ελευθερίου Κορδελιού ως τόπο εγκατάστασής τους. (Βακουφάρης, 1997) Στη διάρκεια των 81 χρόνων που πέρασαν, η περιοχή αναβαθμίσθηκε σημαντικά και σήμερα πλέον συγκαταλέγεται στους αναπτυσσόμενους Δήμους του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης, οι δε κάτοικοι του Δήμου διαπρέπουν σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ζωής.

2. 2 Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

Πρόκειται για ένα Δήμο εξελισσόμενο Οικονομικά και αυτό οφείλεται στη ραγδαία άνοδο της ανοικοδόμησης, η οποία αποφέρει και έσοδα στο Δήμο, αλλά ταυτόχρονα και στην

προσπάθεια μεταδημότευσης, περισσότερων κατοίκων, αφού, όπως είναι γνωστό, ενώ οι κάτοικοι αγγίζουν τις 35.000 οι εγγεγραμμένοι μόλις φθάνουν τις 20.000. ο Δήμος Ελευθερίου - Κορδελιού έχει, την τελευταία κυρίως εικοσαετία, μεταβληθεί σε ένα απέραντο εργοτάξιο, με λειτουργικά και εξυπηρετικά κτήρια, χωρίς να σημαίνει ότι δεν υφίσταται ανάγκη και άλλων, αφού οι τρεις του Συνοικισμοί (Κορδελιό, Ελευθέριο, Διαλογή) καθημερινά πολλαπλασιάζονται και αυξάνουν σε πληθυσμό, οπότε και οι οικονομικές απαιτήσεις είναι πιεστικές. Ο Δήμος, εξάλλου, είναι σήμερα ένας σημαντικός εργοδότης, αφού πέρα από τους 170 μόνιμους υπαλλήλους, απασχολεί, με τα διάφορα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ-, εποχικά, αρκετούς άνεργους συνδημότες και άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ).

1. 2.1 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Οι σύλλογοι Σαρακατσάνων, Ποντίων Σμυρνιών και Μικρασιατών, συμβάλλουν με κάθε πρόσφορο μέσο, τόσο στην πνευματική ανάπτυξη και ηθική εξύψωση των μελών τους όσο και στην συγκέντρωση και διατήρηση, του λαογραφικού, γλωσσολογικού και ιστορικού υλικού, των ηθών, εθίμων και παραδόσεών τους και στη διάδοσή τους, με συγκεντρώσεις, δημοσιεύσεις, διαλέξεις, θεατρικές παραστάσεις και οργανώσεις εκδρομών, ακόμη δε και με τη δημιουργία μουσείου.

Επίσης, στην καλλιέργεια και την ανάπτυξη, των καλών τεχνών και του καλλιτεχνικού Συναισθήματος, με τη διοργάνωση εκθέσεων, τη βράβευση των καλύτερων έργων και την εν γένει συμπαράσταση και αρωγή, στους καλύτερους καλλιτέχνες από τα μέλη, την οργάνωση πνευματικών και εν γένει καλλιτεχνικών εκδηλώσεων, οι οποίες, θα συμβάλλουν στην πολιτιστική αγωγή και ανάπτυξη του πολιτιστικού επιπέδου των μελών.

2.2. 2 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Στα 1955 ιδρύθηκε ο πρώτος πολιτιστικός και μορφωτικός Σύλλογος στο Ελευθέριο – Κορδελιό. Ο πρωτογενής αυτός Σύλλογος παρήγαγε πολιτισμό. Οργάνωσε διαλέξεις σε ποικίλα θέματα και πραγματοποίησε θεατρικές παραστάσεις για το κοινό. Σήμερα, υπάρχει μια πληθώρα δραστηριοτήτων ορισμένες από αυτές είναι οι εξής:

- Θεατρική ομάδα
- Χορωδία
- Παραδοσιακοί χοροί
- Μοντέρνοι χοροί
- Κατασκευή κοσμημάτων
- Δραστηριότητες γενικές (διοργάνωση εκδρομών, ομιλίες κ.α.)

Σημαντικό ρόλο στην καλλιέργεια του πνεύματος αποτελούν, οι σχολικές μονάδες(δέκα δημοτικά σχολεία) όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης του Ελευθερίου - Κορδελιού με το διδακτικό τους προσωπικό και το μαθητικό τους δυναμικό και, ουσιαστικά, με το σύγχρονο άνοιγμα του Σχολείου προς την κοινωνία και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούν για το ευρύ κοινό.

2. 2.3 ΚΑΠΗ

Μια ιστορική απόφαση για το Δήμο Ελευθερίου - Κορδελιού και τους δημότες του υπήρξε η ίδρυση του «κέντρου ανοιχτής προστασίας ηλικιωμένων»

Στα προστατευόμενα άτομα από το Κέντρο αυτό παρέχονται: φαρμακευτική περίθαλψη, φυσιοθεραπευτική αγωγή, εργασιοθεραπεία, βοήθεια στο σπίτι, οργανωμένη ψυχαγωγία και κάθε είδους εξυπηρέτηση- Βέβαια, η εφαρμογή του Προγράμματος τελεί υπό την άμεση εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών, το οποίο την ασκεί με την αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας υπερηλίκων.

Σκοποί δημιουργίας του είναι: Η πρόληψη ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων, ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου 2) Η διαφώτιση και η συνεργασία του ευρύτερου κοινού. και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα. και τις ανάγκες των ηλικιωμένων και 3) Η έρευνα) θεμάτων σχετικών με τους ηλικιωμένους". Το Κέντρο λειτουργεί χωρίς διάκριση οικονομικών δυνατοτήτων των μελών του. Ως μέλη εγγράφονται άτομα άνω των 60 ετών, άνδρες και γυναίκες, αρκεί να κατοικούν στο Ελευθέριο - Κορδελιό. Και ενώ ο αρχικός σκοπός ήταν λιτός "εφαρμογή προγράμματος εξωιδρυματικής προστασίας υπερηλίκων και η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα του Δήμου", σήμερα επιτελούνται πολυσχιδείς δραστηριότητες, όπως: Διοργάνωση εκδρομών, χοροεσπερίδων, ομιλιών και διαλέξεων, μουσικές εκδηλώσεις (έχει μάλιστα δημιουργηθεί από τα μέλη του πολυμελής χορωδία)¹ και πολλές άλλες ψυχαγωγικές και κοινωνικές δράσεις. Αργότερα, στα 1997, δημιουργήθηκε Παράρτημα του Κέντρου, στο άνω τμήμα των Συνοικισμών, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα και τα ηλικιωμένα άτομα της πάνω περιοχής του Δήμου. Πραγματικά, σήμερα αποτελούν μια φωλιά προσέλευσης ηλικιωμένων και ένα πολυχώρο

δημιουργικής ψυχαγωγίας τους. Σήμερα, είναι εγγεγραμμένα περίπου 1900 ηλικιωμένα άτομα

2. 2. 4 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Στο Δήμο Ελευθερίου - Κορδελιού υπάρχουν 3 ενορίες. Η μία στο παλιό Νέο Κορδελιό, της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Η δεύτερη στα παλιά Ελευθέρια ονομαζόμενη Άγιος Γεώργιος και η Τρίτη ο Ιερός ναός της Οσίας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου. Εδώ αξίζει να σημειωθεί πως ο πρώτος ναός είναι βυζαντινού ρυθμού και θεμελιώθηκε το έτος 1932 από επιτροπή κατοίκων του Συνοικισμού. Η αφιέρωση του Ναού στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος οφείλεται στην ύπαρξη αντίστοιχου Ιερού Ναού στο Παπά-Σκάλα της Σμύρνης.

Γιορτάζεται η μνήμη στις 6 Αυγούστου και τελείται πανηγύρι θρησκευτικού χαρακτήρα, με άφιξη κατοίκων από όλη τη Θεσσαλονίκη. Θεωρούμε ότι οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στη μεγάλη αίθουσα των 450 τ.μ. είναι σπουδαίες, όπως κατηχητικά σχολεία για όλες τις νεανικές ηλικίες, δανειστική βιβλιοθήκη με βιβλία θεολογικού, ιστορικού, κοινωνικού και επιστημονικού περιεχομένου, συνελεύσεις ενοριτών, συνέδρια κ.λ.π. Επίσης, δίπλα από την εκκλησία βρίσκεται το παρεκκλήσι της Αγ. Ειρήνης της Χρυσοβαλάντου.

2. 3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ

- Κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης & Επαγγελματικού Προσανατολισμού, για την αντιμετώπιση του σημαντικού και εκρηκτικού ζητήματος της ανεργίας που αντιμετωπίζουν πολλές οικογένειες και κυρίως νέοι στο Δήμο μας.
- Υποκαταστήμα Ο.Α.Ε. Δ για την ανανέωση της κάρτας ανεργίας αλλά και την ενημέρωση σε θέματα σχετικά με την αγορά εργασίας.
- Κέντρα επαγγελματικής εξυπηρέτησης πολιτών για την εξυπηρέτηση του κοινού σε διάφορα θέματα.
- Γραφείο Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού του 1ου Ενιαίου Λυκείου όπου έχει καθιερωθεί ως χώρος συναντήσεων και συζητήσεων με τους μαθητές σε φιλικό και σοβαρό επίπεδο. Δίνονται απαντήσεις στις ερωτήσεις των μαθητών για σπουδές και επαγγέλματα. Και παρέχεται συμβουλευτική στήριξη και ενθάρρυνση, όποτε ζητήθηκε κι έγιναν ενημερώσεις σε γονείς και μαθητές για τη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος. Εκτός από την πλούσια υλικοτεχνική υποδομή και τον εξοπλισμό του Γραφείου ΣΕΠ (TV, διασκόπιο, γραφοσκόπιο, κασετόφωνα, Η/Υ και internet, βιβλιοθήκη που εμπλουτίζεται με περιοδικά και οδηγούς σπουδών), που όλα αυτά είναι στη χρήση των μαθητών, αξίζει να σημειωθεί μία καινοτόμος δράση: οι οργανωμένες διατμηματικές επισκέψεις οι

οποίες πραγματοποιούνται με την υποστήριξη του Δήμου που διαθέτει το λεωφορείο για τη μεταφορά των μαθητών.

- Γραφείο ΟΓΑ όπου δίνονται συντάξεις ανασφαλιστών, συντάξεις γήρατος, επίδομα πολυτέκνων, ισόβια σύνταξη πολυτέκνων, και επίδομα τρίτου παιδιού.
- Τμήμα συνοριοφυλάκων για την πάταξη της εγκληματικότητας, την τήρηση της ευταξίας και ευνομίας στην περιοχή αλλά και για την άμεση εξυπηρέτηση των ομογενών δημοτών όχι μόνο σε περιπτώσεις κινδύνου αλλά ακόμη και για την διεκπεραίωση προσωπικών γραφειοκρατικών εργασιών.
- Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) το 1995 είχε σκοπό την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, συνειδητοποίηση, έρευνα και αναζήτηση βιώσιμων προτάσεων και λύσεων, κυρίως στο χώρο της εκπαίδευσης, αλλά και ευρύτερα στον κοινωνικό χώρο.
- Κέντρο αθλητισμού: όπου λειτουργούν τμήματα όπως: η ακαδημία τέννις, ακαδημία μπάσκετ, ακαδημία volley ακαδημία ξιφασκίας, ακαδημία στίβου, kids aerobic, μουσικοκινητική αγωγή, ενόργανη ρυθμική, τμήμα power yoga, μοντέρνος χορός.
- Φυσικοθεραπευτήριο: λειτουργούσε ουσιαστικά για τα μέλη του ΚΑΠΗ με μία φυσιοθεραπεύτρια. Ήδη έχει γίνει πρόσληψη νέου φυσιοθεραπευτή στο όνομα του οποίου θα εκδοθεί άδεια λειτουργίας.

2. 3. 1 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Εξυπηρέτηση του πολίτη με τη χρήση των νέων τεχνολογιών
- Φροντίδα για το περιβάλλον με δράσεις για την προστασία και την βελτίωσή του
- Βελτίωση των υποδομών και την αναβάθμιση των περιοχών κατοικίας με την εκτέλεση έργων
- Ανάπτυξη της αστικής συμμετοχής, με τη δημιουργία νέων θεσμών και την εφαρμογή προγραμμάτων όπως Βοήθεια στο Σπίτι, Κοινωνικό Ταμείο, Τράπεζα Αίματος, Δημοτικό Λεωφορείο, Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- Εκπαιδευτικά προγράμματα όπως: πρόγραμμα κυκλοφοριακής αγωγής, πρόγραμμα παροχής Α΄ βοηθειών, πρόγραμμα αντισεισμικής προστασίας, πρόγραμμα πυρόσβεσης, πρόγραμμα αιμοδοσίας, πρόγραμμα ευαισθητοποίηση για θέματα μετανάστευσης, πρόγραμμα φιλιαναγνωσίας, πρόγραμμα γνωρίζω την Ελλάδα, πρόγραμμα υιοθετώ και προστατεύω, πρόγραμμα διδασκαλίας τοπικής Ιστορίας, πρόγραμμα ψυχολόγος στα σχολεία.

Κεφάλαιο 3: Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού

3 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

3. 1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Βιβλιοθήκη του δήμου Ελευθερίου-Κορδελιού ξεκίνησε την λειτουργία της το 1985 με ένα μικρό αριθμό βιβλίων στο χώρο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου.

Το 1987 μεταφέρεται στο ισόγειο του Δημαρχείου .Τον Ιούλιο του 2002 μεταφέρεται στο κτίριο της οδού Καραβαγγέλη 12 στον 1^ο όροφο και συστεγάζεται με το Κ.Α.Π.Η και τον Πολιτιστικό Οργανισμό.

Η μεταφορά της στο κτίριο αυτό σημαίνει το τέλος μιας εποχής 15 ετών και την αρχή μιας καινούριας. Στο διάστημα λειτουργίας της η συλλογή της Δημοτική Βιβλιοθήκης αναπτύχθηκε στους 10.000 τίτλους.

Ο καινούριος χώρος έδωσε την δυνατότητα και δημιουργήθηκε ξεχωριστό τμήμα παιδικού –εφηβικού βιβλίου .

Επίσης υπάρχει χώρος αναγνωστηρίου, όπου όποιος θέλει μπορεί να μελετήσει τις ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Υπάρχει αίθουσα ομιλιών, όπου οργανώνονται εκδηλώσεις , διαβάζονται παραμύθια , γίνεται προβολή video και ενημέρωση σε μαθητές σχολείων σχετικά με τις λειτουργίες και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Στον χώρο της εκτίθεται και η τοπική αρχειακή συλλογή με την ιστορία της περιοχής με παλιά βιβλία, εφημερίδες, αναγνωστικά .

Η βιβλιοθήκη ως μέρος μιας συνολικής αντίληψης για τον πολιτισμό και την κοινωνία στην οποία προσφέρει τις βασικές προϋποθέσεις για συνεχή δια βίου εκπαίδευση, μόρφωση, καλλιέργεια και ψυχαγωγία συνεργάζεται με τις όμορες βιβλιοθήκες του Δυτικού τόξου της Θεσσαλονίκης. (Βακουφάρης, 1997)

3. 2 ΣΥΛΛΟΓΗ

3. 2. 1 ΚΥΡΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ

Η Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού στα εικοσιέξι χρόνια λειτουργίας της συγκρότησε μια αξιόλογη συλλογή βιβλίων, περιοδικών και οπτικοακουστικού υλικού που καλύπτει αντιπροσωπευτικά όλο το φάσμα της ανθρώπινης γνώσης. Ο πυρήνας της πρώτης συλλογής των βιβλίων δημιουργήθηκε από αγορές βιβλίων με χρήματα του Δήμου αλλά και με δωρεές από διάφορους φορείς καθώς και από μεμονωμένους δωρητές φίλους της Βιβλιοθήκης. Σήμερα η συμπλήρωση των συλλογών γίνεται κυρίως με αγορές του έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, διαδικασία που αποτελεί τον κύριο τρόπο ενημέρωσης και εμπλουτισμού αλλά και δωρεών που γίνονται. Από το 1992 άρχισε η μηχανοργάνωση της Βιβλιοθήκης με την εφαρμογή του λογισμικού προγράμματος για Βιβλιοθήκες ABEKT 4.00 που διέθεσε δωρεάν το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Ήδη έχουν ολοκληρωθεί όλες οι

εργασίες της αυτοματοποίησης της συλλογής. Η μηχανοργάνωση της βασίζεται στο ΑΒΕΚΤ 5,5 του Ε.Κ.Τ. (Εθνικό Κέντρου Τεκμηρίωσης). Η ταξινόμηση του υλικού της γίνεται σύμφωνα με το δεκαδικό ταξινομικό σύστημα dewey decimal classification και η θεματική της ευρετηρίαση με το Sears List of Subject Headings και τον κατάλογο Ελληνικών θεματικών επικεφαλίδων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας.

Οι θεματικές κατηγορίες τις οποίες καλύπτει η δημοτική βιβλιοθήκη σύμφωνα με το σύστημα Dewey είναι οι εξής:

000 ΕΡΓΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

100 ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

200 ΘΡΗΣΚΕΙΑ

300 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

400 ΓΛΩΣΣΑ

500 ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

600 ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ/ ΙΑΤΡΙΚΗ / ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

700 ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ / ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

800 ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΟΡΙΚΗ

900 ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κωδικοποίηση εκτός DEWEY

Μ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ξ ΞΕΝΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Δ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

3. 3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

3.3. 1 ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ

Στο Αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης, ο μαθητής, ο σπουδαστής, ο φοιτητής, ο ερευνητής, αλλά και κάθε αναγνώστης, βρίσκει την πληροφορία που ζητά για να προσεγγίσει ποικίλα θέματα που τον ενδιαφέρουν, ή απλώς να ψυχαγωγηθεί. Εξίσου σημαντικό αποτελεί, ο ειδικός χώρος, με πλήρη ηχομόνωση, που υπάρχει εντός της βιβλιοθήκης και παρέχετε στο κοινό για μελέτη και ανάγνωση. Ακόμη, δεν μπορούμε να παραλείψουμε τον ειδικά σχεδιασμένο χώρο της παιδικής βιβλιοθήκης με τα πολύχρωμα τραπέζια είτε για δημιουργική απασχόληση των παιδιών είτε για την ανάγνωση αγαπημένων τους βιβλίων τόσο από τους γονείς όσο και από τα ίδια.

3. 3. 2 ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Ο δανειζόμενος το υλικό της Βιβλιοθήκης, πρέπει να είναι μόνιμος κάτοικος του Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού και να είναι εφοδιασμένος με Κάρτα Μέλους του δανειστικού τμήματος. Δικαίωμα εγγραφής έχουν όλοι οι κάτοικοι του Δήμου Ελευθερίου-Κορδελιού από ηλικία 4 ετών και πάνω. Η κάρτα εκδίδεται δωρεάν, με την προσκόμιση της ταυτότητας του χρήστη (σε περίπτωση ανηλίκου, του κηδεμόνα του) και ενός λογαριασμού ΟΤΕ. Το υλικό της Βιβλιοθήκης είναι διαθέσιμο είτε για δανεισμό είτε για επιτόπια χρήση. Ο δανεισμός κάθε έντυπου υλικού γίνεται δωρεάν.

Δεν δανείζονται: Σπάνια βιβλία, πληροφοριακά βιβλία και περιοδικά. Το υλικό αυτό βρίσκεται στη διάθεση του κοινού για αποκλειστική χρήση στους χώρους της Βιβλιοθήκης. Κάθε μέλος δικαιούται να δανειστεί από το δανειστικό τμήμα της Βιβλιοθήκης μέχρι και τρία(3) βιβλία για δύο (2) εβδομάδες, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο (2) ακόμη φορές. Τα δανειζόμενα βιβλία και έντυπα πρέπει να επιστρέφονται στη Βιβλιοθήκη εμπρόθεσμα και σε καλή κατάσταση, χωρίς σημειώσεις και φθορές. Σε περίπτωση ολιγοήμερης καθυστέρησης, γίνεται απλή επισήμανση στον χρήστη. Η κατ' εξακολούθηση όμως καθυστέρηση επιστροφής του υλικού επιφέρει την αναστολή του δικαιώματος δανεισμού για ορισμένο χρονικό διάστημα. Τέλος, σε περίπτωση φθοράς ή απώλειας του υλικού, το μέλος υποχρεούται να το αντικαταστήσει ή να καταβάλει το αντίστοιχο τίμημα. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί εργάσιμες ημέρες από τις 8 π.μ. έως 8.30 μ.μ.

3. 3. 3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Η Βιβλιοθήκη στην προσπάθειά της να καλύψει τις αυξημένες αναγνωστικές ανάγκες των μελών της, τοποθέτησε δίπλα από το πληροφοριακό τμήμα ένα σταντ με βιβλία που είτε είναι καινούργιες εκδόσεις, είτε προτεινόμενα βιβλία (για μικρούς και μεγάλους) από τους βιβλιοθηκονόμους

3. 3. 4 ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΠΑΛΑΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στολίδι για την βιβλιοθήκη αποτελεί το εκθετήριο με παλιές εκδόσεις. Το εκθετήριο βρίσκεται στον κεντρικό διάδρομο της βιβλιοθήκης και απαρτίζεται στο σύνολο από επτά όμοια εκθεσιακά έπιπλα. Η επιφάνεια τους είναι από τζάμι, έτσι ώστε και ο κάθε χρήστης μικρός και μεγάλος να μπορεί να θαυμάσει το περιεχόμενό τους. Όλα είναι παλαιότυπα που έχουν διασωθεί είτε από τα χρόνια του πολέμου είτε από την φθορά του χρόνου. Ανάμεσα τους, και η πολύτιμη συλλογή των πρώτων σχολικών αναγνωσμάτων της εποχής του '20 και '30. Η πρόσβαση του δεν είναι ελεύθερη στο κοινό, και αυτό λόγω της μεγάλης αξίας του υλικού. Μπορεί όμως να διατεθεί είτε σε περιπτώσεις έρευνας είτε σε κάποιες εκδηλώσεις που γίνονται κατά καιρούς στην βιβλιοθήκη

3. 3. 5 ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ο χρήστης της βιβλιοθήκης σε περίπτωση που θέλει να δανειστεί ένα συγκεκριμένο βιβλίο, το οποίο είναι ήδη δανεισμένο σε κάποιον άλλο χρήστη, δεν έχει παρά να δώσει τα στοιχεία της κάρτας μέλους του στον βιβλιοθηκονόμο, ο τελευταίος μπορεί να τον ειδοποιήσει τηλεφωνικά όταν το βιβλίο επιστραφεί στην βιβλιοθήκη.

3. 3. 6 ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ

Φωτοαντίγραφα χορηγούνται από το υλικό της Βιβλιοθήκης αλλά και από άλλες πηγές. Η χορήγηση γίνεται αυθημερόν και δωρεάν, εφόσον αυτά δεν ξεπερνούν τις δύο (2) σελίδες. Για χορήγηση παραπάνω φωτοαντιγράφων, το υλικό φωτοτυπείται εκτός βιβλιοθήκης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η κατάσταση του υλικού το επιτρέπει, μπορεί να δοθεί σχετική άδεια από τη διεύθυνση της Βιβλιοθήκης για φωτογράφιση υλικού, για το οποίο δε μπορεί να χορηγηθεί φωτοαντίγραφο.

3. 3. 7 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

Το ιστορικό αρχείο Ελευθερίου Κορδελιού βρίσκεται ανάμεσα στην κύρια συλλογή της βιβλιοθήκης. Περιλαμβάνεται από δύο τόμους στους οποίους γίνεται μελέτη όπου ακολούθησε την περιγραφή, την ένταξη και τη δυνατή ερμηνεία των γεγονότων και των ιστορικών φαινομένων, όπως αυτά συνέβησαν, καταγράφηκαν και γνωστοποιήθηκαν μέσα από κείμενα, δημοσιεύματα, ανέκδοτες πηγές και από συνεντεύξεις ατόμων που έζησαν τα ιστορικά συμβάντα και μετά τα μετέφεραν ολοζώντανα, όπως τα διατήρησαν ανέπαφα στη μνήμη τους.

3. 3. 8 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εντός της βιβλιοθήκης βρίσκεται το πληροφοριακό τμήμα με παραπάνω από 1.000 τόμους πληροφοριακού υλικού όπως: Εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά, Βιβλιογραφικούς οδηγούς, χάρτες, εγχειρίδια, ταξιδιωτικούς οδηγούς, όλα τα τεύχη της εφημερίδας το Βήμα και του Οικονομικού Ταχυδρόμου βιβλιοδετημένα, συλλογή Ελλήνων και ξένων ζωγράφων, Επιστημονικά περιοδικά, συλλογή με βιβλιογραφικό και φωτογραφικό υλικό τοπικού ενδιαφέροντος καθώς και οπτικοακουστικό υλικό σε μορφή CD/ DVD VHS το οποίο προς το παρόν δεν δανείζεται αλλά χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων της βιβλιοθήκης. Το υλικό του πληροφοριακού τμήματος είναι ανοικτό στη χρήση του κοινού μόνο μέσα στη βιβλιοθήκη. Επίσης, η βιβλιοθήκη στα πλαίσια των υπηρεσιών της και σε συνεργασία με τα σχολεία του Δήμου έχει αρχείο με πληροφορίες από διάφορες πηγές, και παρέχει το υλικό αυτό στους μαθητές για την καλύτερη διεκπαιρέωση των εργασιών τους σε μορφή φωτοαντιγράφου.

3. 4 ΚΟΙΝΟ

Το κοινό της βιβλιοθήκης αποτελείται από όλους του δημότες του Ελευθερίου Κορδελιού, αλλά και από άλλους δημότες οι οποίοι επισκέπτονται την βιβλιοθήκη είτε για μελέτη αλλά είτε και για δανεισμό υλικού σε μορφή φωτοαντίγραφου σχετικό με την εργασία τους. Συνολικά τα μέλη της βιβλιοθήκης αριθμούνται λίγο πιο πάνω από τους 3000. Τέλος, δικαίωμα εγγραφής έχουν όλοι οι δημότες άνω των 4 ετών.

3.5 ΠΑΙΔΙΚΟ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Στον χώρο της βιβλιοθήκης στεγάζεται και η παιδική αλλά και η εφηβική βιβλιοθήκη με 1.000 τόμους βιβλίων. Υπάρχει πλούσια συλλογή λογοτεχνικών βιβλίων για παιδιά, παραμύθια, εικονογραφημένα βιβλία για παιδιά καθώς επίσης και πληθώρα παιδικών βιβλίων γνώσης και πληροφόρησης από όλες τις θεματικές κατηγορίες. Μια σειρά επιτραπέζιων παιχνιδιών και υλικά δημιουργικής απασχόλησης είναι διαθέσιμα για χρήση στο παιδικό κοινό.

3. 6. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Η βιβλιοθήκη σε συνεργασία με τα σχολεία (Δασκάλους και Διευθυντές), διοργανώνει πληθώρα εκδηλώσεων. Σε περίοδο εορτών για παράδειγμα, η βιβλιοθήκη γεμίζει με τάξεις Δημοτικών για: ξενάγηση στο χώρο της βιβλιοθήκης, ανάγνωση παραμυθιών, Βιντεοπροβολή, ενημέρωση για την λειτουργία της βιβλιοθήκης και τις υπηρεσίες της αλλά και δημιουργική ενασχόληση από τα ίδια τα παιδιά. Για παράδειγμα, φέτος κατά την διάρκεια των Χριστουγέννων, μοιράστηκαν δώρα, από έναν παππού μέλος του Καπή, ντυμένο Αϊ Βασίλη. Έπειτα, έγινε ανάγνωση στα παιδιά του παραμυθιού “Ο Αϊ Βασίλης πάει στον πόλεμο” από μία γιαγιά μέλος του Καπή, και ακολούθησε σχολιασμός από τα παιδιά, με τα συναισθήματα που τους δημιούργησε το παραμύθι. Στο τέλος, οι μικροί μαθητές με την βοήθεια της υπεύθυνης της βιβλιοθήκης δημιούργησαν χριστουγεννιάτικες κάρτες και στολίδια για το Χριστουγεννιάτικο δέντρο. Επίσης άλλες εκδηλώσεις που έγιναν στον χώρο της βιβλιοθήκης και αφορούσαν κυρίως μεγαλύτερες ηλικίες είναι οι εξής: Λογοτεχνικές βραδιές, παρουσίαση βιβλίου, έκθεση πίνακα και κοσμήματος. Για παράδειγμα, στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο για την εκδήλωση, τριάντα καλλιτέχνιδες εκθέσανε τις δημιουργίες τους με σκοπό να αναδειχθεί η προσπάθεια μιας ολόκληρης χρονιάς.

3. 7 Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ

Η διακήρυξη της Unesco αναφέρεται και στην καταλληλότητα του κτιρίου της βιβλιοθήκης ως παράγοντα που επηρεάζει την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών στους χρήστες επισημαίνοντας ότι το κτίριο πρέπει να βρίσκεται σε καλή θέση να διαθέτει κατάλληλο τεχνολογικό εξοπλισμό και υποδομή όπως και τα ανάλογα για τις ανάγκες του κοινού μέσα ανάγνωσης και μελέτης.

Συγκεκριμένα αναφέρεται ότι τα κτίρια πρέπει να σχεδιάζονται έτσι ώστε να αντανακλούν τις λειτουργίες και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης να είναι προσβάσιμα από όλα τα μέλη της κοινότητας να βρίσκονται σε κοντινή απόσταση από εμπορικά ή πολιτιστικά κέντρα και να είναι δυνατή η διάθεση τους στην κοινότητα για συναντήσεις εκθέσεις και άλλες δραστηριότητες οι οποίες στην περίπτωση κτιρίων μεγάλου εμβαδού μπορεί να είναι ακόμα και θεατρικές ή μουσικές παραστάσεις. Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα χρήσης οπτικοακουστικών και ηλεκτρονικών μέσων.

Η κατάλληλη διαμόρφωση των εσωτερικών χώρων της λαϊκής βιβλιοθήκης παίζει καθοριστικό ρόλο στη σωστή λειτουργία της εφόσον διευκολύνει την άμεση πρόσβαση του κοινού στο υλικό και στις πληροφορίες βοηθά στην προσέλκυση των χρηστών και δημιουργεί ένα περιβάλλον ευχάριστο και οικείο κατάλληλο για μελέτη αποδοτική εργασία και δημιουργική απασχόληση.

Ο σχεδιασμός του χώρου επηρεάζεται άμεσα από τις παρεχόμενες υπηρεσίες οι οποίες καθορίζονται με βάση το κοινό στο οποίο απευθύνονται. Η κατανόηση επομένως της μεταβαλλόμενης μορφής της κοινωνίας και οι επακόλουθες ανάγκες του κοινού που εξυπηρετείται από τη βιβλιοθήκη θεωρούνται σημαντικές για όσους εμπλέκονται στη διαδικασία σχεδιασμού.

3. 8 ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

3. 8. 1 Γενικές αρχές οργάνωσης του χώρου των βιβλιοθηκών

Στην οργάνωση του χώρου των βιβλιοθηκών θεωρείται σημαντικό να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Η αντίληψη ότι η βιβλιοθήκη είναι ένας χώρος ανοικτός προσιτός με κεντρικό άξονα του σχεδιασμού και την εξυπηρέτηση όλων των αναγνωστών της
- Η αναγκαιότητα ο χώρος να συνδράμει στην προσπάθεια της βιβλιοθήκης για συνεχή αναβάθμιση των υπηρεσιών της
- Η δημιουργία ενός ευχάριστου χώρου εργασίας
- Η συνεχής αναζήτηση για παροχή καινοτόμων υπηρεσιών
- Η προσαρμοστικότητα στα νέα μέσα και τις συνεχείς εξελίξεις στην τεχνολογία της πληροφορίας καθώς και στις διαρκώς μεταβαλλόμενες απαιτήσεις του κοινού της
- Η ενεργός και δυναμική παρουσία του βιβλιοθηκονόμου μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης
- Η χρησιμοποίηση για την ανάγνωση αλλά και για τις εκδηλώσεις ενιαίων χώρων και πολυμορφικών αναγνωστήριων που φέρνουν τον αναγνώστη μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης
- Η κυριαρχία των ανοιχτών βιβλιοστασίων που επιτρέπουν την απευθείας επαφή με το βιβλίο εφόσον δεν πρόκειται για σπάνιες και πολύτιμες συλλογές
- Οι ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της κάθε βιβλιοθήκης
- Η εναρμόνιση της βιβλιοθήκης στις ανάγκες της πόλης και του περιβάλλοντος της.

3. 9 ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ

Η σωστή επιλογή της θέσης του κτιρίου μέσα στην πόλη αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την καταλληλότητα ή όχι της βιβλιοθήκης.

Οι κυριότεροι παράμετροι για την επιλογή της καταλληλότερης θέσης είναι οι εξής:

- Ο προσδιορισμός του ρόλου της βιβλιοθήκης στη συγκεκριμένη κοινότητα. Αυτό προκύπτει τόσο από τους γενικούς στόχους όσο και από ειδικότερους στόχους οι οποίοι θα καθοριστούν από μελέτες και προτάσεις της ίδιας της βιβλιοθήκης και άλλων τοπικών ομάδων (Τοπική αυτοδιοίκηση, μαθητικές και εκπαιδευτικές κοινότητες).
- Οι κοινωνικές ομάδες που θα εξυπηρετεί και τα ενδιαφέροντα τους
- Η σχέση που αναμένεται και επιδιώκεται να έχει με πιθανά παραρτήματα της με άλλες βιβλιοθήκες της πόλης ή της ευρύτερης περιοχής, καθώς και με άλλες υπηρεσίες ή οργανισμούς(σχολεία κ.λ.π.)
- Η συμμετοχή της στα πολιτιστικά δρώμενα της κοινότητας που εξυπηρετεί
- Τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά η πολεοδομική μορφή και η αναμενόμενη ή προγραμματισμένη ανάπτυξη της πόλης.
- Το είδος και οι κατηγορίες των προσφερόμενων υπηρεσιών και το μέγεθος των συλλογών που διαθέτει.

3. 10 ΛΟΙΠΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

3. 10. 1 Ευελιξία – προσαρμοστικότητα – επεκτασιμότητα

Σύγχρονες μέθοδοι κατασκευής και υλικά δίνουν στους μελετητές (αρχιτέκτονες, στατικούς κ.λ.π.) τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ένα κτίριο βιβλιοθήκης που να εμπεριέχει και την αναγκαία ευελιξία για να προσαρμόζεται στην ταχύτατα μεταβαλλόμενη εικόνα της κοινωνίας της γνώσης.

Απόλυτη ευελιξία σημαίνει ότι φωτισμός, θέρμανση, κλιματισμός, φορτία δαπέδων διαχωριστικοί τοίχοι, κλιμακοστάσια ανελκυστήρες κ.λ.π. πρέπει να μελετηθούν έτσι ώστε να ικανοποιούν όλες τις πιθανές διατάξεις και απαιτήσεις και μελλοντικές τεχνολογικές μεταβολές. Η απόλυτη ευελιξία είναι εφικτή αλλά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η συνάρτησή της με τη διόγκωση του μεγέθους του κτιρίου αλλά και με την αύξηση του κόστους. Η τεχνολογία τέλος μπορεί να μεταβάλλει δραστικά τη χρήση των χώρων μιας βιβλιοθήκης έτσι ώστε να μην απαιτείται συχνά επέκταση αλλά χωρική διευθέτηση και επανοργάνωση και κατά συνέπεια, μεγαλύτερη ευελιξία του χώρου. Παρόλα αυτά στις περισσότερες βιβλιοθήκες θα απαιτηθεί κάποια επέκταση του χώρου τους στο προβλέψιμο μέλλον και μία

τέτοια δυνατότητα θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον προγραμματισμό του κτιρίου της βιβλιοθήκης (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2004)

4. 11 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω η βιβλιοθήκη του Δήμου τελεί όλα τα κριτήρια που θα μπορούσε να έχει μία δημοτική βιβλιοθήκη. Και αυτό γιατί βρίσκεται σε ένα από τα πιο κεντρικά σημεία του Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού. Βρίσκεται, μεταξύ δύο μεγάλων οδών (Ανδρέα Παπανδρέου και Κατσαντώνη), μπροστά από συγκρότημα δημοτικών σχολείων και νηπιαγωγείων. Επίσης, δεν πρόκειται για μια απομονωμένη βιβλιοθήκη καθώς συστεγάζεται μαζί με το ΚΑΠΗ και τον πολιτιστικό σύλλογο κάτι που δίνει την δυνατότητα, τόσο στην Τρίτη ηλικία αλλά και σε πληθώρα ηλικιών, διαρκή επαφή και πρόσβαση με τον χώρο της βιβλιοθήκης. Επίσης, η θέση της είναι περίοπτη καθώς βρίσκεται στον 1^ο όροφο του κτηρίου και περιβάλλεται από τζαμένια παράθυρα . Αυτό δίνει την δυνατότητα στο κοινό να έχει οπτική επαφή από το δρόμο για τον καλύτερο εντοπισμό της βιβλιοθήκης.

Εξίσου σημαντικό αποτελεί το γεγονός ότι υπάρχει ανελκυστήρας, έτσι άτομα εμποδιζόμενα ή μητέρες με βρεφικά καρότσια να μπορούν να έχουν πρόσβαση στο χώρο της βιβλιοθήκης. Το εσωτερικό της είναι έτσι διαμορφωμένο ώστε άτομα που θέλουν να συγκεντρωθούν στο διάβασμα τους να βρίσκονται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο (αναγνωστήριο) πλήρες απομονωμένο από το υπόλοιπο της βιβλιοθήκης και αρκετά μακριά από την παιδική βιβλιοθήκη που η φασαρία κάποιες φορές των μικρών παιδιών θα μπορούσε να τους ενοχλήσει. Ακόμη το δανειστικό τμήμα βρίσκεται στην αρχή της αίθουσας ώστε η πρώτη εικόνα του χρήστη να είναι ο βιβλιοθηκονόμος όπου θα του παρέχει και τις επιθυμητές πληροφορίες. Τέλος, στη βιβλιοθήκη υπάρχει αρκετά καλή θέρμανση ώστε να μπορεί να καλύψει τον μεγάλο χώρο που στεγάζεται .

3. 12 ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Οι ελληνικές Βιβλιοθήκες βιώνουν τα τελευταία χρόνια ραγδαίους ρυθμούς συγκέντρωσης και ανανέωσης της γνώσης σε συνδυασμό με τις δυνατότητες που η πληροφορική και οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν στη διακίνηση της πληροφορίας. Η κοινωνία της πληροφορίας ή η κοινωνία της γνώσης, ή όπως άλλοι λένε, η μεταβιομηχανική κοινωνία, διαμορφώνει νέες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που

επιρεάζουν καθοριστικά την εξέλιξη των βιβλιοθηκών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο (Χατζοπούλου, 2001). Στην ανάπτυξη ισχυρής τοπικής κοινωνίας οι βιβλιοθήκες μπορούν να βοηθήσουν υποστηρίζοντας τις τοπικές επιχειρήσεις και τη βιομηχανία με πολλούς τρόπους όπως να προσφέρουν υπηρεσίες πληροφόρησης, να προκαλούν το ενδιαφέρον για απόκτηση δεξιοτήτων, να συμβάλλουν στην ανανέωση και αειφόρο ανάπτυξη της γειτονιάς, να βρίσκονται στην 1^η γραμμή της πολιτισμικής βιομηχανίας.

Οι βιβλιοθήκες χρειάζεται να συμπεριλάβουν στις πολιτικές τους, τον πολιτισμό μάθησης και να βρίσκουν τρόπους να μετρούν τις συνέπειες τους στη μάθηση των ατόμων. Μπορούν να συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των παιδιών σε στενότερη συνεργασία με τα σχολεία και με την παροχή ασφαλών και συναρπαστικών χώρων μάθησης για παιδιά όπως ασφαλείς εικονικοί τόποι. Για τους ενήλικες η βιβλιοθήκη μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, δεξιοτήτων ψηφιακού αλφαριθμητισμού και απασχόλησης καθώς και ανεπίσημη μάθηση για ευχαρίστηση.

3. 12. 1 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η σημερινή συγκυρία των κοινωνιών της μάθησης διαμορφώνει ένα σύνθετο πολιτισμικό τοπίο, όπου οι έννοιες της γνώσης και της πληροφόρησης καθίστανται καθοριστικές για τις εξελίξεις. Βεβαίως πρέπει να τονίσουμε ότι η έννοια της γνώσης των εκπαιδευτικών συστημάτων δεν ταυτίζεται με την έννοια της πληροφορίας της οικονομίας και της αγοράς, αλλά συνδέεται οργανικά με μια αντίληψη διαπαιδαγώγησης και με ένα ουμανιστικό σύστημα αξιών.

Υπάρχει μια υστέρηση της βιβλιοφιλικής κουλτούρας, αν και υπάρχει έντονη εκδοτική ανθοφορία στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Το βιβλίο δεν είναι μια σχολική υπόθεση, είναι μια σχέση ζωής που συνάπτεται με της βαθύτερες αναζητήσεις του ανθρώπου. Η μορφή τη βιβλιοθήκης δεν μπορεί παρά να αποτελέσει ένα σκηνικό επώασης των ουσιαστικών μορφωτικών ανησυχιών του σύγχρονου πολίτη. Σε αυτή τη λογική πρέπει να συμπέσουν οι σχολικοί στόχοι με τους σκοπούς των δημόσιων βιβλιοθηκών.

Προς τούτο είναι απαραίτητο : α) Να συνδεθούν με συγκροτημένο τρόπο οι λειτουργίες και οι πρωτοβουλίες των δημοτικών και σχολικών βιβλιοθηκών. β) Οι δημοτικές και οι σχολικές βιβλιοθήκες να αποκτήσουν δυναμική ζωντανών μορφωτικών κέντρων αναπτύσσοντας κινητικότητα ευρύτερων πολιτιστικών θεσμών. γ) Οι δημοτικές βιβλιοθήκες να αναδείξουν την τοπική παράδοση και την τοπική ιστορία διαχέοντας αυτή την προσπάθεια στα σχολεία της περιοχής. δ) Οι δημοτικές όπως και οι σχολικές βιβλιοθήκες εκ των πραγμάτων να αποκτήσουν και διαπολιτισμική διάσταση (λόγω του μεγάλου και αυξανόμενου αριθμού οικονομικών προσφυγών) και ευρωπαϊκή για αυτονότητους λόγους. ε)

Και οι δύο τύποι των βιβλιοθηκών να ενεργοποιήσουν στη λειτουργία τους, τους μαθητές (αγορά βιβλίων, πρωτοβουλίες, εκδηλώσεις κ.λπ.)

Τέλος, οι βιβλιοθήκες όλων των μορφών δεν είναι μόνο κιβωτοί πνευματικών και ιστορικών μαρτυριών αλλά και ενεργά πεδία καλλιέργειας των ευαισθησιών μας, της φαντασίας μας και του στοχασμού μας. Και σε αυτή την πρόκληση κρινόμαστε όσοι συνδεόμαστε με το βιβλίο και τις βιβλιοθήκες. (Τσούλια, 2001)

3. 12. 2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ/ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Η εισαγωγή της νέας τεχνολογίας στις δημόσιες βιβλιοθήκες έθεσε ως βασική επιδίωξη την ανασυγκρότηση και προσαρμογή τους όσο το δυνατόν ταχύτερα στις πληροφοριακές και τεχνολογικές εξελίξεις. Είναι γεγονός ότι σε μικρό χρονικό διάστημα οι δημόσιες βιβλιοθήκες παρουσίασαν, με τη βοήθεια της νέας τεχνολογίας, σημαντική ανάπτυξη όσο ποτέ άλλοτε στο παρελθόν. Και ενώ παραμένουν αποθετήρια χειρογράφων και εντύπων, έχουν, εντούτοις, δώσει την αίσθηση της αλλαγής και της προσαρμογής στο νέο ρόλο που οφείλουν να διαδραματίσουν στο μέλλον ως δυναμικές εστίες μάθησης και εμπειριστατωμένης πληροφόρησης. Η αναπτυξιακή πολιτική του Τομέα, που εποπτεύει, συντονίζει και εξειδικεύει την πολιτική οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας, καθώς και τη στρατηγική ανάπτυξης των Δημόσιων Βιβλιοθηκών στηρίχθηκε βασικά σε δύο συγχρηματοδοτούμενα κοινοτικά προγράμματα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», αλλά και σε άλλα μικρότερης εμβέλειας σ' ότι αφορά τον Τομέα, όπως είναι ο «Πολιτισμός», το «Calimera», το «Interreg IIIc» κ.λπ. θεωρήθηκε απαραίτητη η υιοθέτηση διεθνών προτύπων και εργαλείων, καθώς και η προσαρμογή τους στα ελληνικά δεδομένα, για την επεξεργασία και τη διαχείριση του βιβλιακού, αρχειακού και οπτικοακουστικού υλικού, όπως είναι τα AACR2, DEWEY, Unimarc, EAD, ISAAD, MPEG7, Dublin Core, ABEKT, κ.λπ. Ακολούθησε η επιλογή λογισμικού και εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων αυτοματοποίησης βιβλιοθηκών. Στη συνέχεια, οι βιβλιοθήκες, με την ενίσχυση και αναβάθμιση του ηλεκτρονικού και τεχνολογικού τους εξοπλισμού, ανέπτυξαν νέες υπηρεσίες, όπως είναι τα Κέντρα Πληροφόρησης, ψηφιακές βιβλιοθήκες, ιστότοποι, διαδικτυακές υπηρεσίες και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σημαντική είναι επίσης και η συμβολή των προηγμένων υπηρεσιών των Κινητών βιβλιοθηκών. Ακόμη, δημιουργήθηκαν σ' όλες τις δημόσιες βιβλιοθήκες Κέντρα Πληροφόρησης για να υποστηρίξουν το έργο της εκπαιδευτικής κοινότητας, να καλύψουν τις ανάγκες των κατοίκων της τοπικής κοινωνίας και να λειτουργήσουν ως κέντρα πληροφοριακής παιδείας. Ιδρύθηκαν συνολικά 103 Κέντρα Πληροφόρησης από τα οποία 45 στις δημόσιες

βιβλιοθήκες και 29 σε κινητές βιβλιοθήκες), που συνδέονται με δορυφορική σύνδεση με τις Κεντρικές Δημόσιες Βιβλιοθήκες στις οποίες ανήκουν. Επίσης, βρίσκονται στη διαδικασία ολοκλήρωσης 29 Κέντρα Πληροφόρησης σε δημοτικές βιβλιοθήκες, με πρόταση και παρακολούθηση του έργου από τον τομέα, που συνεργάζεται για το έργο αυτό με το Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Τελευταίες μελέτες, βασισμένες σε στατιστικά στοιχεία της λειτουργίας των Κέντρων Πληροφόρησης, έδειξαν πολλαπλασιαστική αξιοποίηση του υλικού και των υπηρεσιών των δημόσιων βιβλιοθηκών, σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με εθνικά και διεθνή κέντρα πληροφόρησης, ένταξη των ατόμων που απειλούνταν με κοινωνικό αποκλεισμό στην κοινωνία της πληροφορίας, πρόσβαση των κατοίκων των απομακρυσμένων περιοχών στις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και γενικά παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης εκπαιδευτικής αξίας, που συμβάλλουν στην αλλαγή του ρόλου και των παραδοσιακών υπηρεσιών μιας βιβλιοθήκης.

Σχετικά με τη δημιουργία ψηφιακών βιβλιοθηκών, βρίσκεται σε εξέλιξη η ψηφιοποίηση του χειρόγραφου και έντυπου υλικού των βιβλιοθηκών. Παράλληλα, αντιμετωπίζονται νομικά και άλλα θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και προσωπικών δεδομένων και βεβαίως η κατάρτιση του προσωπικού για τη διαχείριση της ψηφιακής βιβλιοθήκης του κάθε φορέα.

Σημαντικό επίτευγμα αποτελεί η ολοκλήρωση προγράμματος δημιουργίας ιστοτόπων σ' όλες τις δημόσιες βιβλιοθήκες μέσω ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης περιεχομένου. Ταυτόχρονα, δημιουργήθηκε και Πύλη πρόσβασης στις λαϊκές βιβλιοθήκες, δημόσιες και δημοτικές (βλ. www.infolibraries.gr). Πέραν της παροχής υπηρεσιών πληροφόρησης και ενημέρωσης μέσω on-line καταλόγων για το υλικό των βιβλιοθηκών, οι ιστότοποι θα παρέχουν επίσης νέες σύγχρονες διαδικτυακές υπηρεσίες, όπως π.χ. newsletters(ενημέρωση των μελών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), εξατομίκευση υπηρεσιών, βιβλιοθηκονομική βοήθεια μέσω διαδικτύου και σύνδεση των χρηστών με πηγές πληροφόρησης. Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι στο πλαίσιο της κρατικής μέριμνας για τα άτομα με δυσκολίες όρασης ή κίνησης, βρίσκεται σε εξέλιξη έργο για την εξασφάλιση της πρόσβασής τους στην ηλεκτρονική πληροφορία και το διαδίκτυο. Η Εθνική Βιβλιοθήκη και όλες οι δημόσιες βιβλιοθήκες θα αποκτήσουν ηλεκτρονικό εξοπλισμό, που θα διευκολύνει τα άτομα αυτά στη χρήση των υπολογιστών και του διαδικτύου. Σε συνεργασία του Τομέα με το Υπουργείο εσωτερικών βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη έργο για να αποκτήσουν ανάλογο εξοπλισμό 29 δημοτικές βιβλιοθήκες.

Ιδιαίτερος λόγος επιβάλλεται να γίνει για την υποστήριξη από τον Τομέα πολιτικών συνεργασιών των φορέων που εποπτεύει με άλλους συναφείς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Συνεργάζεται με το Υπουργείο Εσωτερικών για τον εκσυγχρονισμό και την

ενίσχυση των δημοτικών βιβλιοθηκών, επίσης με την «Οργανωτική Επιτροπή Ενίσχυσης Βιβλιοθηκών» που συγκροτούν Έλληνες και ξένοι βιβλιοθηκονόμοι, για την πραγματοποίηση του προγράμματος «Δημόσιες και Δημοτικές Βιβλιοθήκες - Διεθνείς Συνεργασίες και Τοπικά Δίκτυα». Σ' αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν υπό την αιγίδα του Τομέα διεθνή συνέδρια, σεμινάρια, εργαστήρια και διαλέξεις με στόχο την ενίσχυση των δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών, για να γίνουν μορφωτικά κέντρα των περιοχών τους (Κεφαλληναίου, 2006)

3. 12. 3 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΕ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ψηφιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες αυξάνουν τις ευκαιρίες μάθησης. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να συνεργάζονται με εκπαιδευτικούς φορείς για να δημιουργούν αντικείμενα μάθησης αλλά και να παράγουν χρηστικό περιεχόμενο με τη διαδραστική τηλεόραση και τις κινητές συσκευές.

Η ψηφιοποίηση αναλογικού υλικού (έγγραφα, φωτογραφίες, αντικείμενα) και η δημιουργία πηγών ψηφιακής πολιτιστικής κληρονομιάς, συμβάλλουν ουσιαστικά στην ηλεκτρονική Ευρώπη. Η ιδεατή μελλοντική κατάσταση θα είναι εκείνη κατά την οποία ο τελικός χρήστης θα μπορεί να ερευνήσει οποιοδήποτε ψηφιακό υλικό και να δει, να φορτώσει και να χρησιμοποιήσει, χωρίς να πρέπει να γνωρίζει που βρίσκεται η συλλογή ή να χρειάζεται να κάνει προσαρμογές στον υπολογιστή του/ της.

Για την διατήρηση του ψηφιακού υλικού και για να διασφαλιστεί ότι παραμένει προσβάσιμο για μελλοντικές γενιές χρειάζεται η χρήση διεθνών προτύπων και προδιαγραφών, προκαθορισμένες δομές, μεταδεδομένα και μορφές ανταλλαγής για να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα και η μακρόχρονη χρήση. (Σεμερτζάκη, 2007)

3. 12. 4 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Οι βιβλιοθήκες από την ιστορία προσφέρουν στους ανθρώπους υλικό και πηγές πληροφοριακού εκπαιδευτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου. Μπορούν τώρα να δίνουν την δυνατότητα σε άτομα χωρίς πρόσβαση σε υπολογιστές, να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για πληροφοριακούς και επικοινωνιακούς σκοπούς να παρέχουν διευκολύνσεις για τις σχολικές εργασίες στο σπίτι, σε παιδιά κοινωνικά αποκλεισμένων οικογενειών, να προσφέρουν ουσιαστικές υπηρεσίες σε άτομα καθηλωμένα στο σπίτι, σε απομονωμένα και πολλά άλλα.

Βιβλιοθήκες που υπάγονται στις τοπικές αρχές, μπορούν να εργάζονται μαζί με άλλες διευθύνσεις για κατάρτιση πολιτικών καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού. Παράδειγμα τέτοιας πολιτικής θα ήταν να επιτρέπεται σε εμποδιζόμενα άτομα και νέους να

δανείζονται έναν υπολογιστή για μακρό χρονικό διάστημα μέσω τοπικών αρχών ή σχολείων. Η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να υποστηρίζει και να προωθεί το έργο βιβλιοθηκών, να εξασφαλίζει επαρκείς πόρους, να δημιουργεί δομές που διευκολύνουν τις εταιρικές συνεργασίες με άλλους οργανισμούς, να αναγνωρίζει και να προωθεί πολύμορφες μεθοδολογίες αξιολόγησης. Η πολιτισμική πολυμορφία περιλαμβάνει ολόκληρη την κλίμακα εκφράσεων, δημιουργιών και δραστηριοτήτων μιας δεδομένης ομάδας όπως είναι η μουσική, οι κινηματογραφικές ταινίες η λογοτεχνία. Η διάδοση οπτικοακουστικών πηγών είναι αποτελεσματικός τρόπος μοιράσματος της πολιτισμικής ταυτότητας. Το τοπικό περιεχόμενο θα αποτελεί σημαντικό τμήμα αυτής της εικόνας. Όλο και περισσότερο υλικό θα είναι εξαρχής ψηφιακό και οι βιβλιοθήκες θα πρέπει να αναπτύξουν στρατηγικές για να ασχολούνται με αυτό, αν δεν θέλουν να χαθεί για τις μελλοντικές γενιές. Το email έχει αντικαταστήσει σε μεγάλο βαθμό την έντυπη αλληλογραφία οι ψηφιακές εικόνες έχουν αντικαταστήσει τις φωτογραφίες τις κινηματογραφικές ταινίες και τα βίντεο. Η μουσική «φορτώνεται» παίρνει τη θέση των δίσκων, ταινιών,(cd, dvd). Σημαντικό ακόμη είναι ότι η πολύμορφη πολιτιστική κληρονομιά των κοινοτήτων δεν χάνεται στον ολοένα και πιο παγκοσμιοποιημένο κόσμο (Μέλλου, 2007)

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε πως υπάρχουν πολλοί που επιμένουν ότι το χαρτί θα εξαφανιστεί σαν αποτέλεσμα της διαβίβασης και καταγραφής των πληροφοριακών μηνυμάτων που θα σταλούν, και την συντήρηση της λογοτεχνίας σε ψηφιακή μορφή. Η όλη βιβλιογραφία, του παρελθόντος του παρόντος και του μέλλοντος, θα είναι διαθέσιμη μέσω των παγκόσμιων δικτύων υπολογιστών και όλοι οι χρήστες θα είναι ισότιμοι και κανένας πλούτος ή γεωγραφική θέση δεν θα αποτελέσει εμπόδιο μεταξύ του αναγνώστη και των πληροφοριακών αναγκών.

Ακόμη όμως και αν τα αισιόδοξα όνειρα ορισμένων τεχνοκρατών γίνουν πραγματικότητα, θα εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη ένα μέρος της παλαιό - διαμορφωμένης βιβλιοθήκης των έντυπων βιβλίων. Κανένα θαύμα της ψηφιακής αναλογικής μεταλλαγής δεν θα ελαττώσει την αξία ενός μεσαιωνικού εικονογραφημένου χειρογράφου ή μιας εξέχουσας βιβλιοδεσίας. Η ανάγκη να συντηρηθεί ένας κατάλογος και να εκτεθούν οι κύριες εργασίες ενός βιβλίου τέχνης δεν θα καταργηθούν από την πρόοδο της πληροφορικής (Lerner, 1998: σ. 201)

3. 12. 5 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Οι συνεργασίες δεν είναι καινούργιο φαινόμενο για τις βιβλιοθήκες. Το νέο στοιχείο σήμερα με την αρωγή των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας είναι οι ραγδαίες αλλαγές που συμβαίνουν και σε οργανωτικό επίπεδο και οι οποίες με τη σειρά τους είναι αυτές που

οδηγούν στην καινοτομία και διαμορφώνουν ένα περιβάλλον μεταβαλλόμενο και εξελισσόμενο, χωρίς προβλεπόμενη μορφή. Οι συνεργασίες όμως έγιναν επιτακτικότερες από τη στιγμή που τόσο σε διεθνές όσο και εθνικό επίπεδο, οι πόροι σπανίζουν, οι απαιτήσεις σε υλικό αλλά και οι υπηρεσίες πολλαπλασιάζονται. Οι στόχοι και τα έργα των συνεργασιών είναι τα πλέον σύγχρονα και καινοτόμα: δημιουργία κοινής πολιτικής περί πνευματικών δικαιωμάτων, δημιουργία του πληροφοριακά ενημερωμένου αναγνώστη με τεχνικές διδασκαλίας περί των πηγών και της αξιολόγησης τους, κοινό σύστημα αποθήκευσης της επιστημονικής γραμματείας και οργάνωσης των μεταδεδομένων, ενδυνάμωση της διδακτικής πρακτικής με καινοτόμα ηλεκτρονικά εργαλεία, σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο στο οποίο οι βιβλιοθήκες έχουν ενεργό και διαρκή ρόλο μια και είναι αυτές που παρέχουν και οργανώνουν τις πηγές. Όμως, οι συνεργασίες χάνουν μεγάλο μέρος της δυναμικής τους αν περιορίζονται στην ολοκλήρωση μεμονωμένων έργων. Και ευτυχώς αυτό δεν συμβαίνει, τουλάχιστον στον διεθνή χώρο. Οι συνεργασίες των βιβλιοθηκών παρέχουν την δυνατότητα συντονισμού υπηρεσιών και εξοικονόμησης πόρων, όχι μόνο των οικονομικών, αλλά κυρίως του ανθρώπινου δυναμικού και αρτιότερης αξιοποίησης του, για την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και των πηγών. Είναι αυτονόητο ότι οι βιβλιοθήκες υπόκεινται στον προγραμματισμό και τον έλεγχο των οργανισμών στους οποίους ανήκουν, όμως η συνεργασία υποβάλλει, εμπνέει, συντονίζει και ίσως στο τέλος να επιβάλει λειτουργίες, υπηρεσίες, οργανωτικά σχήματα, δομημένα όλα σε νέες βάσεις. Έτσι κάθε μέλος του προσωπικού αποτελεί μέλος μιας ομάδας ειδικών από τις συνεργαζόμενες βιβλιοθήκες, ανάλογα με το καθήκον που επιτελεί, χωρίς να χάνει την οργανική και ιεραρχική του σύνδεση με τον μητρικό οργανισμό. Τέτοιες ομάδες που λειτουργούν και σήμερα είναι υπεύθυνες για τις πηγές πληροφόρησης, για τη συνεργατική καταλογογράφηση και την παράδοση υλικού, ενώ κάλλιστα μπορούν να δημιουργηθούν ομάδες για την μεταφορά τεχνολογίας, την υποστήριξη της διδακτικής διαδικασίας και των ηλεκτρονικών μαθημάτων ανά θεματικές κατηγορίες, την διαρκή εκπαίδευση του προσωπικού, την ψηφιοποίηση έντυπου υλικού και αρχείων για τον καθορισμό κοινά αποδεκτών προτύπων και μεταδεδομένων. Η συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών για να είναι αποτελεσματική πρέπει να στηρίζεται σε κανόνες και να ακολουθεί τεχνικές οικοδόμησης μιας νέας συνειδητής κουλτούρας με επίκεντρο της τις κοινές αξίες και το ανοιχτό μυαλό (Κατσιρίκου, 2004)

Σκοποί:

- Σκοποί των συνεργαζόμενων βιβλιοθηκών μπορεί να είναι η δυνατότητα πρόσβασης σε μια ευρύτερη ποικιλία βιβλίων και αλλού υλικού όπως οπτικοακουστικού
- Υπάρχουν όμως και άλλα οφέλη όπως η συμμετοχή σε κοινά προγράμματα, για παράδειγμα εκδόσεις, αυτοματοποιημένη καταλογογράφηση, ο συλλογικός κατάλογος.
- Η βιβλιοθήκη Κορδελιού βρίσκεται σε μια περιοχή που υπάρχουν υπηρεσίες πληροφοριών όπως σχολεία, κολέγια, συμβουλευτικοί σταθμοί, Κ.Ε.Π, κέντρο περιβαλλοντολογικής προστασίας. Εδώ ο βιβλιοθηκονόμος της δημοτικής μπορεί να είναι το πιο κατάλληλο πρόσωπο που θα αναλάβει πρωτοβουλίες για οποιαδήποτε δράση συνεργασίας.
- Οι σύγχρονες τεχνικές των υπολογιστών του διαδικτύου και των τηλεπικοινωνιών εκμηδενίζουν τις αποστάσεις με αποτέλεσμα να μπορούν να υπάρξουν συνεργασίες μεταξύ και των πιο απομακρυσμένων βιβλιοθηκών (Μέλλου, 2007)

3. 12. 6 ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Μία νέα υπηρεσία για τις βιβλιοθήκες, είναι εκείνη της παροχής κυβερνητικής πληροφορίας. Το έτος 2000 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στην Λισσαβόνα όρισε ένα φιλόδοξο στόχο, να καταστεί η Ευρώπη η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία στον κόσμο και να εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες της Νέας Οικονομίας και του Διαδικτύου. Δύο από τις σημαντικότερες δράσεις που ορίστηκαν είναι οι εξής:

α) Η δημιουργία Επιγραμμικού κράτους με την ηλεκτρονική πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες

β) η δημιουργία ευρωπαϊκού ψηφιακού περιεχομένου για παγκόσμια δίκτυα.

Σύμφωνα με την πρώτη δράση οι δημόσιες υπηρεσίες καλούνται να καταβάλουν προσπάθειες προκειμένου να εκμεταλλευτούν τις νέες τεχνολογίες εξασφαλίζοντας την μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση στις πληροφορίες που διαθέτουν. Ενώ σύμφωνα με την δεύτερη επιδιώκεται η δημιουργία βιομηχανίας ψηφιακού περιεχομένου, στόχος που επιτυγχάνεται με την πλήρη εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρέχουν οι ψηφιακές τεχνολογίες. Και οι δύο δράσεις ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τις βιβλιοθήκες για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Ένωση επιφυλάσσει έναν ιδιαίτερο ρόλο. Συγκεκριμένα οι βιβλιοθήκες επιλέγονται ως σημεία δημόσιας πρόσβασης στην Πληροφορία του δημόσιου τομέα.

Όσον αφορά στην πρώτη δράση που αναφέρεται στην πρόσβαση του πολίτη μέσω των βιβλιοθηκών στην κυβερνητική πληροφόρηση, έχουν γίνει μόνο έμμεσα βήματα μέσω της δημιουργία Κέντρων Πληροφόρησης στις Δημόσιες Βιβλιοθήκες. Όσον αφορά στην δεύτερη

δράση μόλις πρόσφατα έχει ξεκινήσει η διαδικασία της ψηφιοποίησης του περιεχομένου των δημόσιων βιβλιοθηκών. Πέρα όμως, από τα θετικά αποτελέσματα που θα επιφέρουν οι παραπάνω ενέργειες, διακρίνουμε και μία αρνητική χροιά. Όσο και αν φαίνεται παράδοξο στις μέρες μας η ελευθερία πρόσβασης συνδυάζεται παράλληλα με την «παρακολούθηση» των πληροφοριακών ενδιαφερόντων μας αλλά και με την δυνατότητα περιορισμού τους. Ο νέος ρόλος λοιπόν των βιβλιοθηκών είναι να εκφράσουν τα συμφέροντα των χρηστών τους υπερασπίζοντας τους απέναντι σε μία εικονική ελευθερία πρόσβασης που στην πραγματικότητα κυριαρχείται από τις ισχυρές βιομηχανίες. Επιπλέον, διαπιστώνουμε ότι οι βιβλιοθήκες, βαθμιαία παύουν να είναι ιδιοκτήτες του υλικού που διαθέτουν. Κατά συνέπεια περιορίζεται η ανεξαρτησία τους αφού εξαρτώνται πλέον τόσο από την τεχνολογία όσο και από τους παραγωγούς του ψηφιακού περιεχομένου που διαθέτουν.

Βέβαια, τα πλεονεκτήματα από την δημιουργία μιας ψηφιακής βιβλιοθήκης κυβερνητικού υλικού είναι πολλαπλά.. Για παράδειγμα:

- α) οι δημόσιες βιβλιοθήκες βρίσκουν ένα νέο σύνδεσμο με τους χρήστες τους, που αναδεικνύει το ρόλο τους στις τοπικές κοινωνίες,
- β) υλοποιούν μία βασική αποστολή τους που μέχρι σήμερα δεν είναι προφανής. Εννοώ την πληροφοριακή αποστολή των βιβλιοθηκών που σαφώς ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία.
- γ) καλύπτουν ένα πληροφοριακό κενό των σύγχρονων κοινωνιών, εκείνο της κυβερνητικής πληροφόρησης. Παρά το γεγονός ότι τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών υπηρετούν ένα παρόμοιο σκοπό, πρέπει να σημειωθεί ότι τα τελευταία εξυπηρετούν συναλλακτικά τους πολίτες και όχι πληροφοριακά,
- δ) Διασυνδέουν τις βιβλιοθήκες με τις περιφερειακές υπηρεσίες και τις αναδεικνύουν σε νευραλγικό πληροφοριακό κόμβο των τοπικών κοινωνιών,
- ε) και τέλος και το κυριότερο, οι βιβλιοθήκες με βάση την πρώτη ύλη της κυβερνητικής πληροφορίας μπορούν να δημιουργήσουν δικά τους πληροφοριακά προϊόντα και υπηρεσίες που θα επιτρέψουν την αυτοχρηματοδότησή τους.

Σαν τελικό λοιπόν συμπέρασμα θα καταλήγαμε στα εξής: Η παροχή κυβερνητικής πληροφορίας από τις δημόσιες βιβλιοθήκες προσδίδει σε αυτές σημαντικά πλεονεκτήματα. (Μοσχόπουλος, 2006)

3. 12. 7 ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Η Επιτροπή Πληροφοριακής Παιδείας του Συλλόγου Αμερικανικών Βιβλιοθηκών (ALA) στην τελική της έκθεση κάνει ειδική έκκληση στις δημόσιες βιβλιοθήκες να βοηθήσουν να

καλυφτεί το κενό ανάμεσα στους πληροφοριακά εκπαιδευμένους και πληροφοριακά ανεκπαιδευτους. Αυτό που πραγματικά ίσως προξενήσει έκπληξη στους βιβλιοθηκονόμους που εργάζονται σε δημόσιες βιβλιοθήκες είναι το γεγονός πως έχουν ήδη εκπαιδευτικό ρόλο στον τομέα της πληροφοριακής παιδείας. Αν και δεν βλέπουν αυτόν τον ρόλο, οι βιβλιοθηκονόμοι στις δημόσιες βιβλιοθήκες τα καταφέρνουν πολύ καλά. Οι ‘εκπαιδευτικές’ τους συναντήσεις με τους χρήστες της βιβλιοθήκης γίνονται κυρίως σε διαπροσωπική βάση. Για παράδειγμα, ένας ενήλικας γυρίζει πάλι στα θρανία μέσα από ένα πρόγραμμα σπουδών δια αλληλογραφίας και ζητάει βοήθεια από το προσωπικό της βιβλιοθήκης για την αναζήτηση άρθρων που πρέπει να βρει για την πρώτη του εργασία μετά από είκοσι χρόνια. Άλλα παραδείγματα. Ένας νεαρός έρχεται στη βιβλιοθήκη δυσαρεστημένος με την τελευταία αγορά αυτοκινήτου και θέλει να κάνει μια έρευνα για το επόμενο αυτοκίνητο που θα αγοράσει. Ένα ζευγάρι ηλικιωμένων προστρέχουν για βοήθεια στη βιβλιοθήκη προκειμένου να ενεργοποιήσουν το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο και έτσι να είναι σε θέση να παραλαμβάνουν ηλεκτρονικά φωτογραφίες από τα εγγόνια τους που ζουν στο εξωτερικό. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες είναι οι πλέον κατάλληλοι φορείς για να διαχειριστούν τον ολοένα μεταβαλλόμενο κόσμο της πληροφοριακής παιδείας. Η απόσταση όμως, από τη διαπροσωπική επαφή με τους χρήστες σε ένα πιο οργανωμένο περιβάλλον εκμάθησης τεχνικών για την πληροφοριακή παιδεία είναι πολύ μικρή. Μερικές από τις σημαντικές παροχές των βιβλιοθηκών για μια ασφαλή πλοήγηση μέσα από τη «ζούγκλα» της πληροφορίας είναι η διδασκαλία εισαγωγικών μαθημάτων για το Διαδίκτυο ή για μεθόδους αναζήτησης στο κυβερνοχώρο, η παροχή λειτουργικών ιστοσελίδων σαν πύλες στο Διαδίκτυο για τους πελάτες και η εξασφάλιση πρόσβασης σε μια σειρά από βάσεις δεδομένων που διαθέτει η βιβλιοθήκη. Πρέπει να κεφαλαιοποιήσουμε αυτές τις ιδέες και να τις επεκτείνουμε για να ενισχύσουμε τον δεσμό που καλλιεργούν οι βιβλιοθηκονόμοι με το κοινό και την πρόσβαση στην πληροφορία που αυτό χρειάζεται (Leininger, 2005)

3. 12. 8 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι βιβλιοθήκες πρέπει να ανταποκρίνονται στην πολιτιστική πολυμορφία που χαρακτηρίζει την Ελληνική κοινωνία προσφέροντας πληθώρα υπηρεσιών και προγραμμάτων. Κι αυτό γιατί αντιλαμβάνονται ολοένα και περισσότερο το ρόλο τους ως τόπων κοινωνικής ενσωμάτωσης. Παρακάτω παρατίθενται διάφορα παραδείγματα υπηρεσιών προς τους μετανάστες από βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Σύμφωνα με την Κα Balderrama (Σύμβουλος Βιβλιοθηκών), οι βιβλιοθήκες των Η.Π.Α βοηθάνε τους μετανάστες στο να εγκλιματιστούν στο καινούργιο τους περιβάλλον, τους προσφέρουν βιβλία στη μητρική τους γλώσσα και μαθήματα ώστε να μάθουν τη γλώσσα της χώρας στην οποία βρίσκονται. Επίσης για να προσεγγίσουν τους μετανάστες διοργανώνουν βραδιές αφιερωμένες στη χώρα τους, ή εκθέσεις τέχνης με έργα τέχνης από τη χώρα τους. Μαθαίνουν στους μετανάστες πως να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη, βγαίνουν στους δρόμους και τους ξεναγούν στην πόλη και διοργανώνουν φεστιβάλ. Μία αποτελεσματική μέθοδος που ακολουθείται σε μία δημοτική βιβλιοθήκη στη Νέα Υόρκη είναι εκείνη όπου οι βιβλιοθηκονόμοι μελετούν τα στατιστικά στοιχεία, δηλαδή πόσοι μετανάστες υπάρχουν, πόσα παιδιά μεταναστών γεννιούνται ανά έτος, εντοπίζουν τις ανάγκες που θα έχουν τα επόμενα χρόνια και έτσι χτίζουν τη συλλογή τους. Ακόμη, το κλειδί για την επιτυχία είναι η συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες και άλλους φορείς, η έγκριση των προγραμμάτων για τους μετανάστες από τη διοίκηση, η αξιολόγηση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων και η συνεχής εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων. Επίσης, στην Γερμανία στην περιοχή Gallus, μια περιοχή με μεγάλο ποσοστό αλλοδαπών, δημιουργήθηκε η «Διεθνής Βιβλιοθήκη». Η βιβλιοθήκη προσφέρει ένα ευρύ φάσμα μεθόδων εκμάθησης της τοπικής γλώσσας ως ξένης γλώσσας, λεξικών, εύκολων αναγνωσμάτων και βιβλίων ασκήσεων. Ακόμη, υπάρχουν σημεία μελέτης, εξοπλισμένα με κασετόφωνα, CD-Players με ακουστικά και Η/Υ με πολυμέσα για όσους θέλουν να μάθουν ή να μελετήσουν τη γλώσσα μέσα στο χώρο της βιβλιοθήκης – για παράδειγμα, επειδή στο σπίτι τους δεν υπάρχει αρκετός χώρος ή αρκετή ησυχία, ή δεν έχουν τον απαραίτητο εξοπλισμό. Ωστόσο, η «Διεθνής Βιβλιοθήκη» δραστηριοποιείται και σε έναν άλλον τομέα: στο πεδίο του αλφαριθμητισμού. Έτσι, πραγματοποιούνται στη βιβλιοθήκη μαθήματα αλφαριθμητισμού, τα οποία παρέχει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο της Φρανκφούρτης στους αλλοδαπούς πολίτες. Τέλος, εδώ και καιρό, τα προγράμματα της «Διεθνούς Βιβλιοθήκης» έχουν κερδίσει αναγνώριση και έξω από τα σύνορα της Γερμανίας. Ευχή όλων να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση και για την Ελλάδα (Giersberg, 2007)

3. 13 ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

Γνωρίζουμε ότι για το χρονικό προσδιορισμό ενός πνευματικού ή κοινωνικού φαινομένου πάντοτε λαμβάνουμε υπόψη μας τους μεγάλους δημιουργούς αφενός και αφετέρου το γενικότερο κλίμα κάθε εποχής. Προκειμένου να καθορίσουμε τα χρονικά πλαίσια των περιόδων της παιδικής λογοτεχνίας είναι ανάγκη να βρούμε τα σημεία τροπής, που οριοθετούν μια νέα περίοδο, ανοίγουν νέους ορίζοντες και υψώνονται σαν ορόσημα μέσα στην πολιτιστική πορεία του Έθνους μας. Ο Δ. Γιακός στην «Ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας», δεν κάνει σαφή χρονικό προσδιορισμό σε περιόδους αλλά απλώς διακρίνει τη λογοτεχνική παιδική παραγωγή του ΙΘ αι. από τη λογοτεχνική παραγωγή του 20^{ου} αι. Ο Γ. Χαραλαμπίδης στο έργο του «Το παιδικό και το εφηβικό βιβλίο» μας δίνει τα εξής όρια : α' περίοδος 1821 – 1880, β' περίοδος 1880 – 1930 και γ' περίοδος 1930 – σήμερα. Πιστεύουμε ότι υπάρχει κάποια αυθαιρεσία. Βεβαία το 1880 και το 1930 είναι οπωσδήποτε σημεία τροπής της Εθνικής μας Λογοτεχνίας. Γιατί η σχολή του Παλαμά και η γενιά του '30 αντίστοιχα σημαδεύουν μια νέα εποχή στα γράμματα μας με ξεχωριστή φυσιογνωμία. Για να διευκολυνθούμε στην ιχνηλασία μας πρέπει να δοθεί μια αδρομερής εικόνα της πορείας και εξέλιξης της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας μετά το καθοριστικό '21 ως σήμερα. Γνωρίζουμε ότι έως το 1880 επικρατούν στον Ηπειρωτικό και νησιωτικό ελλαδικό χώρο αντίστοιχα δυο Τεχνοτροπίες: η Α' Αθηναϊκή Σχολή, που εκφράζει τον αρρωστημένο ρομαντισμό και το «καθάρειο» πνεύμα και η Επτανησιακή Σχολή, με αρχηγό το Σολομό, που εκφράζει τον νεοκλασικισμό. Από το 1880 ως το 1922 έχουμε το θρίαμβο του Δημοτικισμού με σημαιοφόρο την κυρίαρχουσα μορφή του Ψυχάρη. Σ' αυτά τα χρονιά ξεχωρίζουν τρεις σχολές: Η Νέα Αθηναϊκή σχολή με αρχηγέτη τον Κωστή Παλαμά, η σχολή της Τέχνης και η σχολή του Νομα, που συνεχίζει το έργο της Νέας Αθηναϊκής σχολής. Ακολουθεί η περίοδος του μεσοπολέμου με τη γενιά του 1920 (με κυρίαρχες μορφές το Μυριβήλη και Καρυωτάκη), και τη γενιά του '30. Τότε σημειώνεται η μεγάλη στροφή της ποίησης μας με το Σεφέρη και δίπλα του το Ρίτσο, τον Ελύτη, το Βρεττάκο κ.α. Και φτάνουμε στη μεταπολεμική περίοδο ως σήμερα.

Κόμικς: η πρώτη αρχή των κόμικς βρίσκεται στον περασμένο αιώνα (1832: πρώτη εμφάνιση από τον Μ. Μπας που παρουσίασε τους ροές Μαξ και Μπριτζ, 1895: πρώτο αυθεντικό κόμικς στο αμερικάνικο, βεβαία, περιοδικό «yellow kind»). Το γεγονός ότι εμφανίζεται και αναπτύσσονται σε μια νέα χώρα όπως οι Η.Π.Α. φανερώνει δυο σημαντικά πράγματα: πρώτο ότι το είδος φυτρώνει κι αναπτύσσεται ευκολότερα σε χώρες χωρίς πολιτιστική παράδοση και δεύτερον ότι απορροφάτε ευκολότερα από ανθρώπους που όντας σε μια εργώδη προσπάθεια για το κέρδος, βλέπουν την νηματική τροφή ως ένα ακόμα καταναλωτικό είδος και τα κόμικς είναι ένα «αδανικό» είδος στην τρέχουσα κατανάλωση.

Στη χώρα μας τα τελευταία χρονιά ιθύνονται οι ομόλογες δραστηριότητες γεγονός που πιστοποιεί ότι βαθμιαία συνειδητοποιείται η αξία του ελληνικού παιδικού βιβλίου. Κι ακόμα αυτή η συνειδητοποίηση συνδέεται μ' έναν εγγενή και φιλόδοξο οραματισμό για ένα δυναμικό αλλά και ανθρωπινότερο μέλλον των παιδιών μας. Έτσι, το κράτος μπορεί να καθιερώσει ετησία βραβεία παιδικής λογοτεχνίας. Ο θεσμός των βραβείων όσο κι αν κάποτε βάλλεται παραμένει ωστόσο ισχυρό κίνητρο για το καλύτερο. Και όσα βιβλία βραβεύονται, να φτάνουν στον μαθητόκοσμο δωρεάν μέσω του Οργανισμού Εκδόσεων Σχολικών Βιβλίων και φυσικά σε όλες τις σχολικές και δημοτικές βιβλιοθήκες. Αυτό θα είναι και ηθική και υλική ενίσχυση του συγγραφέα. Γιατί ο συγγραφέας που γράφει βιβλία παιδικά δεν έχει κίνητρο το κέδρος αλλά πρωταρχικά την αγάπη προς τα παιδιά. Επιβάλλεται επίσης να γίνεται σωστή ενημέρωση του αγοραστικού και αναγνωστικού κοινού. Και οι κύριοι διάλογοι απ' όπου περνάει η ενημέρωση είναι δυο: το Κράτος και οι ιδιωτικοί φορείς. Η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα επίσημα όργανα των Υπουργείων παιδείας, Πολιτισμού και νέας γενιάς να βοηθήσουν είτε με καταλόγους βιβλίων όσο γίνεται αντικειμενικά, ασφαλώς όμως υπεύθυνα, με αναλύσεις έργων και παρουσιάσεις λογοτεχνών που θα μιλούν για τα έργα τους, με ειδικά προγράμματα ενημερωτικά για βιβλία που κυκλοφόρησαν λ.χ. μέσα στο δίμηνο, είτε με σχετικά σεμινάρια κ.α. Επίσης οι εκδοτικοί οίκοι για τις παιδικές εκδόσεις μπορούν να καθιερώνουν ειδικό σύμβουλο (και να αναγράφεται πάνω στο βιβλίο το όνομα του). Θα είναι αυτός που θα επωμίζεται υπεύθυνα τη σύσταση και καταλληλότητα του βιβλίου. Κι ακόμα μπορούν από κοινού να εκδίδουν ένα ετήσιο ή εξαμηνιαίο βιβλιογραφικό δελτίο, χρησιμότερο για κάθε περίπτωση. Κοντά σ' αυτά επιβάλλεται η έκδοση Περιοδικών για παιδιά. Ποτέ δεν ήμασταν φτωχότεροι από παιδικά περιοδικά όσο σήμερα

Αναγνωστόπουλος και Δελώνης (1984)

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία

4. 1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το τμήμα της ερευνητικής μελέτης γίνεται μια λεπτομερής και εμπειριστατομένη παρουσίαση της μεθοδολογικής πορείας που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Πιο συγκεκριμένα, δίνονται πληροφορίες τόσο για το δείγμα των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα, όσο και για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων καθώς και το υλικό που χρησιμοποιήθηκε. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να προσδιοριστεί η χρήση της Δημοτικής βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού καθώς και οι προοπτικές ανάπτυξης της.

Οι επιμέρους στόχοι της έρευνας που διερευνήθηκαν μέσω του “Ερωτηματολογίου για μεγάλους” αποσκοπούν να παρουσιάσουν τα εξής:

- Τα χαρακτηριστικά των χρηστών που επισκέπτονται την βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού, σε θέματα που αφορούν την εθνικότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μελών της βιβλιοθήκης ώστε, η τελευταία να μπορεί να κρίνει ανάλογα για τις μελλοντικές της επιδιώξεις.
- Το πόσο οικεία είναι η βιβλιοθήκη στους χρήστες της και σε ποιο βαθμό η βιβλιοθήκη αποτελεί τόπο επίσκεψης κατά τη διάρκεια λειτουργίας της.
- Τον πραγματικό ρόλο της βιβλιοθήκης τόσο στην σύγχρονη όσο και στην διαπολιτισμική κοινωνία που μας περιβάλλει.
- Το βαθμό χρήσης της Βιβλιοθήκης από τους χρήστες και τις κυριότερες πληροφοριακές ή άλλες ανάγκες που οι χρήστες επιδιώκουν να καλύψουν επισκεπτόμενοι την Βιβλιοθήκη.
- Τις προτιμήσεις, τα ενδιαφέροντα, αλλά και τις προτάσεις των χρηστών σχετικά με το υλικό, τη συλλογή και τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.
- Την συμμετοχή του κοινού στις εκδηλώσεις, και κατά πόσο οι τελευταίες ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα του κοινού.
- Την πιθανότητα να βρεθούν λύσεις για την καλύτερη λειτουργία και μελλοντική ανάπτυξη της βιβλιοθήκης.
- Τη γνώμη των χρηστών σχετικά με τις μελλοντικές προοπτικές της βιβλιοθήκης
- Τις προτάσεις των χρηστών για βελτίωση και ανάπτυξη της βιβλιοθήκης.

Και οι επιμέρους στόχοι της έρευνας που διερευνήθηκαν μέσω του “Ερωτηματολογίου για παιδιά” αποσκοπούν να παρουσιάσουν τα εξής:

- Τα χαρακτηριστικά των χρηστών της βιβλιοθήκης τόσο σε επίπεδο ηλικίας όσο και σε θέματα που αφορούν την εθνικότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μελών της βιβλιοθήκης.
- Το πόσο οικεία είναι η βιβλιοθήκη στους χρήστες της και σε ποιο βαθμό η βιβλιοθήκη αποτελεί τόπο επίσκεψης κατά τη διάρκεια λειτουργίας της.

- Το κατά πόσο το υλικό και η συλλογή της βιβλιοθήκης ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών της
- Την λειτουργία των διάφορων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, το κατά πόσο οι υπηρεσίες αυτές ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών και την πιθανότητα αναβάθμισης τους στο μέλλον με σύγχρονα μέσα.
- Την αναβάθμιση του υλικού της βιβλιοθήκης και τον εμπλουτισμό της με υλικό που να ανταποκρίνεται στην σύγχρονη κοινωνία.
- Την υφή των εκδηλώσεων, το κοινό στο οποίο απευθύνονται και την πιθανότητα βελτίωσης τους ως προς το περιεχόμενο αλλά και ως προς το σκοπό που οι παραπάνω επιτελούν.

Το κεφάλαιο της Μεθόδου χωρίζεται σε τρία επιμέρους τμήματα: α) Το δείγμα β) Η διαδικασία και γ) Το εργαλεία έρευνας.

4. 2. ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ

Ο πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η συγκεκριμένη έρευνα είναι όλοι οι Δημότες του Ελευθερίου Κορδελιού. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία από την τελευταία απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (2001) ο συνολικός πληθυσμός (άνδρες και γυναίκες) ανέρχεται στους 22.046 πολίτες. Συγκεκριμένα, οι 10.804 είναι άνδρες και οι 11.242 γυναίκες. Αν λάβουμε υπόψη και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας (παιδιά) αλλά και την μεγάλη ανοικοδόμηση της περιοχής που έχει συντελεστεί τα τελευταία τέσσερα χρόνια στο δήμο, ο αριθμός των κατοίκων ίσως να ξεπερνάει και τους 30000. Επίσης σχετικά με την απασχόληση των δημοτών, θα λέγαμε πως μεγάλο μέρος του πληθυσμού ανήκει στην εργατική τάξη, ίσως αυτό να οφείλεται και στην βιομηχανική περιοχή που είναι όμορος του δήμου Ελευθερίου Κορδελιού. Έπειτα, στον πληθυσμό συγκαταλέγονται και όλων των άλλων ειδικοτήτων και επαγγελμάτων, όπως δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, φοιτητές, μαθητές, νοικοκυρές, συνταξιούχοι, ερευνητές αλλά και άνεργοι. Σημαντικό τμήμα του πληθυσμού του Δήμου αποτελούν οι Έλληνες παλλινოსτούντες αλλά και πολλοί οικονομικοί μετανάστες οι οποίοι συντέλεσαν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και έχουν ένα ενεργό ρόλο στην τοπική κοινωνία. Έτσι, η βιβλιοθήκη μέσα από την συλλογή και τις υπηρεσίες της γίνεται φορέας πολιτισμού και παιδείας με σκοπό να εξυπηρετήσει τις ανάγκες κατά το καλύτερο δυνατό τρόπο στους πολίτες του Δήμου. Βέβαια, εδώ να προσθέσω πως στο παρελθόν η βιβλιοθήκη δεχόταν δημότες και από άλλους δήμους, αλλά λόγω κάποιων άτυχων συμβάντων που προέκυψαν από την συνεργασία αυτή, η βιβλιοθήκη όφειλε να διακόψει την παροχή υπηρεσιών της (δανεισμό) στους

τελευταίους. Ωστόσο, η βιβλιοθήκη εξακολουθεί να δέχεται ετεροδημότες για μελέτη στο αναγνωστήριο και παροχή φωτοαντίγραφων σχετικά με εργασίες μαθητών και φοιτητών.

Λαμβάνοντας, λοιπόν τα παραπάνω και έχοντας υπόψη το μέγεθος και την υφή του πληθυσμού του Δήμου, φρόντισα και η επιλογή του δείγματος να είναι ένα υποσύνολο (ένας μικρόκοσμος), που αναμένεται να είναι αντιπροσωπευτικό του γεννήτορα (δειγματοληπτούμενου) πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα, Ένα δείγμα είναι μία συλλογή πρωταρχικών μονάδων δειγματοληψίας που επιλέγονται έτσι ώστε να αποτελούν ένα αντιπροσωπευτικό μικρόκοσμο από τον οποίο μπορούν να εξαχθούν (επαγωγικά) συμπεράσματα για τον πληθυσμό (Βασιλείου, 1991: σ. 113)

Το σύνολο των περιπτώσεων που απασχολούν μια έρευνα αποτελούν τον πληθυσμό μιας έρευνας. «Ο όρος πληθυσμός εννοείται με την στατιστική του έννοια και σημαίνει ένα σύνολο (ατόμων, αντικειμένων κ. λ. π.) δηλαδή μονάδων των οποίων τα χαρακτηριστικά ενδιαφερόμαστε να μελετήσουμε» (Λαμπίρη, 1995 : σ. 11).

Η μελέτη ολόκληρου του πληθυσμού που μπορεί να πάρει μέρος σε μια έρευνα καλείται απογραφή αλλά είναι πρακτικά αδύνατη λόγω του χρόνου που θα χρειαστεί για να γίνει μια τέτοια έρευνα αλλά των ανθρώπων που μπορεί να αρνηθούν να πάρουν μέρος στην έρευνα αυτή.

Σύμφωνα με τον (Πιέρρο, 2000: σ. 30) εάν επιλέξουμε ένα τυχαίο δείγμα τότε αυτό είναι αντιπροσωπευτικό του συνολικού πληθυσμού. Η έννοια τυχαίου προέρχεται από την στατιστική και σημαίνει ότι κάθε μονάδα του πληθυσμού έχει τις ίδιες πιθανότητες να επιλεγεί. Το βασικό πλεονέκτημα της μεθόδου αυτής είναι ότι ελαττώνεται ο χρόνος διεξαγωγής της έρευνας και το κόστος της σε σημαντικό βαθμό.

Τέλος, Σύμφωνα με τον Σταθακόπουλο (1997: σ. 205) ο πληθυσμός ορίζεται από τέσσερις παραμέτρους : το στοιχείο, την μονάδα δειγματοληψίας, την έκταση και τον χρόνο.

Στοιχείο: Όλοι οι χρήστες της βιβλιοθήκης είναι άνω από 10 χρόνων που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της.

Μονάδα δειγματοληψίας: Είναι η Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού που περιέχει όλους τους ερωτώμενους του πληθυσμού απ' όπου και θα ληφθεί το δείγμα.

Έκταση: Στο Δήμο Ελευθερίου Κορδελιού

Χρόνος: Τους μήνες Μάιο και Ιούνιο του 2007

4. 2. 1 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Παρακάτω δίνονται τα ποσοστά του δείγματος με βάση το φύλλο και την εκπαίδευση για την πρώτη πληθυσμιακή μας ομάδα (βλ. Ερωτηματολόγιο για μεγάλους), και με βάση το φύλλο και την ηλικία για την δεύτερη πληθυσμιακή ομάδα (βλ. ερωτηματολόγιο για παιδιά)

4. 2. 1. 1 ΦΥΛΛΟ

Σύμφωνα με το φύλλο των ερωτηθέντων που ανήκουν στην πρώτη ομάδα (βλ. ερωτηματολόγιο για μεγάλους) ο πληθυσμός κατανέμεται ως εξής: Το μεγαλύτερο ποσοστό της βιβλιοθήκης 74% αποτελείται από γυναίκες, ενώ μόλις το 26% είναι άνδρες.

Πίνακας: 4.1 Φύλλο

Φύλλο	Συχνότητα	%
Άνδρας	38	26%
Γυναίκα	108	74%
Σύνολο	146	100%

4. 2. 1. 2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σύμφωνα με το επίπεδο μόρφωσης των ερωτηθέντων ο πληθυσμός αυτός κατανέμεται ως εξής: Διακρίνουμε, πως το 55% του πληθυσμού μας έχουν μέση εκπαίδευση, το 36% Ανώτερη – Ανώτατη εκπαίδευση και κατά πολύ μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνουν οι υπόλοιπες κατηγορίες.

Πίνακας: 4. 2 Εκπαίδευση

Εκπαίδευση	Συχνότητα	%
Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	80	55%
Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	52	35%
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	11	7%
Μεταπτυχιακό	2	2%
Διδακτορικό	1	1%
Σύνολο	146	100%

4. 2. 2 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

4. 2. 2. 1. ΦΥΛΛΟ

Ακόμη, σύμφωνα με το φύλλο των ερωτηθέντων που ανήκουν στην δεύτερη ομάδα (ερωτηματολόγιο για παιδιά) ο πληθυσμός κατανέμεται ως εξής: Από το δείγμα διακρίνουμε, το 65% να είναι Θήλυς ενώ μόλις το 35% να είναι Άρρεν.

Πίνακας: 4.3 Φύλλο

Φύλλο	Συχνότητα	%
Κορίτσι	78	65%
Αγόρι	42	35%
Σύνολο	120	100%

4.2.2.2. ΗΛΙΚΙΑ

Σύμφωνα, με την ηλικιακή ομάδα είχαμε τα εξής αποτελέσματα: Το μεγαλύτερο ποσοστό 53% συγκεντρώνεται στις ηλικίες των 10 – 12 ετών, έπειτα με 20% έχουμε τις ηλικίες 12 -13 ετών με 17% είναι χρήστες με ηλικία από 14 -15 ετών, και τέλος με ηλικίες 14 – 15 ετών είναι το 10% των χρηστών.

Πίνακας: 4.4 Ηλικία

Ηλικία	Συχνότητα	%
10-12	64	53%
12-13	25	20%
14-15	20	17%
13-14	11	10%
Σύνολο	120	100%

4.3 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Το δείγμα στη συγκεκριμένη έρευνα αποτελείται από χρήστες της Δημοτικής βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού. Το σύνολο των ερωτηθέντων ανέρχεται στους 266 χρήστες. Εκατόν σαράντα έξι χρήστες προέρχονται από την πρώτη ομάδα (βλ. “ερωτηματολόγιο για μεγάλους”) και ανάλογα 120 χρήστες από την δεύτερη ομάδα (βλ.” ερωτηματολόγιο για μικρούς”). Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αποφασίσθηκε από την αρχή το σύνολο των ερωτηθέντων να ανέρχεται στους 266 θεωρώντας ότι ο αριθμός αυτός θα μας δώσει σαφή και ακριβή αποτελέσματα, και είναι ο ιδανικός αριθμός δείγματος για τον Δήμο Ελευθερίου Κορδελιού (30000 κάτοικοι) όπου ο αριθμός των ενεργών χρηστών της βιβλιοθήκης είναι λίγο πιο πάνω από τους 3000. Εδώ να προσθέσω, πως ηλικίες από 10 έως 15 ετών αγγίζουν τους 1000 χρήστες. Ενώ διπλάσιος σχεδόν αριθμός αποτελείται από χρήστες ηλικίας 16 έως άνω των 75 χρόνων.

Επίσης, αποφασίστηκε εξ' αρχής το δείγμα να λαμβάνεται εντός του χώρου της βιβλιοθήκης και συγκεκριμένα στο χώρο του αναγνωστηρίου, το διάστημα μεταξύ 11 – 13:00 τις πρωινές ώρες και 18 – 20 : 00 το απόγευμα. Αυτό έγινε, διότι τις ώρες αυτές υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση του κοινού απ' ότι κάποια άλλη χρονική περίοδο. Επίσης, το κοινό που προσέρχεται στην βιβλιοθήκη από της 11 έως και τη 13:00 είναι κυρίως μαθητές Δημοτικού που επισκέπτονται την βιβλιοθήκη είτε για δανεισμό παιδικών αναγνωσμάτων, είτε για βοήθεια σχετικά με την σχολική τους εργασία. Ακόμη, τις πρωινές ώρες έρχονται κυρίως άτομα μεγάλης ηλικίας για δανεισμό, πολλές μητέρες με τα μικρά τους αλλά και ορισμένοι φοιτητές και μη για μελέτη. Ενώ τις απογευματινές ώρες, η βιβλιοθήκη γεμίζει κυρίως με μαθητές (ηλικίας από 13 έως 15 ετών) ή τους γονείς τους που αναζητούν υλικό σχετικό με τις μαθητικές τους εργασίες, όπως επίσης και με εργαζόμενους γονείς και μη που προσέρχονται στην βιβλιοθήκη είτε για προσωπικό τους δανεισμό είτε για δανεισμό των παιδιών τους.

4. 3. 1. Η ΕΡΕΥΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΤΗΝ ΕΞΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Αρχικά, ο ερευνητής καθούμενος στο πληροφοριακό τμήμα της βιβλιοθήκης, αφού περίμενε από τον χρήστη να ολοκληρώσει την εργασία ή την περιήγηση του στην βιβλιοθήκη, τον ζητούσε ευγενικά να συμμετάσχει στην έρευνα σχετικά με τις ανάγκες των χρηστών και τις βελτιώσεις της βιβλιοθήκης. Έπειτα, ο ερευνητής φρόντιζε ώστε ο ερωτώμενος να νιώθει ασφαλής για τις απαντήσεις του και τον ενημέρωνε ότι οι τελευταίες, δεν θα οικειοποιηθούν σε τρίτους αλλά ότι θα αποτελέσουν μέρος της έρευνας. Στην συνέχεια, ο ερευνητής αν και καθόταν δίπλα από τον χρήστη, φρόντιζε επιμελώς η παρουσία του, η στάση του σώματος, αλλά και η χροιά της φωνής του, να μην επηρεάζουν τις απαντήσεις του χρήστη. Η χρονική διάρκεια η οποία χρειάστηκε για να απαντηθεί το “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” είναι 6 – 12 λεπτά ενώ αντίστοιχα το “ερωτηματολόγιο για παιδιά” 10 -12 λεπτά. Κατά την διάρκεια συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου ο ερευνητής δεν παραινέβαινε σε κάθε ερώτηση αλλά επεξηγούσε ή ανέλυε κάποια ερώτηση όποτε του υποδείκνυε ο ερωτώμενος. Με τον τρόπο αυτόν ο ερευνητής έδινε τον κατάλληλο χρόνο στον χρήστη για να σκεφτεί την απάντηση, αλλά και ήταν παρών ώστε να δίνει σαφείς οδηγίες για αποφυγή ασαφειών από μεριάς του χρήστη. Εδώ να συμπληρώσω, πως κατά την διάρκεια συμπλήρωσης του “ερωτηματολογίου για παιδιά” χρειάστηκε περισσότερος προσωπικός χρόνος, λόγω του ότι τα περισσότερα παιδιά δεν ήταν οικειοποιημένα με την συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου.

4. 4 ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΥΛΙΚΟΥ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Υπάρχουν διάφοροι μέθοδοι συλλογής υλικού, ορισμένοι από αυτούς είναι οι εξής:

- Η παρατήρηση(Χρησιμοποιεί την καταγραφή γεγονότων και υφίσταται επαλήθευση)
- Η συνέντευξη(ο ερευνητής υποβάλλει στον ερωτώμενο μια σειρά από ερωτήσεις στις οποίες καλείται να απαντήσει.)
- Το ερωτηματολόγιο (Είναι ένα έντυπο που περιέχει μια σειρά δομημένων ερωτήσεων οι οποίες παρουσιάζονται σε μια συγκεκριμένη σειρά και στις οποίες ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει γραπτά)

Με βάση τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζονται παρακάτω, και λόγω του περιορισμένου χρόνου που απαιτεί η έρευνα, μιας και πρόκειται για πτυχιακή εργασία, κρίθηκε ότι το ερωτηματολόγιο είναι το καταλληλότερο μέσο για την διεκπεραίωση αυτής της ερευνητικής μελέτης.

4. 4. 1. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το Ερωτηματολόγιο: Είναι ένα έντυπο που περιέχει μια σειρά δομημένων ερωτήσεων οι οποίες παρουσιάζονται σε μια συγκεκριμένη σειρά και στις οποίες ο ερωτώμενος καλείται να απαντήσει γραπτά (Ζαφειρίου, 2000)

Τα πλεονεκτήματα που διέκριναν στο ερωτηματολόγιο είναι τα εξής:

1. Στοιχίζει πολύ φθηνότερα από τις συνεντεύξεις.
2. Με συγκεκριμένες τεχνικές μπορεί εύκολα ο ερευνητής να αντιληφθεί εάν ο χρήστης ψεύδεται ή δεν του έχει γίνει σαφής κάποια ερώτηση (π.χ. επανάληψη κάποιων ερωτήσεων με διαφορετικό τρόπο, χωρίς να γίνεται αντιληπτό από τον χρήστη).
3. Ερωτήσεις που αφορούν προσωπικά δεδομένα, μπορούν να απαντηθούν με μεγαλύτερη ευκολία από ότι σε μια συνέντευξη.
4. Μπορεί να γίνει χρήση τους από μεγάλο αριθμό χρηστών την ίδια χρονική στιγμή π.χ. από μία ομάδα χρηστών (2 έως 5 ατόμων) που έτυχε να βρίσκονται την ίδια στιγμή στο χώρο της βιβλιοθήκης.
5. Έτσι, πετυχαίνουμε και την ανωνυμία του χρήστη με αποτέλεσμα να μην κωλύεται για τις απαντήσεις που θα δώσει.
6. Οι ερωτώμενοι μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα (βλ. ανοιχτές ερωτήσεις).
7. Ο τρόπος ανάλυσης του υλικού είναι τυποποιημένος (βλ. κλειστές ερωτήσεις), με αποτέλεσμα να εξοικονομούμε χρόνο.
8. Δίνεται η δυνατότητα στον ερευνητή, να πάρει πληθώρα πληροφοριών χωρίς ωστόσο να κουράσει κατά πολύ τον χρήστη(βλ. κλειστές ερωτήσεις).

Τα κυριότερα μειονεκτήματα των ερωτηματολογίων είναι:

1. Οι μικρές ηλικίες αντιμετώπιζαν ένα πρόβλημα συγκέντρωσης στο ερωτηματολόγιο, με αποτέλεσμα να χρονοτριβούν.
2. Επίσης, αυτό είχε ως αποτέλεσμα να μην μπορώ να διανέμω το ερωτηματολόγιο πέρα των 2 χρηστών την ίδια χρονική στιγμή.
3. Ως συνέπεια του δεύτερου μειονεκτήματος είναι να υπάρχει επιπλέον κόπωση από μεριάς μου, με αποτέλεσμα η έρευνα να μην είναι αρκετά παραγωγική.
4. Άτομα με προβλήματα όρασης δεν μπορούσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο από μόνα τους, με αποτέλεσμα να πρέπει να αφιερώσω προσωπικό χρόνο για τον καθένα ξεχωριστά.
5. Επίσης, χρειάζεται ιδιαίτερος αποθηκευτικός χώρος για τα ερωτηματολόγια εξαιτίας του συνολικού τους μεγέθους (266 ερωτηματολόγια).

Αρχικά, πρέπει να σημειώσουμε ότι λόγω του ότι η βιβλιοθήκη διακρίνεται σε παιδική και για μεγάλους βιβλιοθήκη, χρησιμοποιήθηκαν δύο διαφορετικά ερωτηματολόγια. Εκείνα που αφορούν ηλικίες από 10 έως και 15 χρόνων, δημιουργήθηκε το “ερωτηματολόγιο για παιδιά” και εκείνα που αφορούν ηλικίες από 16 έως και άνω των 75 το “ερωτηματολόγιο για μεγάλους”.

Στην συνέχεια του κεφαλαίου αυτού περιγράφεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την κατάρτιση των ερωτηματολογίων

4. 4. 2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου, και για τις δυο πληθυσμιακές ομάδες, βασίστηκε πάνω σε κάποιες αρχές, έτσι ώστε το ερωτηματολόγιο να είναι ένα αποτελεσματικό μέσο και τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν έγκυρα και αξιόπιστα. Οι βασικές, αυτές αρχές αφορούν τον τύπο, την σειρά και την διατύπωση των ερωτήσεων, την υλική και τυπογραφική παρουσίαση του ερωτηματολογίου, καθώς και το μέγεθος του. Αυτές οι αρχές αναλύονται και παρουσιάζονται παρακάτω:

4. 4. 3 ΤΥΠΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Η ενότητα αυτή αφορά τον τύπο των ερωτήσεων που θα χρησιμοποιηθούν στο ερωτηματολόγιο. Ο ερευνητής έχει την δυνατότητα επιλογής μεταξύ διαφορετικών τύπων ερωτήσεων. Παρόλα αυτά η επιλογή δεν είναι τυχαία. Κάθε τύπος ανταποκρίνεται σε ειδικές ανάγκες της έρευνας (Javeau, 1996: σ. 95). Στην συγκεκριμένη έρευνα οι τύποι ερωτήσεων που επιλέχθηκαν είναι οι εξής:

1)Ανοιχτές ερωτήσεις

Στις ερωτήσεις αυτές ο ερωτώμενος μπορεί να εκφράσει την γνώμη του ελεύθερα και χωρίς περιορισμούς. Χρήσιμο για τις περιπτώσεις που ο ερευνητής δεν είναι σίγουρος για το είδος των απαντήσεων(Ζαφειρίου, 1998 : σ. 32).

Παράδειγμα1 (από “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” σ.8 Ερώτηση 4.1):

Ερώτηση: 4.1 Έχετε να προτείνετε κάποιες αλλαγές;

.....
.....

2)Κλειστές ερωτήσεις που συμπεριλαμβάνουν:

α) Διχοτομικές ερωτήσεις:

Οι ερωτήσεις αυτές επιτρέπουν στον ερωτώμενο να επιλέξει μόνο μία από τις δύο απαντήσεις που δίνονται. Είναι πολύ ξεκάθαρες και γι’ αυτό ακριβώς η επεξεργασία είναι πολύ πιο εύκολη.

Παράδειγμα (“ερωτηματολόγιο για μεγάλους” σ. 3 Ερώτηση 2):

Ερώτηση: 2 Είστε μέλος της βιβλιοθήκης;

Ναι

Όχι

β)Ερωτήσεις βαθμονόμησης:

Στις ερωτήσεις αυτές ο ερωτώμενος μπορεί να απαντήσει σε μόνο μία από τις υπάρχουσες κατηγορίες.

Παράδειγμα (“ερωτηματολόγιο για μεγάλους” σ. 4 Ερώτηση 4):

Ερώτηση: 4 Πόσα βιβλία διαβάσατε τον τελευταίο χρόνο;

Κανένα

Ένα

- Δύο με τέσσερα
- Πάνω από τέσσερα βιβλία

γ)Ερωτήσεις κατάταξης:

Ο ερωτώμενος καλείται να επιλέξει τις απαντήσεις με σειρά προτεραιότητας ανάλογα με το ποια απάντηση θεωρεί πιο σημαντική.

Παράδειγμα (“ερωτηματολόγιο για μεγάλους” σ.8 Ερώτηση 4.3):

Ερώτηση: 4.3 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείτε περισσότερο;

(Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση, 3 για την τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. Για όσες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες χρησιμοποιείτε περισσότερο)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	
Χρήση αναγνωστηρίου	
Δανεισμός υλικού	
Πρόταση βιβλιογραφίας (π.χ. σταντ με προτεινόμενα βιβλία)	

δ)Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής:

Στις ερωτήσεις αυτές ο ερωτώμενος μπορεί να επιλέξει περισσότερες από μία απαντήσεις

Παράδειγμα: (ερωτηματολόγιο για παιδιά σ. 3 Ερώτηση 2.5)

Ερώτηση: 2.5 Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις; (Παρακαλώ επιλέξτε μία ή και περισσότερες απαντήσεις)

Εκείνα που έχουν περιεχόμενο:

- Διάφορες περιπέτειες
- Ιστορίες διδακτικές
- Ταξιδιωτικές εντυπώσεις
- Παραμύθια
- Επιστημονικά και εγκυκλοπαιδικά περιεργα
- Τη ζωή και το έργο σπουδαίων ανθρώπων(βιογραφίες)
- Ποιήματα
- Περιπέτειες επιστημονικής φαντασίας
- Άλλο.....

4. 4. 4 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Η σειρά που ακολουθήθηκε για την διάταξη των ερωτήσεων μέσα στο ερωτηματολόγιο είναι:

- 1) Ερωτήσεις στοιχείων ταυτότητας (φύλλο, ηλικία) συγκεντρώνονται στην αρχή, έτσι ώστε η πρώτη εντύπωση που σχηματίζει ο ερωτώμενος να είναι θετική.
- 2) Εύκολες ερωτήσεις στην αρχή, κατάλληλες να ευαισθητοποιήσουν και να προκαλέσουν ενδιαφέρον στον ερωτώμενο.
- 3) Οι ερωτήσεις που αναφέρονται στο ίδιο θέμα είναι συγκεντρωμένες σε ενότητες, και οι ερωτήσεις γενικού τύπου προηγούνται των ειδικών έτσι ώστε το ερωτηματολόγιο να έχει μια όψη συναφή και λογική για να μην νιώθει ο ερωτώμενος ότι εκτροχιάζεται (Javeau, 1996: σ. 138).

Συγκεκριμένα, τα ερωτηματολόγια χωρίστηκαν σε 5 θεματικές ενότητες. Σχετικά με το “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” στην πρώτη ενότητα, τοποθετήθηκαν ερωτήσεις που αφορούν τα προσωπικά στοιχεία του χρήστη και λοιπές δημογραφικές ερωτήσεις (π.χ. φύλλο, επάγγελμα κ.λ.π.). Έπειτα, ως δεύτερη ενότητα εντάξαμε τη χρήση της βιβλιοθήκης (π.χ. εάν ο χρήστης είναι μέλος, κάθε πότε την επισκέπτεται κ.λ.π.). Στην τρίτη ενότητα, τοποθετήσαμε τις προτιμήσεις των χρηστών σχετικά με τη συλλογή της βιβλιοθήκης (Ποιες θεματικές κατηγορίες βιβλίων προτιμούν, αν τους ενδιαφέρει το πληροφοριακό υλικό κ.λ.π.). Στην τέταρτη ενότητα δώσαμε βήμα στους χρήστες να πουν την γνώμη τους σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης, να αξιολογήσουν τις υπηρεσίες της αλλά και το προσωπικό (η πενθήμερη λειτουργία της βιβλιοθήκης είναι επαρκής, γνωρίζουν την χρήση του αναγνωστηρίου, Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό κ.λ.π.). Τέλος, στην Πέμπτη ενότητα ζητήσαμε από τους χρήστες να πουν την γνώμη τους σχετικά με τις μελλοντικές βελτιώσεις των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης (δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο, οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών κ.λ.π.).

Έπειτα, όσον αφορά τη δομή του “Ερωτηματολογίου για παιδιά” έγιναν οι παρακάτω ενέργειες:

Στην πρώτη ενότητα αντίστοιχα τοποθετήθηκαν ερωτήσεις που αφορούν τα προσωπικά στοιχεία του χρήστη και λοιπές δημογραφικές ερωτήσεις (π.χ. φύλλο, ηλικία κ.λ.π.). Στην δεύτερη ενότητα, ζητήσαμε από τους χρήστες να μας πουν την γνώμη τους σχετικά με τη χρήση της συλλογής αλλά και τις προσωπικές τους προτιμήσεις τόσο για το λογοτεχνικό λόγο όσο και για τη χρήση του υπολογιστή (π.χ. Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις, Αν υπήρχε ηλεκτρονικός υπολογιστής ή σύνδεση με το διαδίκτυο στην βιβλιοθήκη θα τον χρησιμοποιούσες κ.λ.π.). Έπειτα, στην τρίτη ενότητα ζητήσαμε και πάλι να μας δώσουν την γνώμη τους σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης (π.χ. Η

πενθήμερη λειτουργία της Βιβλιοθήκης είναι επαρκής, Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία). Στην τέταρτη ενότητα, ζητήσαμε από τους χρήστες να μας πουν την γνώμη τους για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης αλλά και να αξιολογήσουν το προσωπικό (Π.χ. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζεις, Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό κ.λ.π.). Στην πέμπτη ενότητα, πράξαμε αναλόγως όπως και στο άλλο ερωτηματολόγιο για μεγάλους, δηλαδή ζητήσαμε από τους χρήστες να πουν την γνώμη τους σχετικά με τις μελλοντικές βελτιώσεις των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης (π.χ. δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο, οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών κ.λ.π.).

4. 4. 5 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Σχετικά με την διατύπωση των ερωτήσεων που αφορούν το λεξιλόγιο και την φρασεολογία του ερωτηματολογίου, αποφασίστηκε: οι ερωτήσεις προφανώς να ακολουθούν τους κανόνες της γραμματικής και του συντακτικού να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια και με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι κατανοητές από όλους τους χρήστες, να μην περιέχουν τεχνικούς όρους λέξεις σπάνιες και δύσκολες ιδιοτισμούς. Υπήρξαν όμως και κάποιοι τεχνικοί όροι οι οποίοι ήταν απαραίτητο να χρησιμοποιηθούν για την διατύπωση της ερώτησης(π.χ. εφαρμοσμένες επιστήμες). Έτσι, προστέθηκε κάποια επεξήγηση μέσα σε παρένθεση προκειμένου να κατανοήσουν πλήρως όλοι οι χρήστες τις έννοιες αυτές (π.χ. Ιατρική, Μηχανική, Γεωργία, Βιομηχανία). Ακόμα από πλευράς περιεχομένου οι ερωτήσεις αποφασίστηκαν να είναι απλές και όχι σύνθετες. Το τελευταίο, θεωρήθηκε απαραίτητο τόσο γιατί το ένα ερωτηματολόγιο απευθυνόταν σε ηλικίες κάτω των 15 αλλά και για αποφυγή πιθανόν ασαφειών και αποριών.

4. 4. 6 ΥΛΙΚΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Για την διάταξη και εμφάνιση του ερωτηματολογίου ο ερευνητής έλαβε υπόψη μερικές από τις βασικές αρχές του (Javeau 1996: σ. 145). Σύμφωνα μ' αυτές το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να είναι:

- 1) Εύκολο στην χρήση, δηλαδή όσον αφορά το σχήμα, το βάρος, τον τρόπο διασύνδεσης των φύλλων κ.λ.π.
- 2) Εύκολο στην ανάγνωση. Ευανάγνωστοι τυπογραφικοί χαρακτήρες, αραιά γραμμένο ερωτηματολόγιο και οι ερωτήσεις να διαχωρίζονται καλά μεταξύ τους και να αριθμούνται με απλό τρόπο.
- 3) Εύκολο στην συμπλήρωση. Για τις κλειστές ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκαν τα τετραγωνάκια (□) μέσα στα οποία οι ερωτώμενοι σημειώνουν τις επιλογές τους, και για τις ανοιχτές ερωτήσεις έχει προβλεφθεί πλαίσιο ικανοποιητικών διαστάσεων, ανάλογο με την υπολογιζόμενη έκταση των πιθανών απαντήσεων (.....).

4. 4. 7 ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Σύμφωνα με τον (Πιέρρο 2000: σ. 55), ένα μεγάλο ερωτηματολόγιο είναι εξ αρχής αποθαρρυντικό. Το μέγεθος του ερωτηματολογίου (12 σελίδες το “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” και 9 σελίδες το “ερωτηματολόγιο για παιδιά”) γίνεται εκ πρώτης όψεως αντιληπτό από τον όγκο των σελίδων του και από τον αριθμό των ερωτήσεων. Έτσι για να μειώσουμε το μέγεθος σε σελίδες χρησιμοποιήσαμε την κατάλληλη γραμματοσειρά, η οποία είχε ένα αρκετά ικανοποιητικό μέγεθος ώστε και να μην καλύπτει πολύ χώρο αλλά και οι χαρακτήρες να είναι ευανάγνωστοι.

Επίσης, η εκτύπωση έγινε και από τις δύο πλευρές της σελίδας για να μειωθεί ο όγκος.

Καθώς το ερωτηματολόγιο είναι χωρισμένο σε πέντε θεματικές ενότητες για κάθε ενότητα χρησιμοποιήθηκε ξεχωριστή αρίθμηση και έτσι η τελευταία ερώτηση της τελευταίας ενότητας εμφανίζεται με μικρό αύξοντα αριθμό.

Αποφασίσαμε οι ανοιχτές ερωτήσεις να χρησιμοποιηθούν μόνο εκεί που ήταν απολύτως απαραίτητες μιας και οι ερωτήσεις αυτές, θέλουν πολύ περισσότερο χρόνο για να απαντηθούν.

Χρησιμοποιώντας τα «τεχνάσματα» αυτά, προσπαθήσαμε όχι μόνο να κερδίσουμε την πρώτη εντύπωση των ερωτώμενων, αλλά και το ερωτηματολόγιο να γίνει όσο τον δυνατόν λιγότερο κουραστικό και λιγότερο χρονοβόρο.

4. 5. ΔΟΚΙΜΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Η δοκιμή του ερωτηματολογίου έχει σαν κύριο σκοπό την διαπίστωση της αποτελεσματικότητάς του. Στο στάδιο αυτό, βλέπουμε πόσο κατανοητό και αποδεκτό είναι το ερωτηματολόγιο, καθώς επίσης και τα προβλήματα που πιθανόν να εντοπισθούν κατά την συμπλήρωση του όπως:

1. Οι χρησιμοποιούμενοι όροι να γίνονται εύκολα αντιληπτοί.
2. Η σειρά των ερωτήσεων να μην προκαλεί τάσεις πιθανής διαστρέβλωσης.
3. Ο τρόπος της διατύπωσης των ερωτήσεων να επιτρέπει την συλλογή των επιθυμητών στοιχείων.
4. Το ερωτηματολόγιο να μην είναι ιδιαίτερα εκτενές προκαλώντας έτσι την αδιαφορία ή τον εκνευρισμό των ερωτώμενων.

Στην “δοκιμή” αυτή λοιπόν, το ερωτηματολόγιο υποβάλλεται σε έναν περιορισμένο αριθμό ατόμων που δεν πρέπει να ξεπερνάει τα 20 άτομα και θα πρέπει το σύνολο αυτό να μην είναι ιδιαίτερα ομοιογενές.

Στην συγκεκριμένη έρευνα, η δοκιμή έγινε σε 20 χρήστες της βιβλιοθήκης (10 χρήστες από το ερωτηματολόγιο για μεγάλους και 10 από το ερωτηματολόγιο για παιδιά). Μετά την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου απαντούσαν προφορικά και στις εξής ερωτήσεις:

1. Πόση ώρα χρειαστήκατε περίπου για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου;
2. Ήταν σαφείς οι οδηγίες;
3. Υπήρξαν ερωτήσεις ασαφείς ή αόριστες; Αν ναι, τότε ποιες ήταν αυτές και γιατί;
4. Είχατε αντίρρηση στο να απαντήσετε κάποιες απ' τις ερωτήσεις;
5. Ήταν η εμφάνιση του ερωτηματολογίου ευχάριστη;

Επίσης μετά από συζήτηση με τους χρήστες διαπιστώθηκε ο χρόνος που χρειάζονται για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου (7- 12'), και έγιναν κάποιες αλλαγές σε ασαφείς ερωτήσεις και οδηγίες έτσι ώστε να γίνουν κατανοητές και εύκολα αντιληπτές.

4. 5. 1 ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΉΓΙΝΑΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ (ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΥΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ)

1. Αρχικά, και στα δύο ερωτηματολόγια (ερωτηματολόγιο για παιδιά και ερωτηματολόγιο για μεγάλους) είχαν παραλειφθεί να αριθμηθούν τόσο οι ενότητες όσο και οι υποενότητες, με αποτέλεσμα να μην ξεχωρίζει η μία ερώτηση από την άλλη.
2. Επίσης, και στα δύο ερωτηματολόγια, χρειάστηκε αλλαγή της γραμματοσειράς της επεξήγησης που δινόταν στην κάθε ερώτηση, τόσο στο μέγεθος (πιο μικρά) όσο και στο στυλ (από κανονικά σε πλάγια) των γραμμμάτων. Έτσι, με τον τρόπο αυτό, έγινε πιο ευδιάκριτη η ερώτηση από την επεξήγηση.
3. Ακόμη, στην 3.1 και 3.2 ενότητα του «ερωτηματολογίου για μεγάλους» και στην 4.2 του «ερωτηματολογίου για παιδιά» άλλαξε ο τρόπος διατύπωσης στην επεξήγηση. Η φράση «Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για το πρώτο, 2 για το δεύτερο κ.λ.π» συμπληρώθηκε από την φράση «Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση κ.ο.κ.» έτσι ώστε να γίνει κατανοητό ότι οι χρήστες με σειρά προτεραιότητας δηλώνουν την προτίμηση τους και δεν βαθμολογούν την θεματική ενότητα που τους ενδιαφέρει περισσότερο.
4. Επίσης, η ερώτηση «Πόσο καιρό κατοικείται στο Δήμο Ελευθερίου – Κορδελιού» θεωρήθηκε ότι δεν αποσκοπεί σε κάποια συμπεράσματα και έτσι αφαιρέθηκε.
5. Επιπρόσθετα, στην ενότητα 5 (βελτιώσεις) άλλαξα τελείως την επεξήγηση της ερώτησης. Η φράση «[Παρακαλώ βαθμολογήστε την σημασία που νομίζετε ότι έχουν

για τις ανάγκες σας τα παρακάτω με βάση την κλίμακα από 1(καθόλου σημαντική) έως 5 (πολύ σημαντική)]» αντικαταστάθηκε με την εξής φράση: «(Παρακαλώ επιλέξτε ανάλογα με το πόσο σημαντική θεωρείται την κάθε υπηρεσία)». Και η ερώτηση διαμορφώθηκε ως εξής:

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Καθόλου σημαντική	Μέτρια σημαντική	Είμαι ουδέτερος/η	Σημαντική	Πολύ σημαντική
Δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο					

4. 5. 2 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ «ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ»

1. Αρχικά, στο “ερωτηματολόγιο για μεγάλους” αναδιατυπώσαμε την ερώτηση 1.4 «Ποιος ο αριθμός των παιδιών σας στην οικογένεια;» με την ερώτηση «Ποιος ο αριθμός των παιδιών, στην οικογένειά σας». Αυτό έγινε γιατί, το «ερωτηματολόγιο για μεγάλους» απευθύνεται και στην ηλικιακή ομάδα των 16 - 23 που οι πιθανότητες να μην έχουν δημιουργήσει την δική τους οικογένεια είναι μεγάλες. Εδώ να προσθέσω, πως στις απαντήσεις προστέθηκε και η επιλογή “τρία” (παιδιά) και έπειτα “πάνω από τρία” αντί του “δύο” (παιδιά) και “πάνω από δύο”.

2. Ακόμη, αλλάξαμε την διατύπωση στην ερώτηση 3.12 «Γνωρίζετε ότι η βιβλιοθήκη διαθέτει για το αναγνωστικό κοινό της συλλογή περιοδικών, τα οποία μπορεί να διαβάσει στο χώρο του αναγνωστηρίου;» με την ερώτηση «Γνωρίζετε ότι η βιβλιοθήκη διαθέτει για το αναγνωστικό κοινό της συλλογή περιοδικών, την οποία μπορείτε να διαβάσετε στο χώρο του αναγνωστηρίου;». Διορθώθηκε δηλαδή το συντακτικό λάθος έτσι, ώστε η ερώτηση να γίνει πιο κατανοητή.

3. Επίσης, προσθέσαμε και την ερώτηση 3.15 «Ποιες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες προτιμάτε για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών;», με σκοπό να αντλήσουμε τις προτιμήσεις του κοινού, όσον αφορά τις θεματικές κατηγορίες των περιοδικών που ίσως εντάξει η βιβλιοθήκη στην συλλογή της στο μέλλον.

4. Ακόμη, αλλάξαμε την εκφώνηση της 4.7 για παράδειγμα από: «Παρακαλώ αξιολογήστε την περιοχή κάθε υπηρεσίας από την βιβλιοθήκη που σας έχει

παραχθεί», μετατράπηκε σε: «Παρακαλώ αξιολογήστε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους». Έτσι, το ζητούμενο γίνεται πιο κατανοητό από τον χρήστη.

5. Τέλος, η ερώτηση 4.9 «Είστε ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της;» μετατράπηκε στην ερώτηση «Είστε ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης;». Ο χρήστης στην πρώτη ερώτηση καταλάβαινε ότι η οργάνωση αφορούσε την βιβλιοθήκη και όχι την εκδήλωση που ήταν το επιθυμητό.

4. 5. 3 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

1. Συνεχίζουμε, με το «ερωτηματολόγιο για παιδιά». Η ερώτηση 2.1 «Μπορείς να βρεις τα βιβλία που σε ενδιαφέρουν στην βιβλιοθήκη;», είχε μόνο τις απαντήσεις «Ναι» και «Όχι». Με την προσθήκη της απάντησης «Εν μέρει » δώσαμε μεγαλύτερα περιθώρια επιλογών.

2. Επίσης, η γλώσσα του «ερωτηματολογίου για παιδιά» έγινε απλή και χρησιμοποιήθηκε ενικός. Για παράδειγμα η 4.1 ερώτηση: «Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείτε περισσότερο; Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για τη πρώτη προτίμηση, 2 για τη δεύτερη προτίμηση κ.ο.κ.(για όσες από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείτε περισσότερο)». Διαμορφώθηκε ως εξής: «Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείς περισσότερο; Σημείωσε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για τη πρώτη προτίμηση, 2 για τη δεύτερη προτίμηση, 3 για τη τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. (για όσες από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείς περισσότερο)»

3. Τέλος, στην ενότητα 5 η ερώτηση «Αύξηση του προϋπολογισμού της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της(βιβλία, περιοδικά και Οπτικοακουστικό υλικό)», για να γίνει πιο κατανοητή ακόμη και από τις μικρότερες ηλικίες διαμορφώθηκε ως εξής: «Αύξηση των χρημάτων της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της(βιβλία, περιοδικά και Οπτικοακουστικό υλικό)»

4. 6. ΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΑΚΕΤΟ S.P.S.S (Statistical Package For Social Sciences)

Για την διεκπαιρέωση της έρευνας χρειάστηκε να γίνει χρήση του στατιστικού πακέτου S.P.S.S. Η χρησιμότητα και η άμεση εφαρμογή της Στατιστικής σε όλες τις επιστήμες και κυρίως τις οικονομικές, οδήγησε στη δημιουργία προγραμμάτων τα

οποία έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής, επεξεργασίας, ανάλυσης και παρουσίασης μεγάλου όγκου δεδομένων σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το S.P.S.S. (Statistical Package For Social Sciences) έχει όλες αυτές τις δυνατότητες και η χρήση του σε μεγάλες έρευνες θεωρείται απαραίτητη ενώ η βοήθεια αλλά και η αξιοπιστία την οποία προσφέρει είναι μεγάλη (Δημητριάδης, 2002: σ. 1)

4. 7 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΗΚΑΝ

Κατά την διάρκεια της έρευνας τα προβλήματα που αντιμετώπισα ήταν τα εξής:
Οι μήνες Μάιος και Ιούνιος θεωρούνται μήνες χαμηλής κίνησης χρηστών, αν λάβουμε υπόψη και την αυξημένη συχνότητα των περισσότερων, αλλά και την άρνηση κάποιων να συμμετέχουν στην έρευνα, καταλαβαίνουμε πως η εργασία υπήρξε αρκετά χρονοβόρα. Έπειτα, κατά την διάρκεια της έρευνας στα διάφορα εκπαιδευτικά Ιδρύματα υπήρχε κατάληψη από τους φοιτητές, με αποτέλεσμα να μην έχω πρόσβαση σε βιβλιογραφία που αφορά τόσο το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας όσο και της σύνταξης των ερωτηματολογίων μου.

Κεφάλαιο 5: Αποτελέσματα έρευνας - ανάλυση στοιχείων

5. 1. ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το σύνολο των ερωτηθέντων που εξετάστηκαν στο σύνολο είναι 266 άτομα, εκ των οποίων τα 146 ανήκουν στην ηλικία των 16 χρόνων και πάνω ενώ τα 120 ανήκουν στην ηλικία των 10 - 15 χρόνων. Για την πρώτη περίπτωση έγινε χρήση του “ερωτηματολογίου για μεγάλους” ενώ αντίστοιχα για την δεύτερη, του “ερωτηματολογίου για παιδιά”. Τα

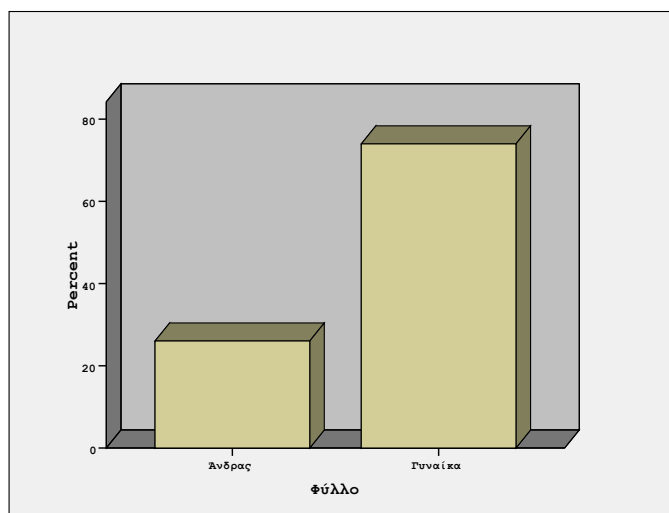
αποτελέσματα που συγκεντρώθηκαν από την έρευνα αυτή, αναλύθηκαν με την βοήθεια του στατιστικού πακέτου S.P.S.S. (14^η έκδ.), εκτός από τις ανοιχτές ερωτήσεις για τις οποίες το πρόγραμμα δεν έχει προβλέψει δυνατότητα καταγραφής και έτσι οι ερωτήσεις καταγράφηκαν χειρόγραφα από τον ερευνητή. Από την ανάλυση αυτή προκύπτουν για καθεμιά από τις ερωτήσεις των ερωτηματολογίων τα παρακάτω στοιχεία:

5. 1. 1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

5. 1. 1. 1. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ

Ερώτηση: 1 Φύλλο:

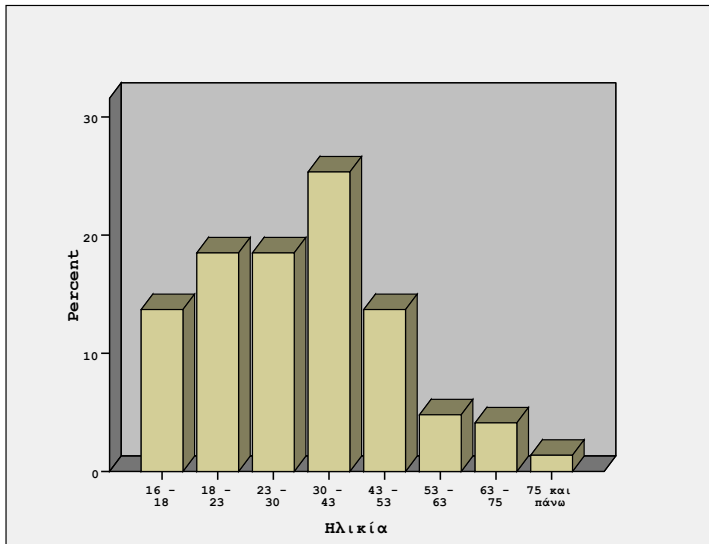
Από το σύνολο των ερωτηθέντων το 26% είναι άνδρες και το 74 % είναι γυναίκες. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι οι γυναίκες αποτελούν σχεδόν το τριπλάσιο ποσοστό από τους άντρες.

Σχήμα 5. 1 Φύλλο

Ερώτηση 1.1 Ηλικία:

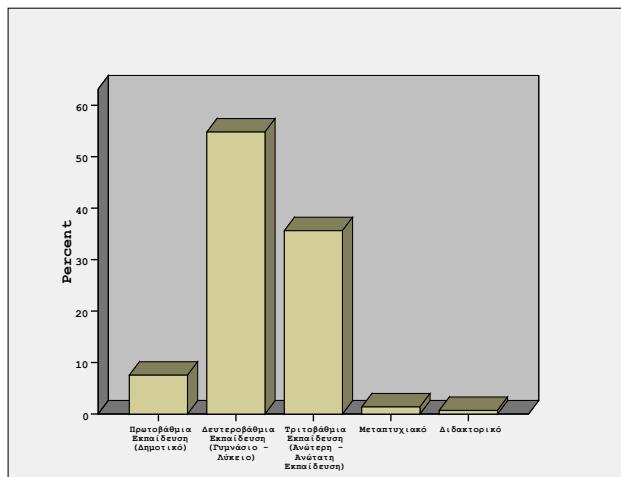
Επίσης το 13,7% έχει ηλικία μεταξύ 16 – 18 ετών, το 18,5% μεταξύ 18 – 23, το 18,5% μεταξύ 23 – 30, το 25,3% μεταξύ 30 – 43, το 13,7% μεταξύ 43 -53 ενώ τα μικρότερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις μεγαλύτερες ηλικίες όπως το 4,8% μεταξύ 53 -63 ετών, το 4,1% μεταξύ 63 -75 ετών ενώ μόλις το 1,4% από 75 και πάνω.

Σχήμα 5.2 Ηλικία

Ερώτηση 1.2 Εκπαίδευση:

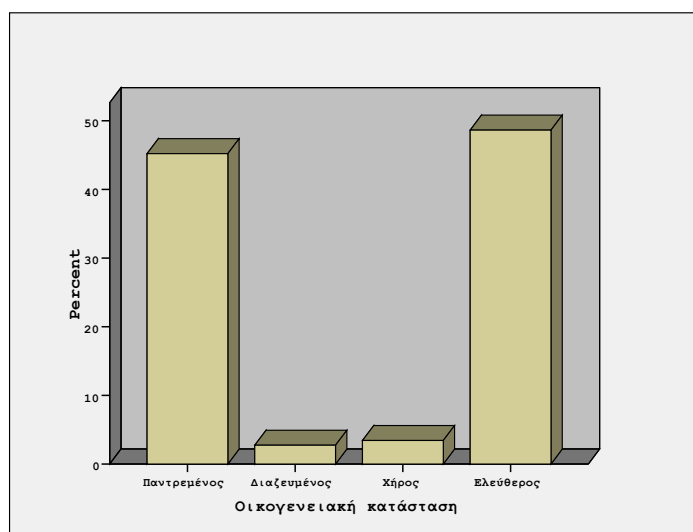
Εξετάζοντας τα στοιχεία που προκύπτουν παρατηρούμε ότι το 7,5% είναι Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, το 54,8% Δευτεροβάθμιας, το 34,9% Τριτοβάθμιας, το 2% έχει κάνει κάποιο μεταπτυχιακό, ενώ μόλις το 1% έχουν κάνει κάποιο διδακτορικό. Από τα παραπάνω διαπιστώνουμε πως το κοινό της βιβλιοθήκης στο μεγαλύτερο ποσοστό του έχει μέση εκπαίδευση.

Σχήμα 5.3 Εκπαίδευση.

Ερώτηση 1.3 Οικογενειακή κατάσταση:

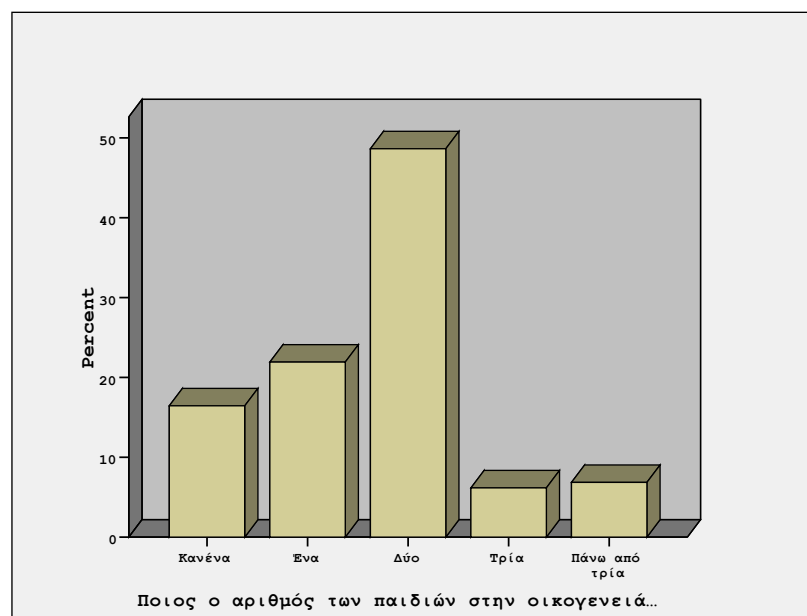
Από τους 146 ερωτώμενους ένα ποσοστό 45,2% είναι παντρεμένοι, το 2,7% είναι διαζευγμένοι, το 3,4% έχουν χηρέψει και τέλος το 48,6% είναι ελεύθεροι

Σχήμα 5.4 Οικογενειακή κατάσταση

Ερώτηση 1.4 Ποιος ο αριθμός των παιδιών στην οικογένεια σας;

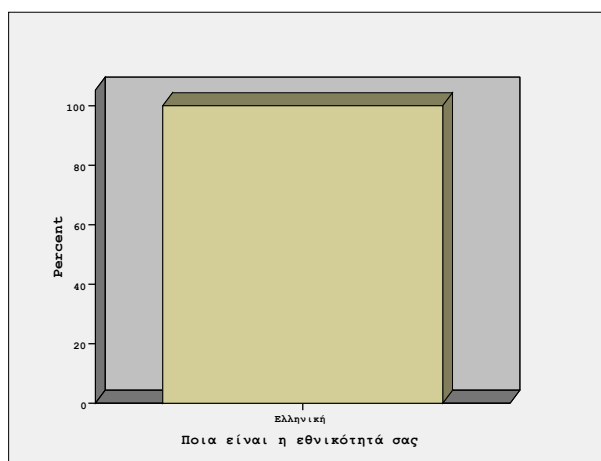
Εξετάζοντας τα στοιχεία το 16,4% απάντησε κανένα παιδί. Το 21,9% ένα παιδί, με το μεγαλύτερο ποσοστό 48,6% απάντησαν πως στην οικογένεια υπάρχουν δύο παιδιά, 6,2% με τρία παιδιά και τέλος, το 6,8% έχουν πάνω από τρία παιδιά.

Σχήμα 5.5 Ποιος ο αριθμός των παιδιών στην οικογένεια σας

Ερώτηση 1.5 Ποια είναι η εθνικότητά σας;

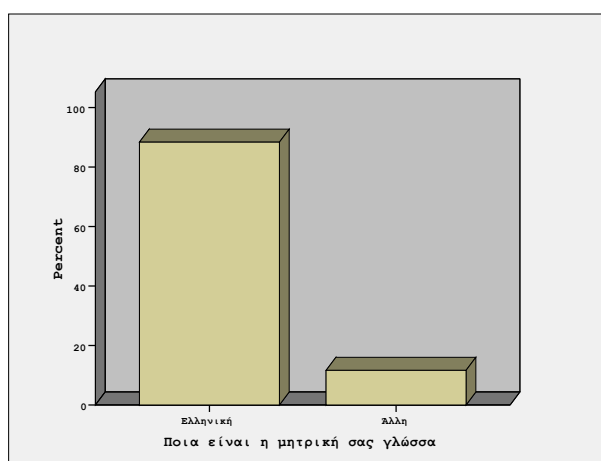
Στην ερώτηση αυτή όλοι οι χρήστες απάντησαν “Ελληνική”. Είχαμε δηλαδή 100% σε μία μόνο απάντηση.

Σχήμα 5.6 Ποια είναι η εθνικότητά σας

Ερώτηση 1.6 Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα;

Εξετάζοντας τα στοιχεία το 89% έχουν ως μητρική γλώσσα την Ελληνική, ενώ το 11% άλλη γλώσσα εκτός της Ελληνικής.

Σχήμα 5.7 Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα

Ερώτηση 1.7 Ποιες ξένες γλώσσες γνωρίζεται;

Από το δείγμα διακρίνουμε πως 75 % γνωρίζουν Αγγλικά, έπειτα το 22% γνωρίζει Γερμανικά, Καμία γλώσσα δεν γνωρίζει το 19%, με ποσοστό 16 % γνωρίζουν Ρωσικά, το 6% γνωρίζουν Γαλλικά, και με ποσοστό 13% γνωρίζουν κάποια άλλη γλώσσα (βλ. ανοιχτές ερωτήσεις).

Πίνακας: 5. 1 Ξένες Γλώσσες

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Αγγλικά	109	75%
Γερμανικά	32	22%
Γαλλικά	8	6%
Ρωσικά	23	16%
Καμία	27	19%
Άλλο	19	13%

Ερώτηση 1.8 Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

Διακρίνουμε πως το μεγαλύτερο ποσοστό συγκεντρώνεται στα οικιακά με μόλις το 19%, ακολουθούν οι μαθητές με 18%, έπειτα, είναι οι φοιτητές με 15%, με 14% ακολουθούν οι Ιδιωτικοί υπάλληλοι, ένα 13% συγκεντρώνεται στους Δημόσιους Υπάλληλους, το 8% στους ανέργους, οι ελεύθεροι επαγγελματίες έχουν 6%, το 5% συγκεντρώνεται στους συνταξιούχους, το 2% στους εργάτες και τέλος από 1% έχουν οι ερευνητές, οι έμποροι και κάποιο άλλο επάγγελμα. Σύμφωνα, με τα παραπάνω τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνουν τα οικιακά, οι μαθητές, οι φοιτητές και οι ιδιωτικοί υπάλληλοι.

Πίνακας: 5. 2 Επάγγελμα

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Οικιακά	27	18,5%
Μαθητής	26	17,8%
Φοιτητής	21	14,4%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	20	13,7%
Δημόσιος Υπάλληλος	19	13%
Άνεργος	12	8,2%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	8	5,5%
Συνταξιούχος	7	4,8%
Εργάτης	3	2,1%
Ερευνητής	1	0,7%
Άλλο	1	0,7%
Έμπορος	1	0,7%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση 1.9 Που διαθέτετε τον ελεύθερο χρόνο σας;

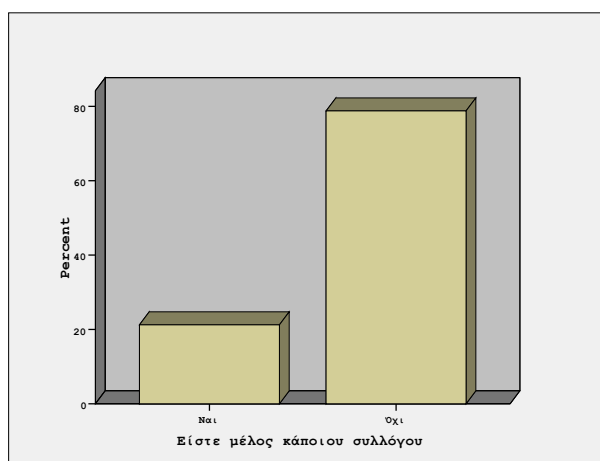
Σύμφωνα με το δείγμα μας το μεγαλύτερο ποσοστό 79% διαθέτει τον ελεύθερο του χρόνο στο διάβασμα, έπειτα με 76% ποσοστό στην τηλεόραση –βίντεο, σε κοινωνικές ασχολίες έχουμε 37%, το 20% σε Αθλητικές, από 17% στον Ύπνο και Αλλού, το 15% σε Πολιτιστικές δραστηριότητες από 7% σε Κατασκευές και Κηπουρική, και τέλος το 2% σε Πολιτική. Τις δύο πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν το διάβασμα, και η τηλεόραση – βίντεο.

Πίνακας: 5.3 Που διαθέτετε τον ελεύθερο σας χρόνο

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Διάβασμα	115	78,8%
Τηλεόραση- Βίντεο	110	75,3%
Σε κοινωνικές ασχολίες	54	37%
Αθλητικές	29	19,9%
Ύπνος	25	17,1%
Αλλού	25	17,1%
Πολιτιστικές δραστηριότητες	22	15,1%
Κατασκευές	10	6,8
Κηπουρική	10	6,8
Πολιτική	2	1,4%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση 1.10 Είστε μέλος κάποιου συλλόγου;

Το 21% απάντησε με “Ναι” ενώ το 79% απάντησε “Όχι”.

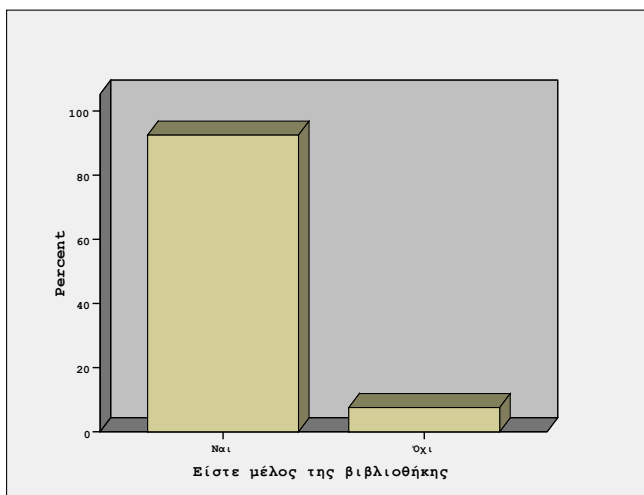

Σχήμα 5.8 Είστε μέλος κάποιου συλλόγου

5. 1. 1. 2. ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ερώτηση 2 Είστε μέλος της βιβλιοθήκης;

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των χρηστών το 92% δηλώνουν πως είναι μέλη της βιβλιοθήκης ενώ μόλις το 8% δεν είναι μέλη της βιβλιοθήκης.

Σχήμα 5.9 Είστε μέλος της βιβλιοθήκης

Ερώτηση 2.1 Την βιβλιοθήκη επισκέπτεστε;

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι το 27,4% των χρηστών επισκέπτεται την βιβλιοθήκη τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες, το 26% έρχεται τουλάχιστον 1 φορά το μήνα, το 15,1% σπάνια, το 13,7% τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα, 12,3% τουλάχιστον κάθε 3 φορές την εβδομάδα, 15,1% σπάνια, και 0,7 μάλλον ήρθε για πρώτη φορά.

Πίνακας: 5. 4 Την βιβλιοθήκη επισκέπτεστε:

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες	40	27,4%
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	38	26%
Σπάνια	22	15,1%
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	20	13,7%
Τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα	18	12,3%
Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 3 μήνες	7	4,8%
Ποτέ	1	0,7%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 2.2 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

Το μεγαλύτερο ποσοστό επισκέπτεται την βιβλιοθήκη με 84,2% για Δανεισμό, με 31,5% για Υλικό για εργασία, το 13,7% για Ενημέρωση, με 11,6% ποσοστό έρχεται για Μελέτη, με 8,9% για Έρευνα, και τέλος με 6,8% έρχεται για άλλους λόγους

Πίνακας: 5. 5 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Δανεισμό	123	84,2%
Υλικό για εργασία	46	31,5%
Ενημέρωση	20	13,7%
Μελέτη	17	11,6%
Έρευνα	13	8,9%
Άλλο	10	6,8%

5. 1. 1. 3. ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ**Ερώτηση: 3. Πόσα βιβλία διαβάσατε τον τελευταίο χρόνο;**

Σύμφωνα με τις απαντήσεις έχουμε τα εξής: το 69,9% απάντησε πάνω από τέσσερα βιβλία, με μικρότερο ποσοστό 21,9% διάβασαν δύο με τέσσερα βιβλία, και τέλος από 4,1% διάβασαν κανένα και ένα βιβλίο. Παρατηρούμε πως το κοινό κατά το μεγαλύτερο ποσοστό του έχει διαβάσει πάνω από 4 βιβλία το χρόνο.

Πίνακας: 5. 6 Πόσα βιβλία διαβάσατε τον τελευταίο χρόνο;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Πάνω από τέσσερα βιβλία	102	69,9%
Δύο με τέσσερα	32	21,9%
Κανένα	6	4,1%
Ένα	6	4,1%
Σύνολο	146	100,%

Ερώτηση: 3.1 Ποιες θεματικές κατηγορίες βιβλίων προτιμάτε;

Σύμφωνα με το δείγμα μας: το μεγαλύτερο ποσοστό 53,4% επέλεξε ως πρώτη προτίμηση τη Λογοτεχνία, ως δεύτερη προτίμηση με ποσοστό 11,6% επέλεξε τη Φιλοσοφία, ως τρίτη προτίμηση με ποσοστό 11% επέλεξε τις Βιογραφίες, ως τέταρτη, Πέμπτη και έκτη προτίμηση του κοινού με το ίδιο ποσοστό 7,5% επιλέχθηκαν η ποίηση, η ιστορία και οι Κοινωνικές επιστήμες, περίπου στα ίδια ποσοστά 6,8 και 6,2 επιλέχθηκαν οι Καλές τέχνες και η θρησκεία αντίστοιχα, με ποσοστό 4,1% οι εφαρμοσμένες επιστήμες, με 2,7% οι Φυσικές επιστήμες, με 2,1 Γενικά έργα, με 1,4% κάποια άλλη θεματική κατηγορία, και τέλος με 0,7% καμία από τις παραπάνω. Είναι φανερό πως το μεγαλύτερο ενδιαφέρον επικεντρώνεται στην λογοτεχνία.

Πίνακας: 5. 7 Ποιες θεματικές κατηγορίες βιβλίων προτιμάτε

Απαντήσεις	Προτίμηση	Συχνότητα	%
Λογοτεχνία	1	78	53,4%
Φιλοσοφία	2	17	11,6%
Βιογραφίες	3	16	11%
Ποίηση	4	11	7,5%
Ιστορία	5	11	7,5%
Κοινωνικές επιστήμες	6	11	7,5%
Καλές τέχνες	7	10	6,8%
Θρησκεία	8	9	6,2%
Εφαρμοσμένες επιστήμες	9	6	4,1%
Φυσικές επιστήμες	10	4	2,7%
Γλώσσα	11	3	2,1%
Γενικά έργα	12	3	2,1%
Άλλο	13	2	1,4%
Καμία από τις παραπάνω	14	1	0,7%

Ερώτηση 3.2 Ποιες κατηγορίες θεωρείτε ελλιπείς;

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των χρηστών το μεγαλύτερο ποσοστό 30% θεωρεί ότι καμία από τις θεματικές κατηγορίες δεν είναι ελλιπής, έπειτα με ποσοστό 12,3% των χρηστών θεωρούν την λογοτεχνία, με 11% θεωρούν την θρησκεία, με 7,5% την φιλοσοφία, με 4,8% τις Καλές τέχνες, από 4,1% έχουν οι Φυσικές και Κοινωνικές Επιστήμες, από 3,4% έχουν οι Γλώσσα και οι Βιογραφίες, 2,7% οι Εφαρμοσμένες Επιστήμες και τέλος από 1,4% η ποίηση, τα γενικά έργα και οι άλλες θεματικές κατηγορίες.

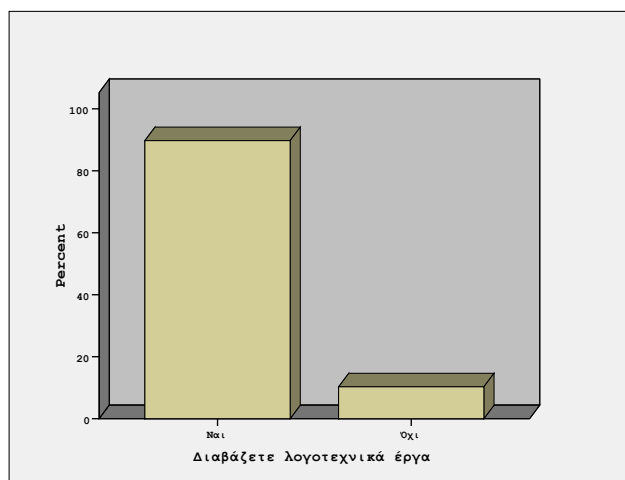
Πίνακας: 5. 8 Ποιες κατηγορίες θεωρείτε ελλιπείς;

Απαντήσεις	Προτίμηση	Συχνότητα	%
Καμία από τις παραπάνω	1	44	30%
Λογοτεχνία	2	18	12,3%
Θρησκεία	3	16	11%
Φιλοσοφία	4	11	7,5%
Καλές τέχνες	5	7	4,8%
Φυσικές επιστήμες	6	6	4,1%
Κοινωνικές επιστήμες	7	6	4,1%
Γλώσσα	8	5	3,4%

Βιογραφίες	9	5	3,4%
Εφαρμοσμένες επιστήμες	10	4	2,7%
Ποίηση	11	2	1,4%
Ιστορία	12	2	1,4%
Γενικά έργα	13	2	1,4%
Άλλο	14	2	1,4%

Ερώτηση: 3.3 Διαβάζεται λογοτεχνικά έργα;

Σύμφωνα με τις απαντήσεις το 89,7% απάντησε ότι διαβάζει λογοτεχνικά έργα, ενώ μόλις το 10,3% δεν διαβάζει λογοτεχνικά έργα.

Σχήμα: 5.10 Διαβάζετε λογοτεχνικά έργα

Ερώτηση: 3.4 Ενδιαφέρεστε περισσότερο για:

Σύμφωνα με τις απαντήσεις το μεγαλύτερο ποσοστό ενδιαφέρεται και για τις δύο (Ελληνική και ξένη λογοτεχνία) με ποσοστό 58,2% περισσότερο για Ελληνική λογοτεχνία ενδιαφέρεται το 21,9% και τέλος για ξένη λογοτεχνία ενδιαφέρεται το 11,6% των χρηστών .

Πίνακας: 5.9 Ενδιαφέρεστε περισσότερο για

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ελληνικά λογοτεχνία	32	21,9%
Ξένη Λογοτεχνία	17	11,6%
Και τα δύο	85	58,2%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 3.5 Τι είδους βιβλία προτιμάτε να διαβάζετε συνήθως;

Σύμφωνα με τις απαντήσεις το μεγαλύτερο ποσοστό 76% προτιμά να διαβάζει μυθιστορήματα, με ποσοστό 39,7% διηγήματα, το ποσοστό 24% προτιμά Νουβέλες, με 18,5% Αστυνομική Λογοτεχνία, Επιστημονικής φαντασίας προτιμά το 16,4%, Εφηβική

λογοτεχνία το 14,4%, Πεζογραφήματα προτιμά το 11,6%, Άλλου είδους βιβλία προτιμά να διαβάσει το 11%, και τέλος το 8,9% προτιμά Λογοτεχνικά Λευκώματα.

Πίνακας:5. 10 Τι είδους βιβλία προτιμάτε να διαβάσετε συνήθως

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Μυθιστορήματα	111	76%
Διηγήματα	58	39,7%
Νουβέλες	35	24%
Αστυνομική λογοτεχνία	27	18,5%
Επιστημονικής φαντασίας	24	16,4%
Εφηβική λογοτεχνία	21	14,4%
Πεζογραφήματα	17	11,6%
Άλλο	16	11%
Λογοτεχνικά λευκώματα	13	8,9%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 3.6 Υπάρχουν κάποια κριτήρια που σας κάνουν να διαβάσετε ένα βιβλίο;

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των χρηστών το μεγαλύτερο ποσοστό 93,2% επιλέγει να διαβάσει ένα βιβλίο σύμφωνα με το θέμα του, το 52,1% σύμφωνα με τον συγγραφέα του, το 28,1% σύμφωνα με την συμβουλή του βιβλιοθηκονόμου, το 27,4% σύμφωνα με την γνώμη φίλων ή συγγενών, το 21,2% σύμφωνα με την κριτική του, το 10,3% σύμφωνα με τον εκδοτικό του οίκο, το 9,6% σύμφωνα με τη μεγάλη του κυκλοφορία, το 7,5% αντίστοιχα σύμφωνα με το εξώφυλλο του και την μεταφορά του στον κινηματογράφο ή την τηλεόραση, το 5,5% σύμφωνα με την διαφήμιση που του έχει γίνει, και λιγότερα από 1% σύμφωνα με τον μικρό ή μεγάλο αριθμό των σελίδων, η τιμή του και κάτι άλλο

Πίνακας: 5. 11 Υπάρχουν κάποια κριτήρια που σας κάνουν να διαβάσετε ένα βιβλίο;

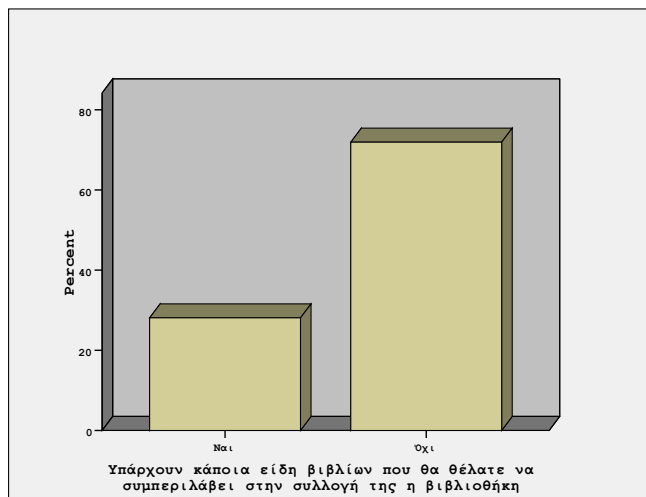
Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Το θέμα του	136	93,2%
Ο συγγραφέας	76	52,1%
Η συμβουλή του βιβλιοθηκονόμου	41	28,1%
Η γνώμη φίλων και	40	27,4%

συγγενών		
Η κριτική που διάβασαν για αυτό	31	21,2%
Ο εκδοτικός οίκος	15	10,3%
Η μεγάλη κυκλοφορία του	14	9,6%
Το εξώφυλλο	11	7,5%
Η μεταφορά του στον κινηματογράφο ή την τηλεόραση	11	7,5%
Η διαφήμιση που του έχει γίνει	8	5,5%
Άλλο	3	2,1%
Ο μικρός ή μεγάλος αριθμός των σελίδων	2	1,4%
Η τιμή του	1	0,7%
Δεν γνωρίζω	0	0%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 3.7 Υπάρχουν κάποια είδη βιβλίων που θα θέλατε να συμπεριλάβει στην συλλογή της η βιβλιοθήκη;

Σύμφωνα με το δείγμα το 28,1% απάντησε Ναι, ενώ το 71,9% απάντησε Όχι.

Καταλαβαίνουμε πως οι απαιτήσεις των χρηστών συνεχώς μεταβάλλονται και γίνονται επιτακτικότερες.

Σχήμα: 5.11 Υπάρχουν κάποια είδη βιβλίων που θα θέλατε να συμπεριλάβει στην συλλογή της η βιβλιοθήκη

Ερώτηση 3.9 Σας ενδιαφέρει το πληροφοριακό υλικό(εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά);

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 65,8% απάντησε ότι ενδιαφέρεται για το πληροφοριακό υλικό, ενώ μόλις το 34,2% δεν ενδιαφέρεται. Είναι γεγονός, πως για την διεκπαιρέωση των

εργασιών αλλά και την εύρεση πληροφοριών, το πληροφοριακό υλικό θεωρείται το πιο κατάλληλο.

Πίνακας: 5. 12 Σας ενδιαφέρει το πληροφοριακό υλικό

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	96	65,8%
Όχι	50	34,2%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση 3.10 Αν ναι θεωρείται ότι μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σας;

Από το δείγμα μας διακρίνεται πως μόλις το 60,3% απάντησε Ναι, το 5,5% όχι, και μόλις το 1,4% Εν μέρει

Πίνακας: 5. 13 Αν ναι θεωρείται ότι μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σας;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	88	60,3%
Όχι	8	5,5%
Εν μέρει	2	1,4%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 3. 12 Γνωρίζετε ότι η βιβλιοθήκη διαθέτει για το αναγνωστικό κοινό της συλλογή περιοδικών, την οποία μπορείτε να διαβάσετε στο χώρο του αναγνωστηρίου;

Από το δείγμα διακρίνουμε πως το 64,4% γνωρίζει για την συλλογή περιοδικών, ενώ το 34,2% δεν γνωρίζει.

Πίνακας: 5. 14 Γνωρίζετε για τη συλλογή περιοδικών

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	94	64,4%
Όχι	50	34,2%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 3. 13 Θεωρείται ότι η συλλογή των περιοδικών είναι επαρκής;

Το 61% των χρηστών απάντησε πως δεν χρησιμοποιεί την συλλογή, το 13% πως δεν την θεωρεί επαρκείς, ενώ μόλις το 11% θεωρεί ότι η συλλογή των περιοδικών είναι επαρκείς.

Από τα παραπάνω, καταλαβαίνουμε πως οι τίτλοι της συλλογής των περιοδικών πρέπει να ανανεωθούν με νέους τίτλους.

Πίνακας: 5. 15 Θεωρείται ότι η συλλογή των περιοδικών είναι επαρκής;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Δεν τη χρησιμοποιώ	89	61%
Όχι	19	13%
Ναι	16	11%
Σύνολο	124	85%

Ερώτηση: 3.15 Ποιες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες προτιμάτε για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών;

Από τις θεματικές κατηγορίες ως 1^η προτίμηση του κοινού με 15% ξεχωρίζουν η Οικογένεια και η Διακόσμηση, Έπειτα, με 14% και 13% αντίστοιχα, η Μαγειρική και ο Άνθρωπος.

Τέλος, από 12% έχουν η Φύση και η Οικολογία. Παρότι οι υπόλοιπες θεματικές κατηγορίες συγκεντρώνουν μικρότερα ποσοστά, δεν πρέπει να τις παραλείψουμε.

Πίνακας: 5. 16 Ποιες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες προτιμάτε για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών;

Κατηγορίες Περιοδικών	Προτίμηση	Συχνότητα	%
Οικογένεια	1	22	15%
Διακόσμηση	2	21	15%
Μαγειρική	3	20	14%
Άνθρωπος	4	19	13%
Φύση	5	17	12%
Οικολογία	6	17	12%
Μεταφυσική	7	15	11%
Ψυχαγωγία	8	12	8%
Τεχνολογία	9	6	4%
Τοπικά	10	5	4%
Κυνήγι	11	2	2%
Άλλο	12	0	0%

5. 1. 1. 4 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ερώτηση: 4. Παρακαλώ πείτε μας την γνώμη σας σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης.

Σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης, το κοινό συμφωνεί απόλυτα κατά το μεγαλύτερο του ποσοστό (από 73% έως 96%). Ωστόσο, το γεγονός ότι υπάρχουν αρκετά ποσοστά και στις υπόλοιπες επιλογές μας προβληματίζουν και μας οδηγούν σε σκέψεις σχετικά με την λειτουργία της βιβλιοθήκης. Για παράδειγμα, στην ερώτηση “Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία” η απάντηση “Συμφωνώ Εν μέρει” πήρε 21% ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό. Όπως και η ερώτηση “Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο να είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη το Σάββατο;” Η απάντηση συμφωνώ απόλυτα, και συμφωνώ εν μέρει πήραν από 24% και 14% αντίστοιχα, αλλά και ποσοστά 30% και 21% που δηλώνουν την ουδετερότητά τους και που διαφωνούν απόλυτα αντίστοιχα.

Πίνακας: 5. 17 Παρακαλώ πείτε μας την γνώμη σας σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης.

Ερωτήσεις	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Η θέση της βιβλιοθήκης στο Δήμο είναι η κατάλληλη	84%	11%	2%	2%	1%
Η πενθήμερη λειτουργία της Βιβλιοθήκης είναι επαρκής	73%	10%	9%	6%	4%
Η θερμοκρασία στη Βιβλιοθήκη είναι φυσιολογική	82%	12%	7%	0%	0%
Ο φωτισμός στη Βιβλιοθήκη είναι επαρκής	88%	9%	3%	1%	0%
Στο χώρο της Βιβλιοθήκης νιώθω ασφαλής	89%	7%	4%	0%	1%
Οι χώροι της Βιβλιοθήκης είναι καθαροί	96%	2%	2%	0%	0%
Στους χώρους της Βιβλιοθήκης υπάρχει τάξη	95%	4%	2%	0%	0%
Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία	75%	22%	2%	2%	0%
Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο να είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη το Σάββατο;	24%	14%	30%	13%	21%

5. 1. 1. 5. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ερώτηση: 4.2 Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζετε;

Από τις απαντήσεις διακρίνουμε, πως όλα τα μέλη γνωρίζουν την υπηρεσία του δανεισμού. Όσον αφορά τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης: “χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών” και “μελέτη αρχείου με παλιές εκδόσεις”, με ποσοστά 32,9% και το 29,5% αντίστοιχα, θα λέγαμε πως αφορούν συγκεκριμένες ομάδες μελών όπως μαθητές ή γονείς για διεκπαιρέωση εργασιών και ερευνητές για την δεύτερη. Αλλά σχετικά, με τις “προτάσεις βιβλιογραφίας” τις “κρατήσεις βιβλίων” και το “ιστορικό αρχείο” που πήραν ως απάντηση όχι με ποσοστά 25, 3%, 15,1% και 21,9% αντίστοιχα, θα λέγαμε πως η βιβλιοθήκη στο μέλλον θα πρέπει, να βρει καλύτερους τρόπους ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τις υπηρεσίες της.

Πίνακας: 5. 18 Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζετε;

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΓΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρήση αναγνωστηρίου	97,3%	2,7%
Δανεισμός υλικού	100%	
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)	97,9%	2,1%
Προτάσεις βιβλιογραφίας (π.χ. σταντ με προτεινόμενα βιβλία)	74,7%	25,3%
Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις(π.χ εκθετήριο)	69,9%	29,5%
Κράτηση βιβλίων	84,9%	15,1%
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών	67,1%	32,9%
Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού	78,1%	21,9%
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)	97,9%	2,1%

Ερώτηση: 4.3 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείτε περισσότερο;

Από τα ποσοστά οι 3οι πρώτες προτιμήσεις του κοινού είναι οι εξής: Δανεισμός υλικού, Χρήση αναγνωστηρίου και Ανανέωση βιβλίων, με ποσοστά 85,6%, 24% και 14% αντίστοιχα. Και οι υπόλοιπες υπηρεσίες είναι εξίσου σημαντικές αν και πήραν χαμηλότερα ποσοστά.

Πίνακας: 5. 19 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείτε περισσότερο;

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Προτίμηση	Συχνότητα	%
Δανεισμός υλικού	1	125	85,6%
Χρήση αναγνωστηρίου	2	35	24,0%
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)	3	20	13,7%
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών	4	15	10,3%
Πρόταση βιβλιογραφίας (π.χ. σταντ με προτεινόμενα βιβλία)	5	14	9,6%
Κράτηση βιβλίων	6	13	8,9%

Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού	7	7	4,8%
Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις (π.χ εκθετήριο)	8	2	1,4%

Ερώτηση: 4.4 Παρακαλώ αξιολογήστε τις παρακάτω υπηρεσίες

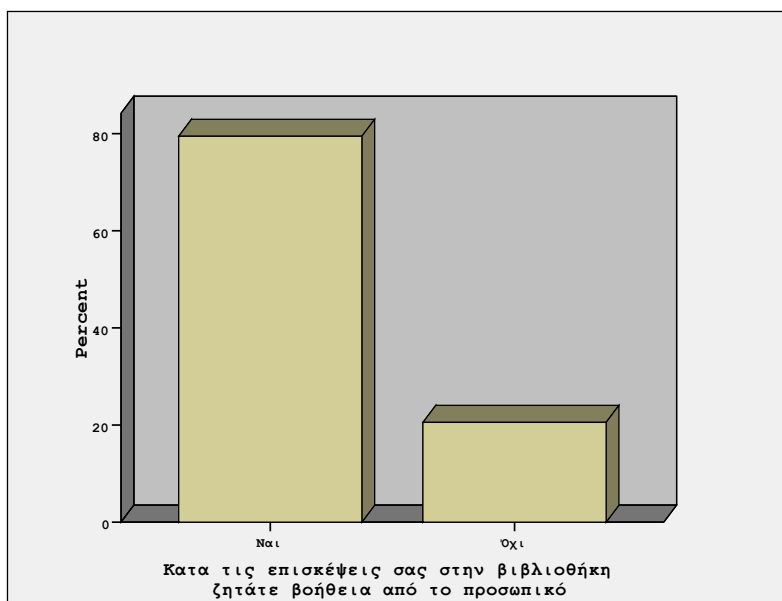
Παρατηρούμε πως όλες σχεδόν οι υπηρεσίες σύμφωνα με την γνώμη του κοινού είναι πολύ καλές. Ωστόσο, διακρίνουμε και ορισμένα ποσοστά και στις υπόλοιπες απαντήσεις. Για παράδειγμα, όσον αφορά την “χρήση αναγνωστηρίου” το 13% την θεωρεί καλή και το 3,4% μέτρια. Επίσης, σχετικά με τις “προτάσεις βιβλιογραφίας” τα ποσοστά που την θεωρούν καλή, μέτρια, κακή, και πολύ κακή είναι με 11%, 6,2% και 0,7% και 1,4% αντίστοιχα. Ακόμη, την χρήση ιστορικού αρχείου πολύ καλή την θεωρεί το 16,4%, καλή το 12,3% και μέτρια το 3,4%.

Πίνακας: 5. 20 Παρακαλώ αξιολογήστε τις παρακάτω υπηρεσίες

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Πολύ καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Πολύ κακή
Χρήση αναγνωστηρίου	45,9%	13%	3,4%	0%	0%
Δανεισμός υλικού	78,1%	11%		0%	0%
Πρόταση βιβλιογραφίας	26,7%	10,3%	6,2%	0,7%	1,4%
Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις	15,1%	8,9%	4,8%	0%	0%
Κράτηση βιβλίων	17,1%	4,1%		0%	0%
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών	24%	8,9%	3,4%	1,4%	0,7%
Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού	16,4%	12,3%	3,4%	0%	0,7%
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)	20,5%	8,2%	0,7%	0%	0%

Ερώτηση: 4.5 Κατά τις επισκέψεις σας στην βιβλιοθήκη ζητάτε βοήθεια από το προσωπικό;

Σύμφωνα με την έρευνα το 80% των χρηστών ζητούν βοήθεια από το προσωπικό, ενώ το 20% δεν ζητούν βοήθεια. Το ποσοστό 20% που δεν ζητάει βοήθεια από το προσωπικό μας δείχνει είτε ότι το κοινό έχει εξοικειωθεί με την συλλογή της βιβλιοθήκης αρκετά, είτε ότι το προσωπικό χρειάζεται διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης του κοινού.

Σχήμα: 5. 12 Κατά τις επισκέψεις σας στην βιβλιοθήκη ζητάτε βοήθεια από το προσωπικό

Ερώτηση: 4.7 Παρακαλώ αξιολογήστε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση του προσωπικού σε σχέση με διάφορες παραμέτρους διακρίνουμε τα εξής: τα μεγαλύτερα ποσοστά συγκεντρώνονται στις απαντήσεις “συμφωνώ απόλυτα”, ωστόσο τα μικρότερα ποσοστά που συγκεντρώνονται και στις άλλες απαντήσεις, δίνουν το κίνητρο για συνεχής βελτίωση και καλύτερευση παροχής υπηρεσιών από μεριάς του προσωπικού.

Πίνακας: 5. 21 Παρακαλώ αξιολογήστε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό	91,8%	4,8%	1,4%	2,1%	0%
Οι απαντήσεις που λαμβάνω από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι σαφείς και έγκυρες	93,8%	3,4%	0,7%	2,1%	0%
Ο χρόνος αναμονής στον πάγκο εξυπηρέτησης κοινού είναι αποδεκτός	99,3%	0,7%	0%	0%	0%

Είμαι ικανοποιημένος από τη πολιτική που ισχύει για τη φωτοτύπηση π.χ. εκτός Βιβλιοθήκης	48,6%	11,6%	34,9%	2,1%	2,7%
Γενικά είμαι ευχαριστημένος - η από τις υπηρεσίες που παρέχονται στη Βιβλιοθήκη	90,4%	8,9%	0%	0%	0,7%

Ερώτηση: 4.8 Έχετε συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση στο χώρο της βιβλιοθήκης;

Σχετικά με το θέμα των εκδηλώσεων, διακρίνουμε μία μεγάλη αποχή του κοινού με 74,7% από τις εκδηλώσεις. Ενώ μόλις το 25,3% έχει συμμετάσχει σε κάποια εκδήλωση.

Πίνακας: 5. 22 Έχετε συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση στο χώρο της βιβλιοθήκης

Απαντήσεις		Συχνότητα	%
	Ναι	37	25,3%
	Όχι	109	74,7%
	Σύνολο	146	100%

Ερώτηση: 4.9 Αν ναι, είστε ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης;

Η απάντηση ήταν Θετική, για όσους συμμετείχαν σε κάποια εκδήλωση με 19%.

Πίνακας: 5. 23 Αν ναι, είστε ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης

Απαντήσεις		Συχνότητα	%
	Ναι	28	19%

5. 1. 1. 6 ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Ερώτηση: 5. Προς ποια κατεύθυνση νομίζετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας;

Στο κομμάτι των βελτιώσεων με απάντηση ως πολύ σημαντική, το ενδιαφέρον του κοινού επικεντρώνεται στα παρακάτω: Αύξηση του προϋπολογισμού της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της ” με ποσοστό 76%, Ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με

ειδικές ανάγκες ” με 62,3%, Σεμινάρια ” με ποσοστό, 40,4% “Δωρεάν χρήση Η/Υ πρόσβαση στο διαδίκτυο ” με 48,6%, “ Αυτοματοποίηση υπηρεσιών ” με 39%“, “ Εκδηλώσεις ” με ποσοστό 39% , “Οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών ” με ποσοστό 37,7%“, “Δυνατότητα φωτοτύπησης του υλικού της βιβλιοθήκης από την ίδια με ποσοστό” 37,7% “ Κινητές βιβλιοθήκες για τις απομακρυσμένες περιοχές ” με ποσοστό 37%“ Πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών ” με ποσοστό 31,5% (περαιτέρω ανάλυση θα δοθεί στα συμπεράσματα)

Πίνακας: 5. 24 Προς ποια κατεύθυνση νομίζετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας;

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Καθόλου σημαντική	Μέτρια σημαντική	Είμαι ουδέτερος/η	Σημαντική	Πολύ σημαντική
Αύξηση του προϋπολογισμού της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της	0%	0,7%	6,8%	15,8%	76%
Ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες	0,7%	5,5%	5,5%	25,3%	62,3%
Δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο	4,1%	6,8%	14,4%	25,3%	48,6%
Σεμινάρια	2,7%	2,7%	25,3%	27,4%	40,4%
Αυτοματοποίηση υπηρεσιών	6,8%	8,2%	17,8%	27,4%	39%
Εκδηλώσεις	0,7%	3,4%	26,7%	29,5%	39%
Δυνατότητα φωτοτύπησης του υλικού της βιβλιοθήκης από την ίδια	0%	9,6%	25,3%	26,7%	37,7%
Οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών	1,4%	6,8%	26,7%	26,7%	37,7%
Κινητές βιβλιοθήκες για τις απομακρυσμένες περιοχές	4,8%	1,4%	21,9%	34,2%	37%
Πληροφορίες από το τηλέφωνο	0,7%	15,1%	19,9%	28,1%	35,6%
Πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών	5,5%	11%	20,5%	30,8%	31,5%

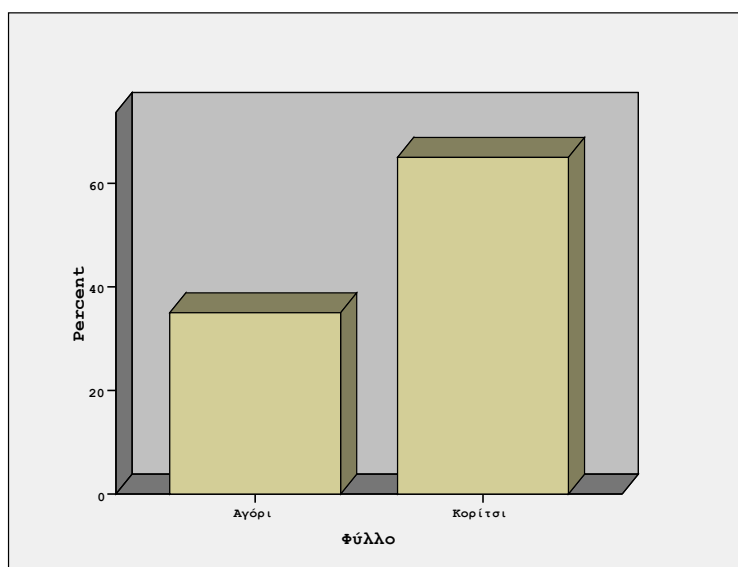
Ανθρώπους που σας βοηθούν να διαβάσετε	9,6%	16,4%	26%	19,2%	28,1%
--	------	-------	-----	-------	-------

5. 1. 2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

5. 1. 2. 1 ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ

Ερώτηση: 1. Είσαι:

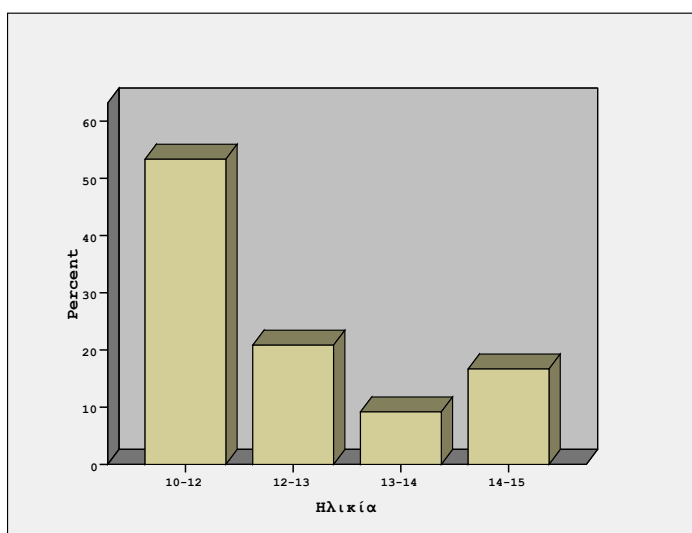
Σύμφωνα με το δείγμα μας το 65% είναι κορίτσια ενώ το 42% είναι αγόρια. Εδώ δεν έχουμε μεγάλες αποκλίσεις όσον αφορά το φύλλο.

Σχήμα 5. 13 Το Φύλλο σου

Ερώτηση: 1.1 Ηλικία:

Σύμφωνα με το δείγμα μας 53,3% είναι 10-12 ετών, το 20,8% είναι ηλικίας 12-13, το 16,7% είναι ηλικίας από 14-15, και τέλος με 9,2% είναι από 13-14 ετών.

Σχήμα: 5. 14 Η ηλικία

Ερώτηση: 1.2 Ποια είναι η εθνικότητα σου;

Από το δείγμα διακρίνουμε με ποσοστό 86,7% να έχουν Ελληνική καταγωγή, με 7,5% Αλβανική, με 5% Ρωσική και με 0,8% κάποια άλλη. Από το δείγμα παρατηρήσαμε πως υπάρχουν και κάποια ποσοστά παιδιών με διαφορετική, εθνικότητα από την Ελληνική.

Πίνακας: 5. 25 Ποια είναι η εθνικότητα σου;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ελληνική	104	86,7%
Αλβανική	9	7,5%
Ρωσική	6	5%
Άλλη	1	0,8%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση 1.3 Η μητρική σου γλώσσα είναι;

Σύμφωνα με το δείγμα μας με ποσοστό 83,3% έχουν μητρική γλώσσα την Ελληνική ενώ με 16,6 κάποια άλλη.

Πίνακας: 5. 26 Η μητρική σου γλώσσα είναι

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ελληνική	100	83,3%
Άλλη	20	16,7%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση 1.4 Γνωρίζεις κάποια ξένη γλώσσα; Αν ναι ποια είναι αυτή;

Σύμφωνα με το δείγμα το 94% γνωρίζει Αγγλικά, το 28% Γερμανικά, το 22% Γαλλικά, το 16% Ρωσικά, και κάποια άλλη γλώσσα το 3%. Από το δείγμα διακρίνεται πως σχεδόν όλα τα παιδιά είναι γνώστες της Αγγλικής γλώσσας.

Πίνακας: 5. 27 Γνωρίζεις κάποια ξένη γλώσσα; Αν ναι ποια είναι αυτή;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Αγγλικά	112	94%
Γερμανικά	33	28%
Γαλλικά	26	22%
Ρωσικά	19	16%
Άλλο	4	3%
Σύνολο	146	100%

Ερώτηση 1.5 Είσαι μέλος της βιβλιοθήκης;

Σύμφωνα με το δείγμα μας με συντριπτική πλειοψηφεί το 99% δηλώνει πως είναι μέλος της βιβλιοθήκης, ενώ μόλις το 2% δεν είναι.

Πίνακας: 5. 28 Είσαι μέλος της βιβλιοθήκης;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	118	98%
Όχι	2	2%
Σύνολο	120	100,0%

Ερώτηση 1.6 Πόσο συχνά επισκέπτεσαι την βιβλιοθήκη;

Άξιο θαυμασμού αποτελεί το γεγονός πως οι μικροί αναγνώστες επισκέπτονται αρκετά συχνά την βιβλιοθήκη. Αφού μόλις το 30% έρχεται τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες, το 28,3% Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα, το 24,2%. Τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα το 11,7% Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα, το 4,2% Σπάνια και τέλος από 0,8% έχουμε Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 3 μήνες και ποτέ. Το παραπάνω δείχνει πως η βιβλιοθήκη πρέπει να συνεχίσει την καλή προσπάθεια, έτσι ώστε τα ποσοστά αυτά να παραμείνουν σταθερά και στο μέλλον.

Πίνακας: 5. 29 Πόσο συχνά επισκέπτεσαι την βιβλιοθήκη;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες	36	30,0
Τουλάχιστον 1 φορά την εβδομάδα	34	28,3

Τουλάχιστον 3 φορές την εβδομάδα	29	24,2
Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα	14	11,7
Σπάνια	5	4,2
Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 3 μήνες	1	,8
Ποτέ	1	,8
Σύνολο	120	100,0

Ερώτηση 1.7 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

Σύμφωνα με το δείγμα μας, το 84,2% επισκέπτεται την βιβλιοθήκη για να διαβάσει εξωσχολικά βιβλία, το 70% για να πάρει πληροφορίες σχετικά με την εργασία του, το 17,5% για να συζητήσει με τους φίλους του, το 13,3% για να διαβάσει τα μαθήματα του, το 9,2% δήλωσε όλα τα παραπάνω, και το 5% έρχεται για να κάνει νέους φίλους.

Πίνακας: 5. 30 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Για να διαβάσεις εξωσχολικά βιβλία	101	84,2%
Για να πάρεις πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου	84	70%
Να συζητήσεις με τους φίλους σου	21	17,5%
Να διαβάσεις τα μαθήματα σου	16	13,3%
Όλα τα παραπάνω	11	9,2%
Να γνωρίσεις νέους φίλους	6	5%

1.8 Εάν έρχεσαι για πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου, πόσο σε βοηθάει η βιβλιοθήκη σε αυτό;

Σύμφωνα με το δείγμα μας 54,2% πιστεύει ότι η βιβλιοθήκη τον βοηθάει αρκετά στις εργασίες του, 40% απάντησε Σημαντικά, 4,2% καθόλου, και από 0,8% μέτρια και καλά.

Πίνακας: 5. 31 Εάν έρχεσαι για πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου, πόσο σε βοηθάει η βιβλιοθήκη σε αυτό

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Αρκετά	65	54,2%
Σημαντικά	48	40%

	Καθόλου	5	4,2%
	Μέτρια	1	0,8%
	Καλά	1	0,8%
	Σύνολο	120	100%

5. 1. 2. 2 ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

Ερώτηση 2. Βρίσκεις το εξωσχολικό διάβασμα:

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 60,8% βρίσκει το εξωσχολικό διάβασμα Διασκεδαστικό, το 47% εύκολο, το 5% Βαρετό, και τέλος το 3,3% δύσκολο

Πίνακας: 5. 32 Βρίσκεις το εξωσχολικό διάβασμα:

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Διασκεδαστικό	73	60,8%
Εύκολο	57	47%
Βαρετό	6	5%
Δύσκολο	4	3,3%
Σύνολο	120	100%

2.1 Μπορείς να βρεις τα βιβλία που σε ενδιαφέρουν στην βιβλιοθήκη;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 85% απάντησε Ναι, το 12,5% Εν μέρει ενώ το 2,5% όχι.

Έτσι, σύμφωνα με τα παραπάνω ποσοστά η βιβλιοθήκη πρέπει να ενημερώνει συχνά το υλικό της με όσο το δυνατόν πιο πρόσφατες εκδόσεις. Αυτό βέβαια συνεπάγεται και με άμεση αύξηση του προϋπολογισμού της για να γίνει το παραπάνω εφικτό.

Πίνακας: 5. 33 Μπορείς να βρεις τα βιβλία που σε ενδιαφέρουν στην βιβλιοθήκη;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	102	85,0%
Όχι	3	2,5%
Εν μέρει	15	12,5%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.3 Εκτός από τα βιβλία τι άλλο υλικό χρησιμοποιείς στην βιβλιοθήκη;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 85% χρησιμοποιεί εντός της βιβλιοθήκης, εγκυκλοπαίδειες, το 17,5% Λεξικά, το 10,8% κάτι άλλο και τέλος το 8,3% Περιοδικά. Παρατηρούμε, πως οι εγκυκλοπαίδειες χρησιμοποιούνται κατά πολύ περισσότερο από ότι το άλλο πληροφοριακό υλικό.

Πίνακας: 5. 34 Εκτός από τα βιβλία τι άλλο υλικό χρησιμοποιείς στην βιβλιοθήκη

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Εγκυκλοπαίδειας	102	85%
Λεξικά	21	17,5%
περιοδικά	10	8,3%
Άλλο	13	10,8%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.4 Τι προτιμάς να διαβάζεις όταν έχεις ελεύθερο χρόνο;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 70,8% στον ελευθερό του χρόνο διαβάζει λογοτεχνικά βιβλία, το 45% Κόμικς, το 25,8% διαβάζει διάφορα περιοδικά, το 19,2% Αθλητικές εφημερίδες, και το 11,7% κάτι άλλο Αυτό μας δείχνει πως η βιβλιοθήκη ίσως στο μέλλον θα έπρεπε να εντάξει ή εμπλουτίσει αν όχι όλες αλλά κάποιες από τις παραπάνω κατηγορίες.

Πίνακας: 5. 35 Τι προτιμάς να διαβάζεις όταν έχεις ελεύθερο χρόνο;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Λογοτεχνικά βιβλία	85	70,8%
Κόμικς (γενικά, εικονογραφημένες ιστορίες)	54	45%
Περιοδικά διάφορα	31	25,8%
Αθλητικές εφημερίδες	23	19,2%
Μήπως κάτι άλλο	14	11,7%
Σύνολο	120	100,0

Ερώτηση: 2.5 Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 45,8% προτιμά να διαβάζει περιπέτειες επιστημονικής φαντασίας, το 43,3% διάφορες περιπέτειες, το 39,2% παραμύθια, το 33,3% επιστημονικά και εγκυκλοπαιδικά περίεργα, το 24,2% ιστορίες διδακτικές, το 16,7% ταξιδιωτικές εντυπώσεις, το 16,7% βιογραφίες, το 14,2% ποιήματα, και τέλος το 13,3% κάτι άλλο

Πίνακας: 5. 36 Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Περιπέτειες επιστημονικής φαντασίας	55	45,8%
Διάφορες περιπέτειες	52	43,3%
Παραμύθια	47	39,2%
Επιστημονικά και εγκυκλοπαιδικά περίεργα	40	33,3
Ιστορίες διδακτικές	29	24,2%
Ταξιδιωτικές εντυπώσεις	20	16,7%
Τη ζωή και το έργο σπουδαίων ανθρώπων(βιογραφίες)	20	16,7%

Ποιήματα	17	14,2%
Άλλο	16	13,3

Ερώτηση: 2.6 Ποιο από τα είδη γραπτού λόγου σ' αρέσει περισσότερο;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 83,4% αρέσει περισσότερο τα μυθιστορήματα, το 40,3% την εικονογραφημένη διήγηση, το 26,3% το διήγημα, το 14,2% την ποίηση και τέλος με 2,5% κάτι άλλο Σύμφωνα με τα παραπάνω ποσοστά το κοινό προτιμά κατά πολύ περισσότερο, τα μυθιστορήματα.

Πίνακας: 5. 37 Ποιο από τα είδη γραπτού λόγου σου αρέσει περισσότερο;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Μυθιστόρημα	100	83,4%
Εικονογραφημένη διήγηση	49	40,3%
Διήγημα	32	26,3%
Ποίηση	17	14,2%
Άλλο	3	2,5%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.7 Προτιμάς οι ήρωες ενός βιβλίου να είναι:

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 68,3% προτιμά οι ήρωες ενός βιβλίου να είναι και ενήλικοι και παιδιά της ηλικίας του, το 26,7% προτιμά παιδιά της ηλικίας του, ενώ μόλις το 55 προτιμά οι ήρωες να είναι ενήλικοι. Τα παραπάνω, σε συνάρτηση με τις ηλικίες των χρηστών που απάντησαν μας οδηγούν στο γεγονός, πως πολλοί από τους εφήβους (14-15 ετών) αλλά και χρήστες μικρής ηλικίας (10 ετών) προτιμούν οι ήρωες να είναι παιδιά της ηλικίας τους.

Πίνακας: 5. 38 Προτιμάς οι ήρωες ενός βιβλίου να είναι:

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Και τα δύο	82	68,3%
Παιδιά της ηλικίας σου	32	26,7%
Ενήλικοι	6	5,0%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.9 Χρησιμοποιείς CD ROM ή DVD;

Από το δείγμα μας διακρίνουμε πως το 84% των παιδιών χρησιμοποιούν CD ROM ή DVD, ενώ μόλις το 16% δεν χρησιμοποιεί. Είναι ολοφάνερο πως η βιβλιοθήκη στο μέλλον πρέπει να διαθέτει στο κοινό της και ψηφιακό υλικό.

Πίνακας: 5. 39 Χρησιμοποιείς CD ROM ή DVD;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	101	84%
Όχι	19	16%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.10 Θα ήθελες η βιβλιοθήκη να σου παρέχει υλικό σε μορφή Cd-Rom ή DVD;

Από το δείγμα συμπεραίνουμε πως το 84% θα ήθελε η βιβλιοθήκη να του παρέχει Cd-Rom ή DVD ενώ μόλις το 16% δεν θα ήθελε. Εδώ παρατηρήσαμε πως χρήστες που χρησιμοποιούν ήδη Cd-Rom ή DVD, θέλουν από την βιβλιοθήκη να τους το παρέχει επίσης, σε αντίθεση βέβαια με εκείνους που δεν χρησιμοποιούν ήδη κάποιο ψηφιακό υλικό.

Πίνακας: 5. 40 Θα ήθελες η βιβλιοθήκη να σου παρέχει υλικό σε Μορφή CDROM ή DVD

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	101	84%
Όχι	19	16%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.11 Αν ναι ποιο θα ήταν το περιεχόμενό του;

Σύμφωνα με το δείγμα μας το 63,3% θα ήθελε το περιεχόμενο να είναι Ντοκιμαντέρ, το 47,5% να αφορά πληροφορίες σχετικά με την εργασία του, το 40,8% μουσική, το 55,8% κινηματογράφο, και τέλος το 4,2% κάτι άλλο. Παρατηρούμε, πως ως πρώτη επιλογή του κοινού είναι το Ντοκιμαντέρ.

Πίνακας: 5. 41 Αν ναι ποιο θα ήταν το περιεχόμενό του;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ντοκιμαντέρ	76	63,3%
Πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου	57	47,5%
Μουσική	49	40,8%
Κινηματογράφο	67	55,8%
Άλλο.	5	4,2%
Σύνολο	120	100%

Ερώτηση: 2.12 Διδάσκεσαι στο σχολείο ή σε κάποιο φροντιστήριο το μάθημα της πληροφορικής;

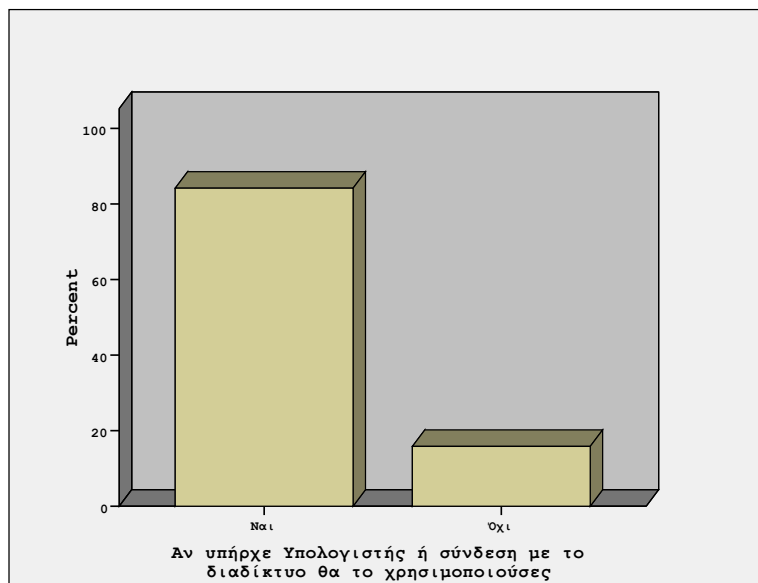
Από το δείγμα διακρίνουμε πως ένα μεγάλο ποσοστό των παιδιών 68,3% διαδίδασκετε Η/Υ, ενώ μόλις το 31,7% απάντησε όχι

Πίνακας: 5. 42 Διδάσκεισαι στο σχολείο ή σε κάποιο φροντιστήριο το μάθημα της πληροφορικής Πληροφορικής;

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	82	68,3
Όχι	38	31,7
Σύνολο	120	100,0

Ερώτηση: 2.13 Αν υπήρχε ηλεκτρονικός υπολογιστής ή σύνδεση με το διαδίκτυο στην βιβλιοθήκη θα τον χρησιμοποιούσες;

Από το δείγμα διακρίνουμε πως το 84,2% των παιδιών θα χρησιμοποιούσε Η/Υ, ενώ το 15,8% δεν θα τον χρησιμοποιούσε. Είναι εμφανές πως η βιβλιοθήκη πρέπει να εντάξει στις υπηρεσίες της στο μέλλον και την χρήση του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.

Σχήμα: 5. 15 Αν υπήρχε Υπολογιστής ή σύνδεση με το διαδίκτυο θα το χρησιμοποιούσες;

Ερώτηση: 2.14 Πόσες φορές από την αρχή της χρονιάς χρησιμοποιήσες υπολογιστή για να κάνεις τις παρακάτω δουλειές;

Από τα ποσοστά συμπεραίνουμε πως οι περισσότεροι χρήστες, με αρκετά μεγάλα ποσοστά χρησιμοποιούν περισσότερες από 3 φορές ηλεκτρονικό Υπολογιστή για να ολοκληρώσουν διάφορες προσωπικές και μη εργασίες τους. Όπως για παράδειγμα, με 33% Είμαστε σίγουροι πως στο μέλλον τα ποσοστά αυτά θα αυξηθούν, από το γεγονός ότι η τεχνολογία έχει εισβάλει κατά πολύ στη ζωή μας.

Πίνακας: 5. 43 Πόσες φορές από την αρχή της χρονιάς χρησιμοποίησες υπολογιστή για να κάνεις τις παρακάτω δουλειές

Απαντήσεις	Καμία	1-3	Περισσότερες από 3
Να γράφεις κάποια εργασία	44%	24%	33%
Να βρεις πληροφορίες για κάποια σχολική εργασία	43%	24%	34%
Να βρεις πληροφορίες για ένα θέμα που σε ενδιαφέρει προσωπικά ή να παίξεις κάποιο δικτυακό παιχνίδι	44%	34%	22%
Να στείλεις e- mail σε μαθητές άλλου σχολείου στα πλαίσια κάποιου προγράμματος του σχολείου	82%	12%	7%
Να στείλεις προσωπικό mail	84%	4%	13%
Για να δεις ένα CD-ROM με εκπαιδευτικό περιεχόμενο	43%	35%	23%

5. 1. 2. 3.ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ερώτηση: 3 Παρακαλώ πες μου τη γνώμη σου σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης.

Σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης, μεγάλο ποσοστό του κοινού 85,8% συμφωνεί απόλυτα και είναι γενικά ευχαριστημένο από τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτή. Επίσης, το κοινό θα επιθυμούσε η βιβλιοθήκη να παραμένει ανοιχτή και το Σάββατο με ποσοστό 45% αν και υπάρχουν και μεγάλα ποσοστά που είτε δηλώνουν την ουδετερότητά τους, είτε διαφωνούν εν μέρει και απόλυτα. Ακόμη, το 21,7% θεωρεί πως η πενθήμερη λειτουργία της Βιβλιοθήκης ίσως είναι ανεπαρκής αφού συμφώνησε εν μέρει και το 6,7% διαφωνεί εν μέρει, ωστόσο το 66% συμφωνεί απόλυτα. Ακόμη, το 65,8% συμφωνεί απόλυτα σχετικά με την ησυχία που επικρατεί στους χώρους των αναγνωστηρίων αλλά υπάρχουν και ορισμένα ποσοστά όπως το 19,2% που συμφωνεί εν μέρει και το 5,8% διαφωνεί εν μέρει. Εδώ και πάλι, θα προτείναμε περισσότερους χώρους αναγνωστηρίων για τους μικρούς αναγνώστες.

Πίνακας: 5. 44 Παρακαλώ πες μου τη γνώμη σου σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης

Ερωτήσεις	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Η θέση της βιβλιοθήκης στο Δήμο είναι η κατάλληλη;	80%	13,3%	0,8%	3,3%	2,5%
Η πενθήμερη λειτουργία της Βιβλιοθήκης είναι επαρκής;	65,8%	21,7%	2,5%	6,7%	3,3%
Η θερμοκρασία στη Βιβλιοθήκη είναι φυσιολογική;	84,2%	9,2%	1,7%	2,5%	2,5%
Ο φωτισμός στη Βιβλιοθήκη είναι επαρκής;	88,3%	6,7%	4,2%	0,8%	0%
Στο χώρο της Βιβλιοθήκης νιώθω ασφαλής;	91,7%	7,5%	0,8%	0%	0%
Οι χώροι της Βιβλιοθήκης είναι καθαροί;	89,2%	6,7%	2,5%	0%	1,7%
Στους χώρους της Βιβλιοθήκης υπάρχει τάξη;	81,7%	11,7%	4,2%	1,7%	,8%
Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία;	70,0%	19,2%	4,2%	5,8%	,8%
Γενικά, είμαι ευχαριστημένος/η από τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτή;	85,8%	10%	2,5%	0%	1,7%
Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο να είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη το Σάββατο;	45,0%	15%	15,8%	11,7%	12,5%

5. 1. 2. 4. ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ερώτηση: 4. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζεις;

Σχετικά με τις υπηρεσίες, θα λέγαμε πως η απάντηση "Ναι" συγκεντρώνει αρκετά μεγάλα ποσοστά, ωστόσο ίσως θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις "προτάσεις βιβλιογραφίας", όπου το 46,3% απάντησε "Όχι", και στο "ιστορικό αρχείο της βιβλιοθήκης", όπου το 45% απάντησε "Όχι" επίσης.

Πίνακας: 5. 45 Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζεις

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΓΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρήση αναγνωστηρίου	93,3%	6,7%
Δανεισμός υλικού	98,3%	1,7%
Χρήση πληροφοριακού υλικού	95,8%	4,2%
Προτάσεις βιβλιογραφίας	54,2%	46,3%
Κρατήσεις βιβλίων	86,7%	13,3%
Χρήση του ιστορικού αρχείου της βιβλιοθήκης	55 %	45%
Χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών	84,2%	15,8%
Ανανέωση βιβλίων	86,7%	13,3%

Ερώτηση: 4.1 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείς περισσότερο;

(Σημείωσε με σειρά προτεραιότητας)

Σχετικά με τις υπηρεσίες το κοινό, ως πρώτη προτίμηση με ποσοστό 49,2% επέλεξε τον δανεισμό υλικού, με 33,3% την χρήση αναγνωστηρίου με 25,8% την χρήση πληροφοριακού υλικού ενώ με 20% την χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών.

Πίνακας: 5. 46 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείς περισσότερο; Σημείωσε με σειρά προτεραιότητας

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	%
Δανεισμός υλικού	1	59	49,2%
Χρήση αναγνωστηρίου	2	40	33,3%
Χρήση πληροφοριακού υλικού	3	31	25,8%
Χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών	4	24	20%
Κρατήσεις βιβλίων	5	16	13,3%
Προτάσεις βιβλιογραφίας	6	14	11,7%
Ανανέωση βιβλίων	7	14	11,7%
Χρήση του ιστορικού αρχείου της βιβλιοθήκης	8	10	8,3%

Ερώτηση: 4.2 Παρακαλώ αξιολόγησε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

Σχετικά με την αξιολόγηση του κοινού στην ερώτηση εάν το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό το ποσοστό 82,5% συμφωνεί απόλυτα, ωστόσο υπάρχει ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 10% το οποίο συμφωνεί εν μέρει, και μικρότερα ποσοστά που διαφωνούν εν μέρει. Ίσως το προσωπικό μέσω των διάφορων εκδηλώσεων να είχε την δυνατότητα να γνωριστεί καλύτερα με το κοινό αλλά και να υπάρξει ένας καλύτερος διάλογος επικοινωνίας με την συγκεκριμένη μερίδα κοινού. Ακόμη, μία μικρή δυσαρέσκεια διαφαίνεται στην ερώτηση “Είμαι ικανοποιημένος από τη πολιτική που ισχύει για τη φωτοτύπηση εντός Βιβλιοθήκης” όπου το 14,2% απάντησε εν μέρει το 9,2% διαφωνώ εν μέρει και απόλυτα 4,2%. Ίσως η βιβλιοθήκη θα έπρεπε να βρει κάποια λύση σχετικά με το θέμα της φωτοτύπησης για την μερίδα κοινού που αισθάνεται δυσαρεστημένη από την συγκεκριμένη υπηρεσία. Ακόμη, πρέπει να σημειώσουμε πως οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης πρέπει συνεχώς να βελτιώνονται καθώς το ποσοστό 15,8% συμφωνεί εν μέρει στην ερώτηση “Γενικά είμαι ευχαριστημένος από τις υπηρεσίες που παρέχονται στη Βιβλιοθήκη”. Τέλος, πρέπει να σημειώσουμε, πως η απάντηση Συμφωνώ απόλυτα σχετικά με την αξιολόγηση του προσωπικού πήρε τα μεγαλύτερα ποσοστά.

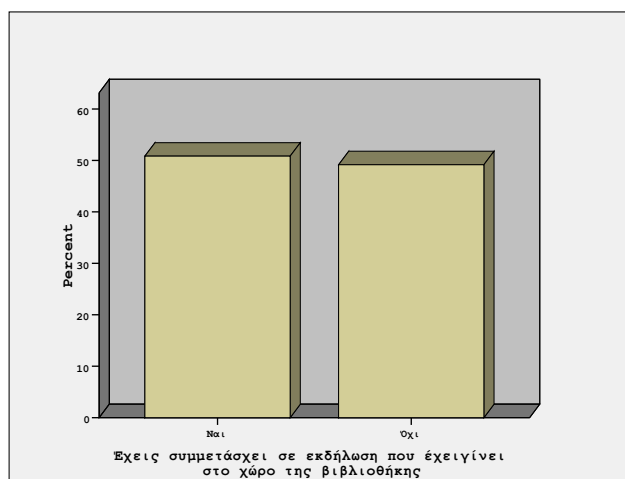
Πίνακας: 5. 47 Παρακαλώ αξιολόγησε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό	82,5%	10%	5%	1,7%	0,8%
Οι απαντήσεις που λαμβάνω από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι σαφείς και έγκυρες	83,3%	12,5%	1,7%	2,5%	0%
Ο χρόνος αναμονής στον πάγκο εξυπηρέτησης κοινού είναι αποδεκτός	76,7%	10,8%	7,5%	0%	5%
Είμαι ικανοποιημένος από τη πολιτική που ισχύει για τη φωτοτύπηση εντός Βιβλιοθήκης	58,3%	14,2%	14,2%	9,2%	4,2%

Γενικά είμαι ευχαριστημένος - η από τις υπηρεσίες που παρέχονται στη Βιβλιοθήκη	79,2%	15,8%	2,5%	1,7%	0,8%
---	-------	-------	------	------	------

Ερώτηση: 4.3 Έχεις συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση που έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης;

Από το δείγμα διακρίνουμε πως το 50,8% έχει συμμετάσχει σε εκδήλωση , ενώ το 49,2% απάντησε πως δεν έχει συμμετάσχει σε κάποια εκδήλωση. Γεγονός, αποτελεί πως η βιβλιοθήκη από την μέχρι τώρα δραστηριότητα της ξεχωρίζει στο θέμα των εκδηλώσεων όσον αφορά τις μικρές ηλικίες.

Σχήμα:5. 16 Έχεις συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση που έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης.

Ερώτηση: 4.4 Είσαι ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης;

Από το δείγμα διακρίνουμε πως το 40,8% που συμμετείχε σε εκδήλωση έχει μείνει ευχαριστημένο, ενώ μόλις το 5,8% δεν έμεινε ευχαριστημένο.

Πίνακας: 5. 48 Είσαι ικανοποιημένος από τον τρόπο οργάνωσης της εκδήλωσης

Απαντήσεις	Συχνότητα	%
Ναι	49	40,8%
Όχι	7	5,8%
Σύνολο	120	100%

5. 1. 2. 5 ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Ερώτηση: 5. Προς ποια κατεύθυνση νομίζεις ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σου;

Σχετικά με το θέμα των βελτιώσεων, το μεγαλύτερο ποσοστό 70% πιστεύει πως πρέπει να υπάρξει ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες, το 67,5% θέλει να αυξηθούν τα χρήματα της βιβλιοθήκης ώστε να υπάρξει βελτίωση τόσο στην συλλογή όσο και στις υπηρεσίες της. Επίσης, γεγονός αποτελεί πως οι μικροί αναγνώστες ενισχύουν την ιδέα με ποσοστό 55% για διοργάνωση λογοτεχνικών βραδιών αλλά και γενικά εκδηλώσεων στο χώρο της βιβλιοθήκης. Δεν μπορούμε να παραλείψουμε τα εξίσου σημαντικά ποσοστά του 51,7% για κινητές βιβλιοθήκες στις απομακρυσμένες περιοχές και το 50% για κινηματογραφικές προβολές. Τέλος, εξίσου σημαντικά είναι και τα υπόλοιπα ποσοστά τα οποία πιστεύουμε πως πρέπει να λάβει σοβαρά στο μέλλον η βιβλιοθήκη

Πίνακας: 5. 49 Προς ποια κατεύθυνση νομίζεις ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σου;

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Καθόλου σημαντική	Μέτρια σημαντική	Είμαι ουδέτερος /η	Σημαντική	Πολύ σημαντική
Δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο	10%	13,3%	6,7%	18,3%	51,7%
Αυτοματοποίηση υπηρεσιών	5%	12,5%	17,5%	30,8%	34,2%
Πληροφορίες από το τηλέφωνο	14,2%	17,5%	8,3%	25%	35%
Ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες	5,8%	4,2%	5%	15%	70%
Ανθρώπους που σας βοηθούν να διαβάσετε	10%	6,7%	16,7%	21,7%	45,%
Δυνατότητα φωτοτύπησης του υλικού της βιβλιοθήκης από την ίδια	5%	1,7%	15,8%	29,2%	48,3%
Κινητές βιβλιοθήκες για τις απομακρυσμένες περιοχές	0,8%	5,8%	14,2%	27,5%	51,7%
Πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών	3,3%	19,2%	6,7%	20,8%	50%

Αύξηση των χρημάτων της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της	8,3%	10,8%	13,3%		67,5%
Οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών	5,8%	9,2%	16,7%	13,3%	55%
Εκδηλώσεις	5%	10,8%	16,7%	13,3%	54,2%
Σεμινάρια	4,2%	4,2%	25,8%	22,5%	43,3%

5. 2. ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5. 2. 1. Απαντήσεις που έδωσαν οι χρήστες στο “ερωτηματολόγιο για μεγάλους”

Ερώτηση 1.5 Ποια είναι η εθνικότητα σας;

Ορισμένοι χρήστες της βιβλιοθήκης είναι άλλης εθνικότητας, όπως Αλβανικής, Γεωργιανής, και Αρμένικης.

Ερώτηση 1.6 Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα;

Η μητρική γλώσσα ενός ποσοστού των χρηστών είναι: Ρωσικά, Γεωργιανά, Αρμένικα Βουλγάρικα, Γερμανικά

Ερώτηση 1.7 Ποιες ξένες γλώσσες γνωρίζετε;

Το κοινό της βιβλιοθήκης γνωρίζει και τις παρακάτω γλώσσες:

Απάντηση: Ιταλικά, Ολλανδικά, Βουλγάρικα και Αλβανικά.

Ερώτηση 1.8 Επάγγελμα:

Υπήρξε χρήστης που απάντησε: ωρομίσθιος

Ερώτηση 1.9 Που διαθέτετε τον ελεύθερο χρόνο σας;

Ορισμένοι χρήστες απάντησαν τα παρακάτω: στην μαγειρική, στις δουλειές του σπιτιού, δεν υπάρχει ελεύθερος χρόνος, Σινεμά, Ηλεκτρονικός Υπολογιστής, και στο διαδίκτυο.

Ερώτηση 1.11 Αν ναι ορίστε τον σύλλογο(Πολιτιστικού, γονέων και κηδεμόνων κ.λ.π.)

Οι χρήστες στην παραπάνω ερώτηση απάντησαν ότι ανήκουν στους παρακάτω συλλόγους: Σαρακατσάνων, Ποντίων, Σμυρναίων και Μικρασιατών, Γονέων και κηδεμόνων, Χορωδίας, Χορευτικό σύλλογο, Πολιτικό σύλλογο, Σύλλογο εκπαιδευτικών, Κυνηγετικό σύλλογο, Πνευματικό σύλλογο, Πολιτιστικό σύλλογο, Φωτογραφική ομάδα, Θεατρική ομάδα, Ομάδα κοσμήματος.

Ερώτηση 2.2 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

Οι χρήστες απάντησαν πως επισκέπτονται την βιβλιοθήκη, για τους παρακάτω λόγους: για ψυχαγωγικούς λόγους, υλικό για το νηπιαγωγείο, αρέσει στην μικρή μου η διαδικασία να καθόμαστε στο τραπέζακι, να διαλέγουμε βιβλίο και να το διαβάζουμε, να διαβάζω στα παιδιά μου βιβλία, να απασχολούνται τα παιδιά μου στην παιδική βιβλιοθήκη

Ερώτηση 3.5 Τι είδους βιβλία προτιμάτε να διαβάζετε συνήθως;

Τα βιβλία που προτιμούν οι χρήστες είναι τα εξής: συναισθηματικά, τρόμου, μυστηρίου, παραμύθια για τα παιδιά μου, βιογραφίες, παιδική λογοτεχνία (θέατρο, ποίηση, παραμύθια), ποίηση, θεατρικά έργα, πολιτικού περιεχομένου

Ερώτηση 3.7 Υπάρχουν κάποια είδη βιβλίων που θα θέλατε να συμπεριλάβει στην συλλογή της η βιβλιοθήκη;

Τα βιβλία που θα ήθελαν οι χρήστες να συμπεριλάβει στη συλλογή της η βιβλιοθήκη είναι τα εξής: βιβλία που να μιλούν για τα παιδιά, την ψυχολογία τους, περισσότερους ξένους και Έλληνες κλασσικούς συγγραφείς, πολιτικά βιβλία, Καλλιτεχνικά (χορός, τραγούδι, μουσική), Για την κομμωτική και την ομορφιά, Φωτογραφία, Νευρολογίας, Περισσότερος ξενόπουλος, Βιογραφίες συνθετών (μουσικής), Ιστορικά και λογοτεχνικά, Παιδικό βιβλίο και παιδική λογοτεχνία, Θρησκευτικού περιεχομένου, Ξένη ποίηση, Μυθιστορήματα σε άλλη γλώσσα Παιδαγωγικού περιεχομένου, Ψυχολογίας και φιλοσοφίας, Βιβλία ειδικής αγωγής (δυσλεξία, νοητική στέρηση κ.λ.π.), Θέατρο παιδιών και ενηλίκων, Αγγλικά βιβλία κυρίως για παιδιά, Παιδικά βιβλία που να διαπραγματεύονται θέματα αυτογνωσίας, κοινωνικής μάθησης, διαφορετικότητας, Νομικής, Ταξίδια, Όμηρου Ευσταθιάδη και Κώστα Πολυράκη,

Ερώτηση 3.11 Αν όχι μπορείτε να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους θεωρείτε ότι το πληροφοριακό υλικό δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σας;

Οι χρήστες απάντησαν για τους παρακάτω λόγους: τα περισσότερα λεξικά δεν είναι ετυμολογικά, Είναι ελλιπές, Διαβάζω μόνο λογοτεχνικά βιβλία, Δεν αναζητώ πληροφορίες στη βιβλιοθήκη πιστεύω πως το διαδίκτιο είναι πιο εύχρηστο, Με κουράζουν, μ αρέσουν μόνο τα βιβλία.

Ερώτηση 3.14 Αν όχι έχετε να προτείνετε κάποιους τίτλους περιοδικών ή και εφημερίδων που θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν την συλλογή της βιβλιοθήκης;

Ορισμένοι από τους τίτλους περιοδικών που προτείνει το κοινό είναι οι εξής:

- Διαδρομές (στο χώρο της λογοτεχνίας για παιδιά ή νέους)
- Σύγχρονο νηπιαγωγείο
- Παιδί και νέοι γονείς
- Αρμονία
- yoga
- feng sui
- Vita
- Strange
- cogito

Ερώτηση 3.15 Ποιες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες προτιμάτε για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών;

Οι θεματικές κατηγορίες που προτιμά το κοινό για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών είναι οι εξής:

- υγεία
- διαφορετικότητα – ΑΜΕΑ
- παιδαγωγική
- πολιτικού περιεχομένου
- φωτογραφίας
- Ιστορικά
- ψυχολογία
- θρησκευτικού - διακονικού

Ερώτηση 4.6 Αν όχι για ποιους λόγους δεν ζητάτε την βοήθεια του προσωπικού;

Το κοινό έδωσε τις παρακάτω απαντήσεις σχετικά με το ερώτημα:

- Δεν χρειάστηκε
- εξυπηρετούμαι και μόνη μου
- έχω εξοικειωθεί με το υλικό της βιβλιοθήκης αρκετά οπότε δεν χρειάζεται
- έρχομαι για συγκεκριμένα βιβλία που γνωρίζω που είναι η θέση τους

Ερώτηση 4.8 Έχετε συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση στο χώρο της βιβλιοθήκης

4.9 Αν ναι ποια ήταν αυτή;

Το κοινό συμμετείχε στις παρακάτω εκδηλώσεις:

- ανάγνωση παραμυθιού σε παιδιά
- έκθεση πίνακα και κοσμήματος
- έκθεση βιβλίου
- κινηματογραφική προβολή

- εκδήλωση Χριστουγέννων

5. 2. 2. Απαντήσεις που έδωσαν οι χρήστες στις ανοιχτές ερωτήσεις στο “ερωτηματολόγιο για παιδιά”

Ερώτηση 1 Η τάξη σου:

Τα παιδιά απάντησαν ότι πηγαίνουν στις παρακάτω τάξεις:

- Τετάρτη Δημοτικού
- Πέμπτη Δημοτικού
- Έκτη Δημοτικού
- Πρώτη Γυμνασίου
- Δευτέρα Γυμνασίου
- Τρίτη Γυμνασίου

Ερώτηση 1.2 Ποια είναι η εθνικότητα σου;

Οι εθνικότητες που ανήκουν τα παιδιά είναι: Ρουμανική και η Γεωργιανή

Ερώτηση 1.3 Η μητρική σου γλώσσα είναι η:

Η μητρική γλώσσα των παιδιών πέρα της Ελληνικής είναι:

- Ρωσικά
- Γεωργιανά
- Αλβανικά
- Ποντιακά
- Ρουμάνικα

Ερώτηση 2.2 Ανέφερε μερικά από τα βιβλία που σου έχουν αρέσει:

-Όσον αφορά λογοτεχνικά έργα και παραμύθια τα παιδιά απάντησαν:

Το ημερολόγιο μιας πριγκίπισσας, Μικροί επιστήμονες (Ζωρζ Σαρή), εμένα με νοιάζει, ο γύρος του κόσμου σε 80 μέρες, Ανατριχίλες, Τρελαντώνης, το κορίτσι με τις δυο μητέρες, Χάρι Πότερ, Τουτς, ο θρύλος του Χούγια, το χρονικό της Νάρνια, Η αλίκη στη χώρα των θαυμάτων, Σταχτοπούτα, ο Μάγκας, παραμύθι χωρίς όνομα, χωρίς οικογένεια, μία σειρά από ατυχή γεγονότα, Η κλάρα και εγώ, Οι 5 φίλοι, Ματίλντα, τα ωραιότερα διηγήματα για παιδιά, Ο κόμης Μοντεχρίστο, ένα παιδί μετράει τ' άστρα, τον καιρό του Βυζαντίου, δέκα σάντουιτς με ιστορίες, η αλεπού και η κότα, email στον 7^ο ουρανό, Σόζεμς Λοτ, Ολιβερ, Τουιστ, επιστημονικής φαντασίας, η μικρή σιβηριάνα, ο διάβολος που φοράει prada, μου μαθένεται να χαμογελάω σας παρακαλώ, η εποχή των υακίνθων, κόρη σε τιμή ευκαιρίας, το

ταξιδιάρικο Μπλουτζίν, άρωμα καλοκαιριού, τα 88 ντολμαδάκια, τα 33 ροζ ρουμπίνια, βιβλία του Ροαλντ Νταλ, το ημερολόγιο μου (Αννα Φρανκ), στο γυμνάσιο, εφηβικά (γενικά)

Όσον αφορά τα επιστημονικά βιβλία τα παιδιά απάντησαν:

Για τα φίδια, τον ωκεανό, Η εξέλιξη του σύμπαντος, το βιβλίο του ρεκόρ Guinness, Ολυμπικοί αγώνες, Οδύσσεια.

Εδώ να σημειώσω πως βιβλία που είχαν την μεγαλύτερη προτίμηση από τα παιδιά είναι τα εξής: Ανατριχίλες, Χάρι Πότερ, Νάρνια, ο τρελαντώνης.

Ερώτηση 2.3 Εκτός από τα βιβλία τι άλλο υλικό χρησιμοποιείς στην βιβλιοθήκη;

Τα παιδιά χρησιμοποιούν επίσης, χάρτες, ταξιδιωτικούς οδηγούς, και υλικά ζωγραφικής

Ερώτηση 2. 5 Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις;

Το κοινό προτιμά τα βιβλία να έχουν ως θέμα μυστήριο και Θρίλερ.

Ερώτηση 2.8 Πόσα εξωσχολικά βιβλία διαβάζεις το χρόνο;

Τα παιδιά απάντησαν τα παρακάτω:

- 2- 3 βιβλία
- Πάνω από 10
- 20 με 30 βιβλία
- Πάνω από 30 βιβλία
- 30 με 40 βιβλία

Ερώτηση 2.11 Αν ναι ποιο θα ήταν το περιεχόμενό του;(συνδέεται με την ερώτηση: “

Θα ‘θελες η βιβλιοθήκη να σου παρέχει υλικό σε μορφή Cd-Rom ή DVD;”)

Ορισμένα παιδιά απάντησαν ως περιεχόμενο την αστρονομία.

Ερώτηση 2.13 Αν υπήρχε ηλεκτρονικός υπολογιστής ή σύνδεση με το διαδίκτυο στην βιβλιοθήκη θα τον χρησιμοποιούσες;

Τα παιδιά δικαιολόγησαν ότι δεν θα χρησιμοποιούσαν Η/Υ για τους παρακάτω λόγους:

- γιατί θα χαλούσαν τα μάτια μου και δεν θα ακόνιζα το μυαλό μου.
- δεν θα ήξερα να τον χρησιμοποιώ και έτσι θα τον χαλούσα.
- Δεν μ’ αρέσει ο Η/Υ

Ερώτηση 4.3 Έχεις συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση που έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης;

Αν ναι ποια ήταν αυτή;

Οι χρήστες απάντησαν πως έχουν συμμετάσχει σε ξενάγηση στην βιβλιοθήκη, προβολή βίντεο, έκθεση βιβλίου και έκθεση κοσμήματος

Οι ανοιχτές ερωτήσεις που αφορούν προτάσεις των χρηστών θα παρατεθούν στην ενότητα
“προτάσεις χρηστών”

Κεφάλαιο 6: Προτάσεις και Συμπεράσματα

6. 1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η έρευνα αυτή διενεργήθηκε κατά το χρονικό διάστημα Μάιος - Ιούνιος 2007 σε δείγμα 246 (από 10 ετών και πάνω) χρηστών της βιβλιοθήκης Ελευθερίου Κορδελιού με σκοπό να καταγράψει την άποψη τους, τόσο σε θέματα που αφορούν τις υπηρεσίες της και την λειτουργία της την δεδομένη στιγμή, όσο και σε θέματα που αφορούν την γενική δραστηριότητα και βελτίωση της βιβλιοθήκης στο μέλλον.

6. 1. 1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ “ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ”

- Παρατηρούμε πως τα μικρότερα ποσοστά εμφανίζονται στις μεγαλύτερες ηλικίες, για το λόγο αυτό η βιβλιοθήκη στο μέλλον θα πρέπει να ενεργοποιήσει άλλων ειδών πρακτικές, να επαναπροσδιορίσει τις υπηρεσίες της αλλά και τις εκδηλώσεις της έτσι ώστε να δώσει κίνητρα, σε άτομα της τρίτης ηλικίας να βρίσκουν διέξοδο από τα καθημερινά τους προβλήματα, στον χώρο της βιβλιοθήκης.
- Το γεγονός ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων (18,5%), δηλώνουν ως επάγγελμα τα οικιακά, έπειτα ακολουθούν οι μαθητές με 17,8% και μετά οι φοιτητές με 14,4%, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η βιβλιοθήκη έχει καταφέρει αρκετά καλά να προσελκύσει τις παραπάνω ομάδες. Αν κρίνουμε φυσικά και το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό 31,5% των χρηστών επισκέπτονται την βιβλιοθήκη να δανειστούν υλικό για

- εργασία καταλαβαίνουμε ότι η βιβλιοθήκη αποτελεί σημαντική βοήθεια για την διεκπαιρέωση των εργασιών των χρηστών.
- Η βιβλιοθήκη έχει αρκετούς τακτικούς χρήστες, αυτό μας δείχνει πως οι ανάγκες του κοινού έχουν και την αντίστοιχη ανταπόκριση από την βιβλιοθήκη.
  - Η βιβλιοθήκη πέρα από χώρο ενημέρωσης και ψυχαγωγίας μπορεί να γίνει χώρος μόρφωσης και πνευματικής ανάπτυξης. Ίσως κάποια σεμινάρια σε συνεργασία με διάφορους φορείς όπως σχολεία, ανθρώπους του πνεύματος και των τεχνών να έδιναν κίνητρα για περαιτέρω μόρφωση.
  - Ακόμη, την βιβλιοθήκη επισκέπτονται αρκετοί νέοι, έφηβοι και γονείς. Αυτό μας οδηγεί αναπόφευκτα πως στο μέλλον η βιβλιοθήκη πρέπει να εντάξει εκδηλώσεις που να αφορούν σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα (AIDS, ναρκωτικά κ.α.) είτε μέσω διάφορων ενημερωτικών βιντεοπροβολών είτε μέσω διάφορων συζητήσεων από ειδικούς επιστήμονες στον τομέα.
  - Η βιβλιοθήκη στο μέλλον, θα πρέπει να εντάξει τόσο στη συλλογή της όσο και στις εκδηλώσεις της, θέματα που να αφορούν την ιστορία, τον πολιτισμό και την κουλτούρα σχετικά με την παλλινόστιση Ελλήνων αλλά και την μετανάστευση διαφόρων λαών στην Ελλάδα. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει, από το γεγονός ότι το 11% των χρηστών που πήραν μέρος στην έρευνα, δηλώνουν ως μητρική γλώσσα άλλη της Ελληνικής αλλά και το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό ίσως θα μπορούσε να ήταν και μεγαλύτερο αν κρίνουμε ότι στον Δήμο Κορδελιού κατοικούν αρκετές οικογένειες μεταναστών και Ελλήνων Παλλινοστούντων.
  - Από την έρευνα, διακρίνουμε πως το 53,4% των χρηστών ενδιαφέρεται περισσότερο για την λογοτεχνία, έπειτα έρχεται η φιλοσοφία με 12%, και αμέσως μετά με 11% οι Βιογραφίες. Ίσως εδώ θα πρέπει η βιβλιοθήκη να δώσει ιδιαίτερη σημασία τόσο στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης όσο και στο περιεχόμενο των εκδηλώσεων της στο μέλλον.
  - Η βιβλιοθήκη ίσως θα πρέπει στο μέλλον να κάνει κάποιες αλλαγές όσον αφορά τη συλλογή περιοδικών και ίσως να εντάξει μία από τις θεματικές κατηγορίες που προτείνουν οι χρήστες, όπως είναι η οικογένεια, η διακόσμηση, η μαγειρική και ο άνθρωπος. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι το 61% των χρηστών δεν χρησιμοποιεί την συλλογή αλλά και το 13% την θεωρεί ελλιπή.
  - Ίσως το παιδικό τμήμα θα έπρεπε να στεγασθεί σε δικό του χώρο, ώστε να υπάρξει και δεύτερο αναγνωστήριο εντός της βιβλιοθήκης, αλλά και οι μικροί αναγνώστες να έχουν μεγαλύτερη ελευθερία κινήσεων, χωρίς να αποτελούν πρόβλημα στους μεγαλύτερους. Αυτό ενισχύεται από το γεγονός ότι το κοινό ζητάει περισσότερους χώρους ανάγνωσης

- ή καλύτερη λειτουργία των μέχρι τώρα αναγνωστηρίων. Το παραπάνω προκύπτει από το γεγονός ότι το 21% των χρηστών απάντησε πως “Συμφωνεί Εν μέρει” ότι στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία.
- Εάν η βιβλιοθήκη ήταν ανοιχτή κάποιες ώρες το Σάββατο θα διευκόλυνε αρκετά το κοινό της. Αυτό βέβαια προκύπτει από το γεγονός ότι το 23,3% και 13,7% των χρηστών απάντησε πως συμφωνεί απόλυτα και εν μέρει αντίστοιχα με το να είναι η βιβλιοθήκη ανοιχτή το Σάββατο. Βέβαια, δεν πρέπει να παραλείψουμε και την ουδετερότητα των χρηστών με 30% αλλά και την διαφωνία τους με την παραπάνω ενέργεια με ποσοστά 13% και 21% που διαφωνούν εν μέρει και απόλυτα αντίστοιχα.
  - Πρέπει να υπάρξουν καλύτεροι τρόποι ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης. Επίσης, η υπηρεσία “προτάσεις βιβλιογραφίας” πρέπει να βελτιωθεί για να γίνει καλύτερη η χρήση της.
  - Το 63% των χρηστών συμφωνεί απόλυτα στο να αποστέλλεται ταχυδρομικά υλικό σε εμποδιζόμενα άτομα. Αυτό μας οδηγεί αναπόφευκτα στο συμπέρασμα πως είτε το κοινό θα μπορούσε να συμβάλει εθελοντικά στην διεκπαιρέωση του παραπάνω σκοπού είτε, κάποιος υπεύθυνος πολίτης να αναλάμβανε ανάλογη αρμοδιότητα.
  - Η μεγάλη αποχή του κοινού από τις εκδηλώσεις, μας δείχνει πως είτε υπάρχει ανεπαρκής ενημέρωση του κοινού, είτε οι εκδηλώσεις δεν αφορούν τα ενδιαφέροντα του κοινού, είτε το κοινό δεν ενδιαφέρεται για τις εκδηλώσεις, και τέλος είτε οι εκδηλώσεις είναι σπάνιες έτσι ώστε υπάρχει και η ανάλογη συμμετοχή.
  - Επίσης, σημαντικό είναι να γίνονται διάφορες εκδηλώσεις εντός της βιβλιοθήκης είτε αυτές αφορούν την τέχνη και τον πολιτισμό, είτε εκδηλώσεις με διαφορετικό περιεχόμενο, και αυτό τόσο για την καλύτερη γνωριμία του κοινού με την βιβλιοθήκη όσο και για την προσέλκυση νέων χρηστών. Το παραπάνω συμπέρασμα προκύπτει από το γεγονός ότι το 39% και 38% ποσοστό των χρηστών θεωρεί πολύ σημαντική την διοργάνωση εκδηλώσεων γενικού χαρακτήρα ή την οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών αντίστοιχα.
  - Το κοινό έχει αντιληφθεί την ελλιπή χορήγηση κονδυλίων στην βιβλιοθήκη και ζητάει να γίνουν οι ανάλογες ενέργειες για αύξηση των εσόδων της. Απόδειξη του παραπάνω συμπεράσματος είναι ότι το 76% των χρηστών θεωρεί πολύ σημαντική την παραπάνω ενέργεια.
  - Η δημιουργία χώρου πολυμέσων, θα αποτελούσε σημαντική καινοτομία για την βιβλιοθήκη αν λάβουμε υπόψη πως η τεχνολογία εξελίσσεται με γοργούς ρυθμούς και σύντομα θα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας. Το παραπάνω απορρέει από

το γεγονός πως το 49% των χρηστών θεωρεί πολύ σημαντική την δωρεάν χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή με πρόσβαση στο διαδίκτυο.

- Ίσως η δημιουργία ενός παραρτήματος της βιβλιοθήκης να διευκόλυνε αρκετά τους χρήστες που διαμένουν σχετικά μακριά από την βιβλιοθήκη. Αν και το ιδεατό θα ήταν να υπήρχε κινητή βιβλιοθήκη. Αυτό διαπιστώνεται και από τα ποσοστά 37% και 35% των χρηστών που θεωρούν μία τέτοια υπηρεσία σημαντική και πολύ σημαντική αντίστοιχα.

6. 1. 2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ “ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ”

- Η βιβλιοθήκη μέσω των διάφορων ενεργειών της μπόρεσε και προσέλκυσε σε μεγάλο βαθμό τις ηλικίες από 10 έως 12 ετών. Γεγονός αποτελεί πως το 54% των χρηστών συγκεντρώνεται στις παραπάνω ηλικίες. Ίσως στο μέλλον αν ενεργήσει με παρόμοιο τρόπο και για τις υπόλοιπες ηλικίες να υπάρξουν τα ίδια αλλά και ακόμη καλύτερα αποτελέσματα.
- Στο μέλλον θα πρέπει να υπάρξουν διάφορες εκδηλώσεις με θέμα την ιστορία και τον πολιτισμό των λαών που αναγκάστηκαν να μεταναστεύσουν από τις πατρίδες τους. Το παραπάνω συμπέρασμα προκύπτει από το γεγονός ότι το 17% των χρηστών δηλώνουν άλλη μητρική γλώσσα από την Ελληνική, όπως και το γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένοι χρήστες με διαφορετική εθνικότητα.
- Η αυξημένη συχνότητα των χρηστών δείχνει και την καλή λειτουργία της βιβλιοθήκης. Έτσι η βιβλιοθήκη πρέπει να συνεχίσει την καλή προσπάθεια, ώστε τα ποσοστά αυτά να παραμείνουν σταθερά και στο μέλλον.
- Σχετικά με την αξιολόγηση του κοινού στην ερώτηση εάν το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό το ποσοστό 83% συμφωνεί απόλυτα, ωστόσο υπάρχει ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 10% το οποίο συμφωνεί εν μέρει, και μικρότερα ποσοστά που διαφωνούν εν μέρει. Ίσως το προσωπικό μέσω των διάφορων εκδηλώσεων να είχε την δυνατότητα να γνωριστεί καλύτερα με το κοινό αλλά και να υπάρξει ένας καλύτερος διάυλος επικοινωνίας με την συγκεκριμένη μερίδα κοινού.
- Πρέπει να υπάρχει συνεχής εμπλουτισμός του υλικού της βιβλιοθήκης, με όσο το δυνατόν πιο πρόσφατες εκδόσεις αλλά και εκδόσεις που αφορούν τεκμήρια όπως κόμικς, παιδικά περιοδικά και εφημερίδες. Αυτό προκύπτει από το γεγονός πως αρκετοί χρήστες με ποσοστό 46%, 19% και 12%, επιλέγουν να διαβάσουν στον ελεύθερο τους χρόνο μία από τις παραπάνω κατηγορίες, αντίστοιχα.

- Η βιβλιοθήκη πρέπει να δραστηριοποιηθεί πέρα από την παροχή έντυπου υλικού και στην παροχή ψηφιακού υλικού. Μάλιστα, το περιεχόμενο σύμφωνα με τους χρήστες μπορεί να είναι Ντοκιμαντέρ, Κινηματογράφος και πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες των μαθητών.
- Το κοινό είναι αρκετά ενήμερο σχετικά με τις υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη. Επίσης, η βιβλιοθήκη έχει καταφέρει να αναδείξει τις διάφορες υπηρεσίες της σε ικανοποιητικό βαθμό και έτσι θα πρέπει να συνεχίσει και στο μέλλον. Ωστόσο ίσως θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις “προτάσεις βιβλιογραφίας” και στο “ιστορικό αρχείο της βιβλιοθήκης”.
- Μεγάλο ποσοστό του κοινού 86% συμφωνεί απόλυτα και είναι γενικά ευχαριστημένο από τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης, ωστόσο ίσως εάν η βιβλιοθήκη παρέμενε κάποιες ώρες το Σάββατο ανοιχτή να διευκόλυνε κάποιους χρήστες. Αυτό προκύπτει από το 45% που συμφωνεί απόλυτα με την παραπάνω ενέργεια.
- Το 56% των χρηστών δηλώνει πως συμφωνεί απόλυτα με την πολιτική που ισχύει για την φωτοτύπηση εντός της βιβλιοθήκης. Ωστόσο, το 14% απάντησε εν μέρει το 9% διαφωνώ εν μέρει και απόλυτα το 4%. Ίσως η βιβλιοθήκη θα έπρεπε να βρει κάποια λύση σχετικά με το θέμα της φωτοτύπησης για την μερίδα κοινού που αισθάνεται δυσαρεστημένη από την συγκεκριμένη υπηρεσία.
- Η δημιουργία μίας αίθουσας με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή που θα έχει και πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι επιτακτική. Μάλιστα, η παραπάνω σκέψη ενισχύεται αν ρίξουμε μια ματιά στα ποσοστά των παιδιών που έκαναν χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή για να ολοκληρώσουν σχολικές και προσωπικές τους εργασίες (βλ. πίνακα 42)
- Το 70% των χρηστών θεωρεί πολύ σημαντική την εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες. Αυτό μας οδηγεί αναπόφευκτα στο συμπέρασμα πως είτε το κοινό θα μπορούσε να συμβάλει εθελοντικά στην διεκπαιρέωση του παραπάνω σκοπού είτε, κάποιος υπεύθυνος πολίτης να αναλάμβανε ανάλογη αρμοδιότητα.
- Η δημιουργία παραρτήματος αλλά και κινητών βιβλιοθηκών, θα εξυπηρετούσε αρκετούς χρήστες. Αφού μόλις το 52% θεωρεί πολύ σημαντική την ύπαρξη κινητών βιβλιοθηκών.
- Σχετικά με την αξιολόγηση του κοινού στην ερώτηση εάν το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό το ποσοστό 83% συμφωνεί απόλυτα, ωστόσο υπάρχει ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 10% το οποίο συμφωνεί εν μέρει, και μικρότερα ποσοστά που διαφωνούν εν μέρει. Ίσως, μέσω των εκδηλώσεων να δοθεί η δυνατότητα στο κοινό να γνωριστεί καλύτερα με το προσωπικό αλλά και να υπάρξει ένας καλύτερος διάυλος επικοινωνίας μεταξύ τους.

- Η βιβλιοθήκη ξεχωρίζει στο θέμα των εκδηλώσεων όσον αφορά τις μικρές ηλικίες. Ίσως στο μέλλον να πρέπει να εντάξει και εκδηλώσεις που αφορούν και μεγαλύτερες ηλικίες από 12 έως και 15.
- Επίσης εκδηλώσεις που αφορούν λογοτεχνικές βραδιές με παρουσιάσεις βιβλίων ή γνωριμία των παιδιών με καταξιωμένους συγγραφείς να αποτελούσε καινοτομία για την βιβλιοθήκη. Αυτό συμπεραίνεται από το γεγονός ότι το 55% και 54% των χρηστών επιθυμεί το παραπάνω.

6. 2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Οι παρακάτω προτάσεις προέρχονται από τους χρήστες της βιβλιοθήκης και είναι οι εξής:

6. 2. 1. Δημιουργία χώρου πολυμέσων. Αυτό συνεπάγεται με:

- πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών
- πρόσβαση σε οπτικοακουστικό υλικό (βιντεοπροβολή)
- έναν χώρο γενικά στον οποίο ο χρήστης θα μπορεί δωρεάν να επωφελείται από όλα εκείνα που μπορεί να του προσφέρει η τεχνολογία.

6. 2. 2. Περισσότερες εκδηλώσεις. Ορισμένες θα μπορούσαν να αφορούν:

- παρουσιάσεις βιβλίων από καταξιωμένους συγγραφείς
- ανάγνωση ποίησης
- έκθεση βιβλίων από διάφορους εκδοτικούς οίκους
- παρουσίαση βιβλίων από ανερχόμενους συγγραφείς
- γνωριμία των παιδιών με συγγραφείς παιδικών βιβλίων
- λογοτεχνικά έργα μικρών παιδιών που θα τα απαγγέλουν σε συνομηλίκους τους αλλά φυσικά και σε άλλα μέλη της βιβλιοθήκης.
- διοργάνωση εκδρομών από την βιβλιοθήκη σε χώρους τέχνης και πολιτισμού

6. 2. 3. Σχετικά με τις προτάσεις που αφορούν τα βιβλία:

- Βιβλία με μεγαλύτερα τυπογραφικά γράμματα αλλά και πιο γερά βιβλία

- Περισσότερα αντίτυπα βιβλίων (ιδιαίτερα αυτά με μεγάλη ζήτηση)
- Αντικατάσταση των παλαιών βιβλίων με νέα
- Οι χρήστες να μπορούν να δανείζονται περισσότερα βιβλία
- Εμπλουτισμός λογοτεχνικών έργων

6. 2. 4 Προτάσεις που αφορούν τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και είναι οι εξής:

- Στο μέλλον πρέπει να υπάρξουν επιπλέον χώροι ανάγνωσης και απασχόλησης, για να αποτελέσει η βιβλιοθήκη για τους μικρούς χρήστες αλλά και για τους μεγαλύτερους πρώτη επιλογή προτίμησης τον ελεύθερο χρόνο τους.
- χρήση φωτοτυπικού από τους ίδιους τους χρήστες
- καλύτερη ενημέρωση των χρηστών σχετικά με εκδηλώσεις (διαφήμιση από την ίδια τη βιβλιοθήκη μέσω τηλεφώνου ή ειδικών ενημερωτικών φυλλαδίων αλλά και από αφίσες τοιχοκολλημένες στους δρόμους του Δήμου)
- αναβάθμιση συστήματος (δανεισμού), αυτό συνεπάγεται με εγκατάσταση νέων τεχνολογιών που η κάρτα μέλους θα περιέχει και την φωτογραφία του χρήστη. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα σε περίπτωση που ο χρήστης χάσει την κάρτα του να μην μπορεί να γίνει χρήση της από άλλον χρήστη. Όπως επίσης, ο δανεισμός και η επιστροφή να γίνεται αυτόματα, δηλαδή ο κωδικός να μην χρειάζεται να πληκτρολογείτε από τον βιβλιοθηκονόμο στο σύστημα με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση χρόνου άρα και την καλύτερη εξυπηρέτηση κοινού.
- Δημιουργία παραρτήματος της βιβλιοθήκης για δημότες που βρίσκονται αρκετά μακριά από την τελευταία.
- Δανεισμός βιβλίων για περισσότερο χρονικό διάστημα
- Υπηρεσία απόσυρσης βιβλίων που τα τελευταία θα χαρίζονται στους ίδιους τους χρήστες εάν το επιθυμούν.
- Δανεισμός Οπτικοακουστικού υλικού (χαρακτηριστικό παράδειγμα η βιβλιοθήκη του Γαλλικού ινστιτούτου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΧΡΗΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ονομάζομαι Ιωάννα Μελετλίδου και είμαι φοιτήτρια του τμήματος βιβλιοθηκονομίας και συστημάτων πληροφόρησης στο Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης. Το παρακάτω ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση της πτυχιακής μου με θέμα: Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού, οι ανάγκες των χρηστών της. Ευχαριστώ για την συμμετοχή σας.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ

Όνοματεπώνυμο (προαιρετικά): .....

1. Φύλλο :

- Άνδρας
- Γυναίκα

1.1 Ηλικία :

- 16 – 18
- 18 – 23
- 23 – 30
- 30 – 43
- 43 – 53
- 53 – 63
- 63 – 75
- 75 και πάνω

1.2 Εκπαίδευση:

- Δεν έχω πάει καθόλου σχολείο
- Μερικές τάξεις του Δημοτικού
- Πρωτοβάθμια(Δημοτικό)
- Δευτεροβάθμια(Γυμνάσιο - Λύκειο)
- Ιδιωτικές σχολές
- Τριτοβάθμια (Ανώτερη – Ανώτατη εκπαίδευση)
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

1.3 Είστε:

- Παντρεμένος
- Διαζευγμένος
- Χήρος
- Ελεύθερος

1.4 Ποιος ο αριθμός των παιδιών, στην οικογένειά σας;

- Κανένα
- Ένα
- Δύο
- Τρία
- Πάνω από τρία

1.5 Ποια είναι η εθνικότητά σας;

- Ελληνική
- Ρωσική
- Ρουμανική
- Γερμανική
- Άλλη (προσδιορίστε).....

1.6 Ποια είναι η μητρική σας γλώσσα;

- Ελληνική
- Άλλη(προσδιορίστε).....

1.7 Ποιες ξένες γλώσσες γνωρίζετε;

- Καμία
- Αγγλικά
- Γαλλικά
- Γερμανικά
- Ρωσικά
- Αρμένικα
- Βουλγάρικα
- Άλλο.....

1.8 Επάγγελμα:

- Μαθητής
- Φοιτητής
- Ιδιωτικός υπάλληλος
- Δημόσιος υπάλληλος
- Οικιακά
- Εργάτης
- Έμπορος
- Εργολάβος
- Ελεύθερος επαγγελματίας
- Διευθυντικό στέλεχος
- Ερευνητής
- Άνεργος
- Συνταξιούχος
- Άλλο (Παρακαλώ προσδιορίστε).....

1.9 Που διαθέτετε τον ελεύθερο χρόνο σας;

- Πολιτιστικές δραστηριότητες
- Κοινωνικές ασχολίες
- Αθλητικές
- Κατασκευές
- Κηπουρική
- Διάβασμα
- Τηλεόραση - Βίντεο
- Πολιτική
- Ύπνος
- Άλλού.....

1.10 Είστε μέλος κάποιου συλλόγου;

- Ναι
- Όχι

1.11 Αν ναι ορίστε τον σύλλογο(Πολιτιστικού, γονέων και κηδεμόνων κ.λ.π.)

.....
.....

ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

2. Είστε μέλος της βιβλιοθήκης;

- Ναι
- Όχι

2.1 Την βιβλιοθήκη επισκέπτεστε :

- Τουλάχιστον 3 φορές την βδομάδα
- Τουλάχιστον 1 φορά την βδομάδα
- Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες
- Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα
- Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 3 μήνες
- Σπάνια
- Ποτέ

2.2 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

(Παρακαλώ επιλέξτε μία ή και περισσότερες απαντήσεις)

- Ενημέρωση
- Υλικό για εργασία
- Δανεισμό
- Μελέτη
- Έρευνα
- Άλλο (Προσδιορίστε τι ακριβώς) .....

ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

3. Πόσα βιβλία διαβάσατε τον τελευταίο χρόνο;

- Κανένα
- Ένα
- Δύο με τέσσερα
- Πάνω από τέσσερα βιβλία

3.1 Ποιες θεματικές κατηγορίες βιβλίων προτιμάτε;

(Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση 3 για την τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. Για όσες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες σας ενδιαφέρουν)

Γενικά έργα (υπολογιστές, πληροφορίες)	
Φιλοσοφία(ψυχολογία, ηθική, λογική)	
Θρησκεία	
Κοινωνικές επιστήμες(οικονομία, Δίκαιο, εκπαίδευση)	
Γλώσσα(Γλωσσολογία, Αρχαία, Νέα)	
Φυσικές επιστήμες(Μαθηματικά, Αστρονομία, φυσική, Χημεία, Βοτανική, Ζωολογία)	
Εφαρμοσμένες επιστήμες(ιατρική, Μηχανική, Γεωργία, Βιομηχανία)	
Καλές Τέχνες(Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Σχέδιο, Ζωγραφική, Φωτογραφία, Μουσική)	
Λογοτεχνία	
Ποίηση	
Γεωγραφία – Ιστορία	

Βιογραφίες	
Καμία από τις παραπάνω	

3.2 Ποιες κατηγορίες θεωρείτε ελλιπείς;

(Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση, 3 για την τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. Για όσες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες θεωρείται ελλιπείς

Γενικά έργα (υπολογιστές, πληροφορίες)	
Φιλοσοφία(ψυχολογία, ηθική, λογική)	
Θρησκεία	
Κοινωνικές επιστήμες(οικονομία, Δίκαιο, εκπαίδευση)	
Γλώσσα(Γλωσσολογία, Αρχαία, Νέα)	
Φυσικές επιστήμες(Μαθηματικά, Αστρονομία, φυσική, Χημεία, Βοτανική, Ζωολογία)	
Εφαρμοσμένες επιστήμες(ιατρική, Μηχανική, Γεωργία, Βιομηχανία)	
Καλές Τέχνες(Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Σχέδιο, Ζωγραφική, Φωτογραφία, Μουσική)	
Λογοτεχνία	
Ποίηση	
Γεωργία – Ιστορία	
Βιογραφίες	
Καμία από τις παραπάνω	

3.3 Διαβάζεται λογοτεχνικά έργα;

- Ναι
 Όχι

3.4 Ενδιαφέρεστε περισσότερο για:

- Ελληνική λογοτεχνία
 Ξένη λογοτεχνία
 Και τα δύο

3.5 Τι είδους βιβλία προτιμάτε να διαβάζετε συνήθως;

(Παρακαλώ επιλέξτε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Μυθιστορήματα (Ιστορικό, κοινωνικό, περιπετειώδη, κοινωνικό – πολιτικό)
 Νουβέλες
 επιστημονικής φαντασίας
 Αστυνομική λογοτεχνία

- Διηγήματα
- Εφηβική λογοτεχνία
- Πεζογραφήματα
- Λογοτεχνικά λευκώματα(βιβλίο που περιέχει συλλογή φωτογραφιών με ενιαίο θέμα (συνήθ. διάφορων τόπων, ιστορικών γεγονότων και προσώπων) με ή χωρίς κείμενο)
- Άλλο.....

3.6 Υπάρχουν κάποια κριτήρια που σας κάνουν να διαβάσετε ένα βιβλίο;

(Παρακαλώ επιλέξτε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Το θέμα του
- Η κριτική που διάβασαν για αυτό
- Η τιμή του
- Ο συγγραφέας
- Το εξώφυλλο
- Ο εκδοτικός οίκος
- Η μεγάλη κυκλοφορία του
- Η μεταφορά του στον κινηματογράφο ή την τηλεόραση
- Η γνώμη φίλων και συγγενών
- Η συμβουλή του βιβλιοθηκονόμου
- Η διαφήμιση που του έχει γίνει
- Ο μικρός ή μεγάλος αριθμός των σελίδων
- Άλλο.....
- Δεν γνωρίζω

3.7 Υπάρχουν κάποια είδη βιβλίων που θα θέλατε να συμπεριλάβει στην συλλογή της η βιβλιοθήκη;

- Ναι
- Όχι

3.8 Αν ναι πείτε ορισμένα από αυτά .

.....
 .....

3.9 Σας ενδιαφέρει το πληροφοριακό υλικό(εγκυκλοπαίδειες, Λεξικά);

Ναι

Όχι

3.10 Αν ναι θεωρείται ότι μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σας;

Ναι

Όχι

3.11 Αν όχι μπορείτε να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους θεωρείτε ότι το πληροφοριακό υλικό δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες σας;

.....
.....

3. 12 Γνωρίζετε ότι η βιβλιοθήκη διαθέτει για το αναγνωστικό κοινό της συλλογή περιοδικών, την οποία μπορείτε να διαβάσετε στο χώρο του αναγνωστήριου;

Ναι

Όχι

3.13 Θεωρείται ότι η συλλογή των περιοδικών είναι επαρκής;

Ναι

Όχι

Δεν τη χρησιμοποιώ

3.14 Αν όχι έχετε να προτείνετε κάποιους τίτλους περιοδικών ή και εφημερίδων που θα μπορούσαν να εμπλουτίσουν την συλλογή της βιβλιοθήκης;

.....
.....

3.15 Ποιες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες προτιμάτε για τον εμπλουτισμό της συλλογής περιοδικών;

(Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση, 3 για την τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. Για όσες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες θα σας ενδιέφεραν)

Μαγειρική

Κυνήγι

Διακόσμηση

- Μεταφυσική
- Φύση
- Οικολογία
- Οικογένεια
- Άνθρωπος
- Τεχνολογία
- Ψυχαγωγία
- Τοπικά
- Άλλο (προσδιορίστε).....

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

4. Παρακαλώ πείτε μας την γνώμη σας σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Η θέση της βιβλιοθήκης στο Δήμο είναι η κατάλληλη					
Η πενήμερη λειτουργία της Βιβλιοθήκης είναι επαρκής					
Η θερμοκρασία στη Βιβλιοθήκη είναι φυσιολογική					
Ο φωτισμός στη Βιβλιοθήκη είναι επαρκής					
Στο χώρο της Βιβλιοθήκης νιώθω ασφαλής					
Οι χώροι της Βιβλιοθήκης είναι καθαροί					
Στους χώρους της Βιβλιοθήκης υπάρχει τάξη					
Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία					
Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο να είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη το Σάββατο;					

4.1 Έχετε να προτείνετε κάποιες αλλαγές;

.....

.....

.....

.....

.....

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

4.2 Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζετε;

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΓΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρήση αναγνωστηρίου		
Δανεισμός υλικού		
Προτάσεις βιβλιογραφίας (π.χ. σταντ με προτεινόμενα βιβλία)		
Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις (π.χ εκθετήριο)		
Κράτηση βιβλίων		
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών		
Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού		
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)		

4.3 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείτε περισσότερο;

(Σημειώστε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για την πρώτη προτίμηση, 2 για την δεύτερη προτίμηση, 3 για την τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. Για όσες από τις παρακάτω θεματικές κατηγορίες χρησιμοποιείτε περισσότερο)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ
Χρήση αναγνωστηρίου	
Δανεισμός υλικού	
Πρόταση βιβλιογραφίας (π.χ. σταντ με προτεινόμενα βιβλία)	

Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις (π.χ εκθετήριο)	
Κράτηση βιβλίων	
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών	
Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού	
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)	

4.4 Παρακαλώ αξιολογήστε τις παρακάτω υπηρεσίες.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Πολύ καλή	Καλή	Μέτρια	Κακή	Πολύ κακή
Χρήση αναγνωστηρίου					
Δανεισμός υλικού					
Πρόταση βιβλιογραφίας					
Μελέτη αρχείου με παλαιές εκδόσεις					
Κράτηση βιβλίων					
Χρήση φωτοαντίγραφων με θέματα εργασιών					
Χρήση ιστορικού αρχείου του Ελευθερίου Κορδελιού					
Ανανέωση βιβλίων (παράταση δανεισμού)					

4.5 Κατά τις επισκέψεις σας στην βιβλιοθήκη ζητάτε βοήθεια από το προσωπικό;

Ναι

Όχι

4.6 Αν όχι για ποιους λόγους δεν ζητάτε την βοήθεια του προσωπικού;

.....

.....

4.7 Παρακαλώ αξιολογήστε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό					
Οι απαντήσεις που λαμβάνω από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι σαφείς και έγκυρες					

Ο χρόνος αναμονής στον πάγκο εξυπηρέτησης κοινού είναι αποδεκτός					
Είμαι ικανοποιημένος από τη πολιτική που ισχύει για τη φωτοτύπηση π.χ. εκτός Βιβλιοθήκης					
Γενικά είμαι ευχαριστημένος -η από τις υπηρεσίες που παρέχονται στη Βιβλιοθήκη					

4.8 Έχετε συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση στο χώρο της βιβλιοθήκης (έκθεση βιβλίου, κοσμήματος και πίνακα, κινηματογραφική προβολή, ανάγνωση παραμυθιού σε παιδιά κ.α.);

Ναι

Όχι (εξηγήστε).....

4.9 Αν ναι ποια ήταν αυτή;

.....

4.9 Είστε ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης;

Ναι

Όχι (εξηγήστε).....

4.10 Έχετε να προτείνετε κάποια άλλη εκδήλωση που δεν έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης; Αν ναι πείτε μας:

.....

.....

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

5. Προς ποια κατεύθυνση νομίζετε ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σας;

(Παρακαλώ επιλέξτε ανάλογα με το πόσο σημαντική θεωρείται την κάθε υπηρεσία)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Καθόλου σημαντική	Μέτρια σημαντική	Είμαι ουδέτερος/η	Σημαντική	Πολύ σημαντική
Δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο					

Αυτοματοποίηση υπηρεσιών(π.χ. αναζήτηση υλικού μέσω ηλεκτρονικού καταλόγου, αυτόματος δανεισμός και επιστροφή βιβλίων)					
Πληροφορίες από το τηλέφωνο					
Ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες(ανάπηροι, άρρωστοι, ηλικιωμένοι) με αποστολή υλικού στο σπίτι)					
Ανθρώπους που σας βοηθούν να διαβάσετε					
Δυνατότητα φωτοτύπησης του υλικού της βιβλιοθήκης από την ίδια					
Κινητές βιβλιοθήκες για τις απομακρυσμένες περιοχές					
Πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών					
Αύξηση του προϋπολογισμού της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της(βιβλία, περιοδικά και Οπτικοακουστικό υλικό)					
Οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών (π.χ. αφιερώματα σε συγγραφείς, βραδιές ποίησης, βραδιές μουσικής)					
Εκδηλώσεις (π.χ. έκθεση βιβλίου, ζωγραφικής)					

Σεμινάρια (π.χ. εκμάθηση Η/Υ, θέματα τεχνολογίας και πληροφόρησης)					
--	--	--	--	--	--

5.1 Έχετε να προτείνετε κάποιες υπηρεσίες που δεν αναγράφονται παραπάνω και θα θέλατε να προσφέρονται στο χώρο της βιβλιοθήκης;

.....

.....

.....

.....

5.2 Σχολιάστε οτιδήποτε δεν αναφέρθηκε στο παρόν ερωτηματολόγιο και το θεωρείτε σημαντικό (όπως π.χ. προσθήκη νέων υπηρεσιών, ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, πιθανά προβλήματα που έχετε αντιμετωπίσει, κ. λ. π):

.....

.....

.....

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΧΡΗΣΤΕΣ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Λέγομαι Ιωάννα Μελετλίδου και είμαι φοιτήτρια του τμήματος βιβλιοθηκονομίας και συστημάτων πληροφόρησης στο Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης. Το παρακάτω ερωτηματολόγιο θα χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση της πτυχιακής μου με θέμα: Δημοτική βιβλιοθήκη Ελευθερίου Κορδελιού, οι ανάγκες των χρηστών της. Ευχαριστώ για την συμμετοχή σας.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Όνομα (προαιρετικό)..... Τάξη: .....

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΡΗΣΤΗ

1. Είσαι:

- Αγόρι
- Κορίτσι

1.1 Ηλικία:

- 10 – 12
- 12-13
- 13-14
- 14-15

1.2 Ποια είναι η εθνικότητα σου;

- Ελληνική
- Αλβανική
- Ρωσική
- Γερμανική
- Άλλη.....

1.3 Η μητρική σου γλώσσα είναι η:

- Ελληνική
- Άλλη (προσδιόρισε την).....

1.4 Γνωρίζεις κάποια ξένη γλώσσα; Αν ναι ποια είναι αυτή;

- Αγγλικά
- Γαλλικά
- Γερμανικά
- Ρωσικά
- Άλλη.....

1.5 Είσαι μέλος της βιβλιοθήκης;

- Ναι
- Όχι

1.6 Πόσο συχνά επισκέπτεσαι την βιβλιοθήκη;

- Τουλάχιστον 3 φορές την βδομάδα
- Τουλάχιστον 1 φορά την βδομάδα
- Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 15 μέρες
- Τουλάχιστον 1 φορά το μήνα
- Τουλάχιστον 1 φορά κάθε 3 μήνες
- Σπάνια

Ποτέ

1.7 Για ποιο λόγο επισκέπτεστε την βιβλιοθήκη συνήθως;

(Παρακαλώ επέλεξε μία ή και περισσότερες απαντήσεις)

- Για να διαβάσεις εξωσχολικά βιβλία
- Για να πάρεις πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου
- Να διαβάσεις τα μαθήματα σου
- Να συζητήσεις με τους φίλους σου
- Να γνωρίσεις νέους φίλους
- Όλα τα παραπάνω

1.8 Εάν έρχεσαι για πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου, πόσο σε βοηθάει η βιβλιοθήκη σε αυτό;

- Σημαντικά
- Αρκετά
- Μέτρια
- Καλά
- Καθόλου

ΧΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ – ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ

2. Βρίσκεις το εξωσχολικό διάβασμα:(διάλεξε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Εύκολο
- Διασκευαστικό
- Δύσκολο
- Βαρετό
- άλλο.....

2.1 Μπορείς να βρεις τα βιβλία που σε ενδιαφέρουν στην βιβλιοθήκη

- Ναι
- Όχι
- Εν μέρει

2.2 Ανέφερε μερικά από τα βιβλία που σου έχουν αρέσει:

.....

2.3 Εκτός από τα βιβλία τι άλλο υλικό χρησιμοποιείς στην βιβλιοθήκη; (διάλεξε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Εγκυκλοπαίδειες
- Λεξικά
- Περιοδικά
- Εφημερίδες
- Άλλο.....

2.4 Τι προτιμάς να διαβάζεις όταν έχεις ελεύθερο χρόνο; (διάλεξε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Λογοτεχνικά βιβλία
- Κόμικς (γενικά, εικονογραφημένες ιστορίες)
- Περιοδικά διάφορα
- Αθλητικές εφημερίδες
- Μήπως κάτι άλλο; Γράψε το: .....

2.5 Ποια λογοτεχνικά βιβλία προτιμάς να διαβάζεις; (διάλεξε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

Εκείνα που έχουν περιεχόμενο:

- Διάφορες περιπέτειες
- Ιστορίες διδακτικές
- Ταξιδιωτικές εντυπώσεις
- Παραμύθια
- Επιστημονικά και εγκυκλοπαιδικά περίεργα
- Τη ζωή και το έργο σπουδαίων ανθρώπων(βιογραφίες)
- Ποιήματα
- Περιπέτειες επιστημονικής φαντασίας
- Άλλο.....

2.6 Ποιο από τα είδη γραπτού λόγου σ' αρέσει περισσότερο;

- Μυθιστόρημα

- Διήγημα(μικρή ιστορία)
- Ποίηση
- Εικονογραφημένη διήγηση
- Άλλο

2.7 Προτιμάς οι ήρωες ενός βιβλίου να είναι:

- Παιδιά της ηλικίας σου;
- Ενήλικοι
- Και τα δύο

2.8 Πόσα εξωσχολικά βιβλία διαβάζεις το χρόνο;

Διαβάζω .... Βιβλία

2.9 Χρησιμοποιείς CD ROM ή DVD;

- Ναι
- Όχι

2.10 Θα 'θελες η βιβλιοθήκη να σου παρέχει υλικό σε μορφή Cd-Rom ή DVD;

- Ναι
- Όχι

2.11 Αν ναι ποιο θα ήταν το περιεχόμενό του; (διάλεξε από μία έως και περισσότερες απαντήσεις)

- Ντοκιμαντέρ
- Πληροφορίες σχετικά με την εργασία σου
- Μουσική
- Κινηματογράφο
- Άλλο.....

2.12 Διδάσκεσαι στο σχολείο ή σε κάποιο φροντιστήριο το μάθημα της πληροφορικής;

- Ναι
- Όχι

2.13 Αν υπήρχε ηλεκτρονικός υπολογιστής ή σύνδεση με το διαδίκτυο στην βιβλιοθήκη θα τον χρησιμοποιούσες;

Ναι

Όχι (προσδιόρισε).....

2.14 Πόσες φορές από την αρχή της χρονιάς χρησιμοποίησες υπολογιστή για να κάνεις τις παρακάτω δουλειές:

	Καμία	1-3	Περισσότερες από 3
Να γράψεις κάποια εργασία			
Να βρεις πληροφορίες για κάποια σχολική εργασία			
Να βρεις πληροφορίες για ένα θέμα που σε ενδιαφέρει προσωπικά ή να παίζεις κάποιο δικτυακό παιχνίδι			
Να στείλεις e- mail σε μαθητές άλλου σχολείου στα πλαίσια κάποιου προγράμματος του σχολείου			
Να στείλεις προσωπικό mail			
Για να δεις ένα CD- ROM με εκπαιδευτικό περιεχόμενο			

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

3. Παρακαλώ πες μου τη γνώμη σου σχετικά με τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης. (επέλεξε με ένα V την απάντησή σου)

	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα
Η θέση της βιβλιοθήκης στο Δήμο είναι η κατάλληλη;					
Η πενήμερη					

Λειτουργία της Βιβλιοθήκης είναι επαρκής;					
Η θερμοκρασία στη Βιβλιοθήκη είναι φυσιολογική;					
Ο φωτισμός στη Βιβλιοθήκη είναι επαρκής;					
Στο χώρο της Βιβλιοθήκης νιώθω ασφαλής;					
Οι χώροι της Βιβλιοθήκης είναι καθαροί;					
Στους χώρους της Βιβλιοθήκης υπάρχει τάξη;					
Στους χώρους των αναγνωστηρίων υπάρχει ησυχία;					
Γενικά, είμαι ευχαριστημένος/η από τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και τις συνθήκες που επικρατούν σε αυτή;					
Πιστεύετε ότι είναι απαραίτητο να είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη το Σάββατο;					

3.1 Με βάση την κλίμακα του δέκα, τι βαθμό θα έδινες στην βιβλιοθήκη;

.....

3.2 Έχεις να προτείνεις κάποιες αλλαγές;

.....
.....
.....

ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

4. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες γνωρίζεις; (Συμπλήρωσε με V την επιλογή προτίμησής σου)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΓΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρήση αναγνωστηρίου		
Δανεισμός υλικού		
Χρήση πληροφοριακού υλικού (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά κ.α.)		
Προτάσεις βιβλιογραφίας		
Κρατήσεις βιβλίων		
Χρήση του ιστορικού αρχείου της βιβλιοθήκης		
Χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών		

4.1 Ποιες από τις υπηρεσίες αυτές χρησιμοποιείς περισσότερο;

Σημείωσε με σειρά προτεραιότητας π.χ. 1 για τη πρώτη προτίμηση, 2 για τη δεύτερη προτίμηση, 3 για τη τρίτη προτίμηση κ. ο. κ. (για όσες από τις παρακάτω υπηρεσίες χρησιμοποιείς περισσότερο)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΓΝΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρήση αναγνωστηρίου		
Δανεισμός υλικού		
Χρήση πληροφοριακού υλικού (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά κ.α.)		
Προτάσεις βιβλιογραφίας		
Κρατήσεις βιβλίων		
Χρήση του ιστορικού αρχείου της βιβλιοθήκης		
Χρήση φωτοαντιγράφων με θέματα εργασιών		

4.2 Παρακαλώ αξιολόγησε το προσωπικό σε σχέση με τις παρακάτω παραμέτρους.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ εν μέρει	Είμαι ουδέτερος/η	Διαφωνώ εν μέρει	Διαφωνώ απόλυτα

Το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι προσιτό και ευγενικό					
Οι απαντήσεις που λαμβάνω από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης είναι σαφείς και έγκυρες					
Ο χρόνος αναμονής στον πάγκο εξυπηρέτησης κοινού είναι αποδεκτός					
Είμαι ικανοποιημένος από τη πολιτική που ισχύει για τη φωτοτύπηση εντός Βιβλιοθήκης (αριθμός φωτοτυπιών κ.τ.λ)					
Γενικά είμαι ευχαριστημένος -η από τις υπηρεσίες που παρέχονται στη Βιβλιοθήκη					

4.3 Έχεις συμμετάσχει ποτέ σε εκδήλωση που έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης; (ξενάγηση στο χώρο, κινηματογραφική προβολή, ανάγνωση παραμυθιού, έκθεση βιβλίου κ.α.);

- Ναι
 Όχι

Αν ναι ποια ήταν αυτή;

.....

4.4 Είσαι ικανοποιημένος/η από τον τρόπο οργάνωσής της εκδήλωσης;

- Ναι
 Όχι (προσδιορίστε).....

4.5 Έχεις να προτείνεις κάποια άλλη εκδήλωση που δεν έχει γίνει στο χώρο της βιβλιοθήκης;

Αν ναι απάντησε παρακάτω:

.....

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

5. Προς ποια κατεύθυνση νομίζεις ότι πρέπει να δραστηριοποιηθεί στο μέλλον η βιβλιοθήκη ώστε να βελτιωθούν οι υπηρεσίες και να εξυπηρετούνται καλύτερα οι ανάγκες σου;

(Παρακαλώ επέλεξε ανάλογα με το πόσο σημαντική θεωρείς την κάθε υπηρεσία)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Καθόλου σημαντική	Μέτρια σημαντική	Είμαι ουδέτερος /η	Σημαντική	Πολύ σημαντική
Δωρεάν χρήση Η/Υ με πρόσβαση στο διαδίκτυο					
Αυτοματοποίηση υπηρεσιών(π.χ. αναζήτηση υλικού μέσω ηλεκτρονικού καταλόγου, αυτόματος δανεισμός και επιστροφή βιβλίων)					
Πληροφορίες από το τηλέφωνο					
Ταχυδρομική εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες(ανάπηροι, άρρωστοι, ηλικιωμένοι) με αποστολή υλικού στο σπίτι)					
Ανθρώπους που σας βοηθούν να διαβάσετε					
Δυνατότητα φωτοτύπησης του υλικού της βιβλιοθήκης από την ίδια					

Κινητές βιβλιοθήκες για τις απομακρυσμένες περιοχές (π.χ. βιβλιαυτοκίνητα)					
Πραγματοποίηση κινηματογραφικών προβολών					
Αύξηση των χρημάτων της βιβλιοθήκης για τον εμπλουτισμό των συλλογών της(βιβλία, περιοδικά και Οπτικοακουστικό υλικό)					
Οργάνωση λογοτεχνικών βραδιών (π.χ. αφιερώματα σε συγγραφείς, βραδιές ποίησης, βραδιές μουσικής)					
Εκδηλώσεις (π.χ. έκθεση βιβλίου, ζωγραφικής)					
Σεμινάρια (π.χ. εκμάθηση Η/Υ, θέματα τεχνολογίας και πληροφόρησης)					

5.1 Έχεις να προτείνεις κάποιες υπηρεσίες που δεν αναγράφονται παραπάνω και θα ήθελες να προσφέρονται στο χώρο της βιβλιοθήκης;

.....

.....

5.2 Σχολίασε οτιδήποτε δεν αναφέρθηκε στο παρόν ερωτηματολόγιο και το θεωρείς σημαντικό (όπως π.χ. προσθήκη νέων υπηρεσιών, ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, πιθανά προβλήματα που έχεις αντιμετωπίσει κ. λ. π):

.....

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναγνωστόπουλος, Β. και Δελώνης, Α. (1984). *Παιδική λογοτεχνία και σχολείο: με κατάλογο ελληνικών παιδικών βιβλίων, κατά ηλικία*, Αθήνα, Πατάκη.

Βακουφάρης, Π. (1997) *Ελευθέρια Νέο Κορδελιό: πατρίδες τότε και τώρα*. τόμος 1. Ελευθέριο Κορδελιό, Δήμος Ελευθερίου Κορδελιού

Βασιλείου, Κ. (1991). *Μέθοδοι και τεχνικές δειγματοληψίας*. Πειραιάς: Σταμούλης.

Δαράκη, Π. (1986) *Λαϊκές βιβλιοθήκες*, Αθήνα, Gutenberg.

Δημητριάδης, Ε. (2002) *Στατιστικές εφαρμογές με S.P.S.S = statistics with applications using S.P.S.S*, Αθήνα, Κριτική.

Δήμος Θεσσαλονίκης (1990). *Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης : πενήντα χρόνια από τη λειτουργία της (1939-1989)*, Θεσσαλονίκη, Δήμος Θεσσαλονίκης.

Ζαφειρίου, Γ. *Μέθοδοι έρευνας: σημειώσεις από το μάθημα*. Σίνδος: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης.

Κατσιρίκου, Α. (2004) *‘Το μέλλον των βιβλιοθηκών μέσα από τις συνεργασίες’*, *βιβλιοθήκες και πληροφόρηση*, 19(1), 27- 30.

Λαμπίρη – Δημάκη, Ι. και Παπαχρίστου, Θ. Κ. (1995) *Κοινωνικές έρευνες με στατιστικές μεθόδους*. Αθήνα: Σάκκουλα.

Μέλλου, Δ. (2007) *‘Συνεργασίες λαϊκών βιβλιοθηκών μέσα από την εμπειρία στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου’*, Ημερίδα με θέμα «Συνεργασίες λαϊκών βιβλιοθηκών εργαλεία, πρότυπα και συλλογικοί κατάλογοι 24 Νοεμβρίου, Λιβαδειά.

Μοσχόπουλος, Δ. (2006) *‘παροχή κυβερνητικής πληροφορίας’*, Συνέδριο με θέμα Αρχεία, Βιβλιοθήκες και Δίκαιο στην Κοινωνία της Πληροφορίας, 2-3 Φεβρουαρίου, Αθήνα.

Μπένος, Β. Κ. (1991) *Μέθοδοι και τεχνικές δειγματοληψίας*. Πειραιάς: Σταμούλης.

Πιέρος, Σ. (2000) *Μέθοδοι έρευνας στην βιβλιοθηκονομία*. Σίνδος: Τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης.

Πουλακάκη, Ε. και Τσιμπόγλου, Φ. (1985) *‘Κέντρο Τεκμηρίωσης: Ροή Επιστημονικών και Τεχνολογικών πληροφοριών’*, Ανακοίνωση στο 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκαρίων, με θέμα Βιβλιοθήκες – Υπηρεσίες πληροφόρησης, βάσεις για εθνική Ανάπτυξη 30 Νοεμβρίου - 1 Δεκεμβρίου, Αθήνα.

Σεμερτζάκη, Ε. (2007) *Κατευθυντήριες οδηγίες ορθής πρακτικής για αρχεία μουσεία βιβλιοθήκες πολιτιστικές εφαρμογές τα τοπικά ιδρύματα μεσολαβούν για την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές*, Βέροια, Δημόσια κεντρική βιβλιοθήκη Βέροιας

Σεμερτζάκη, Ε. (2006) *‘Οι βιβλιοθήκες στην Ελλάδα από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα: σύντομη ιστορική αναδρομή’*, Ημερίδα για τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Ιδρύματος Ευγενίδου, Αθήνα.

Σταθακόπουλος, Β. (1997) *Μέθοδοι έρευνας αγοράς*. Αθήνα: Σταμούλης.

Συνέδριο για το παιδί και το βιβλίο. 1994. Ραφήνα, (1995). Αθήνα, Πνευματικό πολιτιστικό κέντρο Ραφήνας.

Τσάφου, Στ. (2006) *‘Εκπαίδευση στην επιστήμη της βιβλιοθηκονομίας και της πληροφόρησης στην Ελλάδα’*, Ημερίδα για τα 50 χρόνια από την ίδρυση του Ιδρύματος Ευγενίδου, Αθήνα.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (2004) *κατευθυντήριες οδηγίες για κτίρια λαϊκών βιβλιοθηκών*, Αθήνα, Εθνικό κέντρο τεκμηρίωσης/ Εθνικό ίδρυμα ερευνών.

χ.ο. (2005) *Στις προκλήσεις των καιρών απαντάμε. βιβλιοθήκες και πληροφόρηση*. 18(1), 53.

χ.ο. (2005). *Στις προκλήσεις των καιρών απαντάμε: μιλάμε για βιβλία και αγνοούμε τις βιβλιοθήκες: αναδημοσίευση από το πατρινό περιοδικό «το Δόντι»*. βιβλιοθήκες και πληροφόρηση. 18(1), 47

Χατζοπούλου, Κ. (2001) *‘Δημόσιες Βιβλιοθήκες : Εμπειρία συνεργασιών στην Ελλάδα’*, Ομιλία στο Πρώτο Συνέδριο Κυπριακών Βιβλιοθηκών «Ο Ρόλος της Βιβλιοθήκης στον 21ον Αιώνα», Αθήνα.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος. (2001) *Απογραφή 2001* [online]. Αθήνα. Available from: < <http://www.ota.gr/population/2.html>> [Accessed 10 Σεπτεμβρίου 2007].

Δημοτική Θεσσαλονίκη (1990) ημερίδα με θέμα *‘λειτουργία και προοπτικές του θεσμού των δημοτικών βιβλιοθηκών’*, 13 Νοεμβρίου, Θεσσαλονίκη.

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (2002). Η ελληνική έκδοση της Δεκαδικής Ταξινόμησης Dewey [online]. Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Available from: < <http://www.ekt.gr/products/dewey/> > [Accessed 15 Μαρτίου 2007].

Εθνικό ίδρυμα ερευνών (2003). *Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2002* [online]. Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης. Ανάκτηση από: http://iris.ekt.gr/about/annual_report_ekt_2003.pdf

Εθνικό ίδρυμα ερευνών (2004). *Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2003* [online]. Αθήνα, Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης . Available from: < http://www.ekt.gr/about/annual_report_ekt_2003.pdf > [Accessed 15 Μαρτίου 2007].

Ζάχος, Γ. (1999) *Έρευνα Χρήσης των Βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, Διημερίδα με θέμα Στατιστική και Ολική Ποιότητα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 19 και 20 Νοεμβρίου, Ιωάννινα [online] Ανάκτηση από: www.mopab.gr/activities/dihmerides/19-20_Noembrioy_1999/omilia_zaxoy.pdf - [Accessed 15 Ιουλίου 2007].

Κεφαλληναίου, Ε. (2006) *Σύγχρονες υπηρεσίες και προοπτικές του Τομέα Βιβλιοθηκών, Γενικών Αρχείων του Κράτους και Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης. ενημερωτικό δελτίου του Π Σ Δ πανελλήνιο σχολικό δίκτυο* [online], 6(1), 14η Σεπτεμβρίου 2006. Ανάκτηση από: < <http://www.sch.gr/sch-portlets/e-magazine1/index.php?pubId=1&issueId=8&sectionId=57&articleId=150&resultset=1&userRole=anonymoys&imapUser=> > [Accessed 10 Ιουνίου 2007].

Κοντολέων, Μ. (2006) Μάνος Κοντολέων: *βιβλία και άλλα κείμενα*. [online]. Αθήνα. Ανάκτηση από: <http://manoskontoleon.blogspot.com/2006/11/blog-post_14.html> [Accessed 15 Ιουλίου 2007].

Κορκίδη, Μ. (2003) *Ο ρόλος των Δημοτικών βιβλιοθηκών και η προσφορά τους στην τοπική κοινωνία: δημοτική βιβλιοθήκη Κερατσινιού* [online] Ανάκτηση από: < <http://www.goethe.de/mmo/priv/324018-STANDARD.pdf>> [accessed Μαΐος 2007]

Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. (2001) *οδηγός 5: Αποτίμηση βιβλιοθηκών και υπηρεσιών πληροφόρησης*. [online]. Ιωάννινα, Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανάκτηση από: < http://www.mopab.gr/publications/mopab_guide5.pdf> [1 Ιουνίου 2007].

Σταϊκός, Κ. Σπ. (χ. χ.) *Βιβλιοθήκες: Από την Αρχαιότητα έως την Αναγέννηση και Σημαντικές Ουμανιστικές και Μοναστηριακές Βιβλιοθήκες (3000 π.Χ. - 1600 μ.Χ.)* [online]. Αθήνα, Κοτινός. Ανάκτηση από: < <http://www.libraries.gr/nonmembers/gr/main.htm>> [15 Ιανουαρίου 2007].

χο (2004) *Δημοτική βιβλιοθήκη Πολίχνης. Θεσσαλονίκη*. [online]. Ανάκτηση από: <http://www.polichni.gr/library/bibliothiki/kanonismos.htm> [Accessed 15 Σεπτεμβρίου 2007].

Wales, J. (2005). *Βικιπαίδεια: η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια* [online]. Ανάκτηση από: <<http://el.wikipedia.org>> [Accessed 10 Ιουνίου 2007].

Leininger, M. (2005) *Πληροφοριακή Παιδεία και Δημόσιες Βιβλιοθήκες*. Συνεργασία: επίσημο ηλεκτρονικό περιοδικό της Οργανωτικής Επιτροπής Ενίσχυσης Βιβλιοθηκών [online], Ανάκτηση από: <<http://www.goethe.de/ins/gr/lp/prj/mag/j06/art/el1511849.htm>> [Accessed 16 Ιουλίου 2007].

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Giersberg (2007) *συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα "Υπηρεσίες Βιβλιοθηκών προς τους Μετανάστες"*, Αθήνα

Javeau, C. (1996) *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο: το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή*, Αθήνα: Τυπωθύτο

Lerner, F. (1998) *The story of public libraries from the invention of writing to the computer ago*, London, Continuum.